ture. Ro. viij. d. Vanitati em̄ oı̄s creatura ſubiecta eſt. a Et ↄuerterit q̄ſ eū. Vbū monēdo/ vł tacēte lingua exēpla bone opatiōis oñdēdo. b Scire debet qm̄ q̄ cōuerti fecerit pctōrē ab errore vie ſue. i. pctōꝝ ſuoꝝ ǵ mag. in iuio q̄ꝫ i
Pſ. 106. via: vt dic̄ Pſ. Errauerūt i iuio ⁊ nō i via. Prouer. xiiij. b. Eſt via q̄ videt̄ hoı̄ iuſta: nouiſſima aūt ei᷒ deducūt ad morte. c Saluabit aı̄am ei᷒ a morte. i. liberabit: hoc eſt valde magnum. Vel ſm̄ ꝙ habent aliqui libri. Animā ſuā/ ipſius ſcꝫ q̄ facit eū ↄuerti. Ezech. iij. f. Si autē tu annūciaueris iuſto vt nō peccet: ⁊ ille nō peccauerit/ viuens viuet: q2 annūciaſti ei/ ⁊ tu aı̄aꝫ tuam liberaſti. d Et operit multitudinē pctōꝝ/ pallio charitat̄ quā ſua oratione ei impetrauit. Prouerb. x. b. Vniuerſa delicta operit charitas. Vel pallio celi ſui quod ſup ipſū extēdit: de q̄ Eſa. lix. d. Indutus ē veſtiment̄ vltionis: et opert᷒ eſt q̄ſi pallio zeli. Operit/ Glo. a cōſpectu interni iudicis ſuppoſitiōe vite melioris abſcōdit. Et h̄ eſt ꝙ rachel abſcōdit idola p̄ris ſui ſb ſtramēto camelorum et ſedit deſup: Gen̄. xxxj. e. Stramēta cameloꝝ ſūt vita ⁊ exempla ſctōꝝ. Sedere deſup ē i bonis p̄mū cuſtodire. Eccī. xvij. b. Vnicuiqꝫ curam mandauit de p̄ximo.

a b ritate/ ⁊ cōuerterit q̄s eū/ ſcirē debet: qm̄ q̄ ↄuerti fecerit pec
c catorem ab errore vie ſue/ ſal
d uabit aı̄am ei᷒ a morte: ⁊ ope rit multitudinem peccatoꝝ.

Explicit ep̄la b̄ti Jacobi.

Prologus Hieronymi in epiſtolas ſancti Petri: ex libro de illuſtribus viris.

Simon petr᷒ filius iohānis p̄uincie galilee/ vico bethſaida frater andree apoſtoli ⁊ princeps ap̄loꝝ: poſt epiſcopatū antiochenſis eccl̄ie ⁊ p̄dicationē diſpſiōis eoꝝ qui de circūciſiōe crediderāt i pōto/ galathia/ cappadocia/ aſia ⁊ bithynia ſcd̄o claudij anno ad expugnādū ſimonē magū romā p̄git. Ibiqꝫ vigintiqnqꝫ ānis cathedrā ſacerdotalē tenuit vſqꝫ ad vltimū annū neronis. i. quartūdecimū: a q̄ et affixus cruci martyrio coronat᷒ ē/ capite ad terrā verſo: ⁊ i ſublime pedib᷒ eleuat̄: aſſerēs ſe indignū ꝙ ſic crucifigeret̄ vt dn̄s ſu᷒. Scripſit duas ep̄las q̄ canonice noiant̄: q̄rū ſcd̄a a pleriſqꝫ ei᷒ eſſe negat̄ p̄pter ſtili cū priore diſſonātiā. Sed ⁊ euangeliū iuxta marcū q̄ auditor ei᷒ ⁊ iterpres fuit/ hui᷒ dicit̄. Libri aūt eius e q̄bus/ vn᷒ actoꝝ ei᷒ ſcribit̄: ali᷒ euāgelij: terti᷒ p̄dicationis: quartus apocalypſis: quint᷒ iudicij/ inter apocryphas ſcpturas reputant̄. Sepultus rome i vaticano iuxta viā triūphalem/ totius orbis veneratione celebrat̄.

Explicit p̄logus

Reuerēdiſſimi in chriſto p̄ris ⁊ dn̄i/ dn̄i hugonis ⁊c̄. Cardinalis: poſtilla ſup p̄mā ep̄lam Canonicā beati Petri/ incipit. Expoſitio Cap̄li I

Petr᷒ ap̄ls ieſu chriſti ⁊c̄. Sic iacob᷒ fidelib᷒ ↄuerſis de duodeci tribub᷒ ſcribit: ſic petr᷒ p̄ſelyt̄ his. ſ. q̄ d̄ gētilitate ad iudaiſmū ⁊ de iudaiſmo venerāt ad fidē chriſti. Et ſic patet ꝙ rōne eoꝝ q̄b᷒ ſcribit/ p̄or ē ep̄la iacobi q̄ꝫ petri. Johes vero ſcribit ↄuerſis de gētilitate ad fidē: ⁊ p̄pter h̄ poſt petri ep̄las ponūt̄ ei᷒ ep̄le: ⁊ etiā p̄pt rōnē traditiōis eoꝝ. Pri᷒ em̄ ſcribit petrus q̄ꝫ iohānes/ ⁊ iacob᷒ q̄ꝫ petrus: ⁊ p̄pter h̄ eoꝝ ep̄le ſic ordinant̄. Expoſita igit̄ ep̄la iacobi/ aggredieāde ſūt ep̄le petri: in q̄bus materia ſūt litterales vel ſpeciales p̄ſelyti ad fidē ↄuerſi de gētilitate: myſtice aūt generalis materia ſum᷒ nos oēs chriſtiani: q̄ ſum᷒ aduene ⁊ p̄egrini ſup t̄rā: nō accept̄ repromiſſiōib᷒: ſ a lōge aſpiciētes eas ⁊ ſalutātes: qui em̄ h̄ dicūt ↄfitent̄ ꝓ ſe p̄riam inq̄rere. Heb. xj. c. Et p̄pt h̄ d̄r. j. ij. b. Obſecro vos tanqꝫ aduenas ⁊ p̄egrinos abſtinere vos ⁊c̄. Intētio ē inſtruere ipos ⁊ nos in faciēdis ⁊ vitādis. Finis idē q̄ et i alijs ſacre ſcpture libris: vt in hac vita plurima varietate v̄tutū ⁊ grāꝝ depicti: tādē i ēterne b̄titudinis gl̄ia ſubleuemur. Mod᷒ agēdi: nūc incutit timorē: nūc allicit ad amorē: nūc iuitat ad grāꝝ actionē: nūc ad iuſtinētiā tribulationū. Diuidit̄ aūt hec ep̄la i duas p̄tes. In p̄ma loq̄t̄ generalit̄ ad oēs: ibi: Petr᷒ ap̄ls ⁊c̄. In ſecūda ſpālit̄ ſm̄ diuerſas p̄ſonaꝝ ↄditiōes: ibi: Obſecro vos tāq̄ꝫ aduenas ⁊c̄. i. ij. b. Iſte ǵ icipit ab vniuerſali ⁊ i p̄ticulari terminat: iacobus ecōuerſo. Sꝫ q̄rit̄ vn̄ h̄. Sol̄. eſt: q2 petr᷒ erat vniuerſal̄ miniſter: ⁊ erat i ſūmo ǵdu a q̄ nō erat alt᷒ aſcēdere in vita hac: p̄pt̄ h̄ incepit ab vniuerſali deſcēdens ad ſpecialia: iacob᷒ v̄o q2 nō erat in ſūmo a p̄ticularibus incepit aſcēdendo ad vniuerſalia. P̄ria itaqꝫ p̄s hui᷒ ep̄le i q̄ vniuerſalit̄ petr᷒ loq̄t̄ ad oēs/ ⁊ durat vſqꝫ ad illō: Obſecro vos ⁊c̄. diuidit̄ in q̄nqꝫ. In p̄ma generalē ſalutē p̄mittit: ibi: Petr᷒ ap̄ls ⁊c̄. In ſecūda grās agit: ibi: Bn̄dict᷒ de᷒. In tertia iuitat ad ſuſtinentiā paſſionū: ibi: In q̄ exultabit̄. Et q2 ex ſuſtinentia paſſionū eleuat̄ ſpes in deum: ſm̄ ꝙ dicit Greg᷒. Tāto ſpes i deū validior ſurgit: q̄ꝫto q̄s p̄ deo maiora ſuſtinuit: p̄pt̄ hoc in quarta p̄te monet vt firmā ſpē habeāt de ſalute: ibi: De q̄ ſalute ⁊c̄. In q̄nta p̄te monet eos vt nō ſecretiora fidei/ ſ magiſ rudimēta ⁊ ſimplicia inq̄rāt: vt ſic p̄ueniāt ad maiora. Sꝫ q2 h̄ nō poſſūt facere niſi maliciā deponāt: p̄pt̄ h̄ monet eos ad depoſitionē malicie: ibi: Deponentes igit̄. j. ij. a. Premittēs igit̄ ſalutationē dic̄ Petr᷒ ap̄ls. In hac p̄te oñdit q̄s ſcribit/ cū dicit Petr᷒. Itē q̄l᷒ eſt q̄ ſcribit: Ap̄ls. Ecce officiū nō pſeudo/ ſ Ieſu chriſti. Itē q̄b᷒: q2 Aduenis. Itē q̄libus: q2 Elect̄. Itē p̄pt̄ q̄d: q2 Diſpſionis. Hec ē cā q̄re ſcribit vt diſpſos ↄſolet̄. Itē finis quē intēdit: In ſctificatione. Dic̄ ǵ. e Petr᷒. Nomē celebre dicit Glo. Sed q̄re hoc nō dixit de iacobo ꝙ eēt nomē celebre: Sol̄. hoc d̄r de petro: q2 h̄ nomē ipoſuit dn̄s petro. Joh. j. f. Intuit᷒ aūt eū ieſus dixit: Tu es ſimō fili᷒ iohāna: tu vocaber̄ cephas/ q̄d iterp̄tat̄ petr᷒. Sꝫ adhuc nō videt̄ eē ſolutū: q2 nōne ieſus ipoſuit nomē iacobo: Marci. iij. c. Impoſuit ſimoni nomē petr᷒ ⁊ iacobū zebedei ⁊ iohēꝫ fratrē ei᷒: ⁊ ipoſuit eis noı̄a boanerges/ q̄d ē filij tonitrui. Sol̄. Verū ē ꝙ iacobo ipoſuit nomē: ſꝫ nō h̄ nomē iacob᷒: imo aliud a q̄ nō ē ipe cōit̄ noiat᷒: ſicut petr᷒ a noie q̄d ipoſuit ei dn̄s. Ex h̄ loco euāgelij traxit ↄſuetudinē romana eccl̄ia ꝙ pape i electiōe imutat̄ nomē. f Ap̄ls. Ecce nomē officij: in q̄ dignitas notat̄ ⁊ auctoritas. Non cuiuſlibet: ſed g Ieſu chriſti: q̄ ad h̄ eū elegit. Petr᷒ inquā ſcribit/ h Elect̄. Ecce q̄libus. i Aduenis. i. p̄ſelytis: q̄. ſ. de gētilitate venerūt ad iudaiſmū: ⁊ de iudaiſmo ad fidem

Incipit argumentum

Diſcipulos ſaluatoris inuicti toto orbe diffuſos ⁊ peregrinos i hoc ſeculo mōſtrat: ⁊ p̄terite vite penitere ſuadet ⁊ in nouā vitā p̄ficere tota cū ſollicitudine exhortat̄/ ſimō petrus/ fili᷒ iohānis p̄uincie galilee/ vico bethſaida frat̄ andree ap̄li.

Explicit argumentum

Incipit epiſtola p̄ma Canonica beati Petri apoſtoli.

Capitulum I

e f g h Petrus apoſtolus ieſu chriſti: electis aduenis

A

ꝗ mo᷒ ad fidē: Aduene eñi / vt dicit Glo. latine idē eſt qđ ꝓſelyti
grece. a Diſpſionis pōti / galatie / cappadocie / aſie
et bithynie. i. ꝓſelytis q̄ ꝑ p̄dictas regiones ſūt diſpſi: vel q̄
antequā cōuerterent erāt de p̄dictis regionib᷒. Ecce finis ſcri
pture. Et eſt hic trāſitiua cōſtructio: vt ſit ſenſus. Aduenis
diſpſionis. i. adue
nis qui ſunt pars di/
ſperſionis que eſt in
predictis locis. Nā
alij erant cum illis q̄
bus non ſcribebat:
Omēs autem he ꝓ/
uincie ſūt grecorum
i aſia: ſꝫ e ē alia bithy

a nis diſperſiōis ponti galatie
cappadocie aſie et bithynie /
b ſcḋm preſciēntiam dei patris
c d in ſācttificātione ſpūs: i obe/
e dientiam ⁊ aſperſiōnem ſan/
f g guinis ieſu chriſti. Grā vobiſ
h i ⁊ pāx multiplicet. Bn̄dict᷒
k l deꝰ ⁊ pāt dn̄i nr̄i ieſu chriſti:
m n q̄ ſcḋm miſcḋiām ſuā magnā rē/
o generauit nos in ſpēm viuā
p per reſurrēctionem ieſu chri/
q r ſti ex mōrtuis in herēditatem

nia in europa de q̄ illi qui in aſia ſunt bithynij originē habue/
rūt. Illa aūt q̄ i aſia ē bithynia maior phrygia vocat / q̄ hiera
flumine a galatia diſtermiat. b Scḋm p̄ſciētiā. Hoc cōti
nuat ei qđ dixit elect᷒. Dico Scḋm p̄ſciētiā dei p̄ris. i.
electionem. Ro. viij. f. Quos p̄ſciuit et p̄deſtinauit cōformes
fieri imagis filij ſui. Eph. iij. c. Scḋm p̄finitionē ſeculoꝝ quā
fecit in chriſto ieſu dn̄o nr̄o. Et determinat hic mod᷒ electiōis
q̄ſi ꝺ ꝙ eſtis electi non eſt ex meritis veſtris: ſed ex gratia dei.
Titū. iij. b. Nō ex opib᷒ iuſticie q̄ fecim᷒ nos: ſꝫ ſcḋm ſuā miſeri
cordiā ſaluos nos fecit. Electꝭ dico ſcḋm p̄ſciaꝫ dei p̄ris: Et ad
quid? c In ſanctificatione ſpiritus. i. quā fecit ſpirit᷒
in baptiſmo. i. vt puritatē innocentie baptiſmi q̄ ſpūs vos ſan
ctificauit ſeruetis. d Et in obediētiā / electis. ſ. vt obediē
do chriſto terrenis renūcietis: ⁊ ꝺ q̄ẗū ad illā p̄tē iuſticie q̄ eſt
declinare a malo. e Et in aſpſionem ſanguinis ieſu
chriſti / electis. ſ. i. vt corde tenentes memorit paſſionē chri/
ſti et diaboli poteſtatē euitetꝭ: ⁊ bene opari nō ceſſetis: ⁊ ꝺ q̄ẗ/
tū ad aliā p̄tem iuſticie que ē facere bonū. Et tangit hic qđ dr̄
Exod. xij. d. ꝙ angelus exterminans filios egyptiorum trāſ/
ibat domos iudeorū: quarū poſtes liniti erant ſanguine agni.
Et ꝑ hoc oſtendit ꝙ per ſanguinem chriſti ſumus ſanctificati
et redempti: ſicut in lege: quecunq̄ ſanctificabant aſpergeban
tur ſanguine. Vn̄ Heb. ix. d. Si eñi ſanguis hircorum ⁊ tau/
rorū: ⁊ cinis vitule inquinatos ſanctificat ad emundationem
carnis: q̄ẗo magis ſanguis chriſti qui ꝑ ſpiritumſanctum ſe/
metipſum obtulit immaculatū deo viuenti emundabit cōſci/
entiam noſtram ab operibus mortuis ad ſeruiendum deo vi/
uenti. Hic tangitur finis qui eſt triplex. ſ. baptiſmalis ſanctifi
catio / terrenoꝝ abrenūciatio: et bona opa. Ad hoc eñi vocati
ſum᷒ oēs i p̄ſenti. g Vobis / qui tales etiā eſtis. f Gra
tia: id eſt remiſſio peccatorū: h Et pax. i. reconciliatio ad
deū: i Multiplicet vobis: vt qđ bene ceptiſtis ope com/
pleat᷒: vt dicit Glo. Et bn̄ dicit p̄mo gratia: ⁊ deinde pax:
quia ſine gratia chriſti ad pacem reconciliationis eius nō per
uenit: vt dicit Glo. Quidam faciunt punctum poſt illud: Ie/
ſu chriſti: ſed melius eſt vt fiat poſt illud: Multiplicetur:
et totum a principio legatur ſub vna diſtinctione. Sed queri/
tur hic: quare iſte in ſalutando gratiam nominat et pacem: ia/
cobus vero ſalutē? Solutio. Idē eſt in re ſal᷒ ⁊ gratia: ſed ſal᷒
dicit / vt in ipſo: pax / vt a quo. Unde in hoc ſignificat humili/
tas iacobi: q2 dicit ſalutem: quia ſalus eſt in homine: ⁊ in hoc
ſignificat vniuerſalis auctoritas petri: q2 dicit: pax q̄ ē a deo.
k Benedict᷒ deus ⁊c. Secūda pars in qua agit gratias.
Et hic eſt modus ipſius ⁊ pauli / vt in principio agat gratias:
et in ꝺ ſignificat generalitas officij: vterq̄ eñi eſt miniſter ge/
neralis: Gal. ij. b. Qui operatus eſt petro i apoſtolatū circū/
ciſionis / operatus eſt et paulo inter gētes. Hec eſt cauſa qua/
re in ſalutando ſūt conformes. Uterq̄ eñi dicit gratia vobis ⁊
pax / tam petrus. ſ. q̄ paulus. Nūquā autē verbum multipli/
candi ponit paulus in ſalutādo: qđ facit petr᷒ / vt ſic: etſi vter/
q̄ fuerit generalis / notet per hoc maior generalitas petri qui
multiplicationem pacis et gratie optat ſalutanti. Agit autem
gratias de noſtra regeneratione. Primo cum dicit / Rege
nerauit. Item de modo regenerationis / cum dicit: Scḋm
miſericordiam. Item de cauſa / cū dicit: Per reſurrecti/
onem ⁊c. Item de effectu quē facit in nobis in p̄ſenti: quia
nos facit ſperare vitam eternā / cum dicit: In ſpem. Item ḋ
effectu quē faciet in nobis in futuro / cum dicit: In heredi/
tatem: Uel potius loquitur de fine in hereditatem: et de ea
gratias agit. Sic igit patet ꝙ de quinq̄ agit gratias. Dicit ḡ:
Cōtinuatio. Electi ſumus in ſanctificationem et in obediēti/
am ⁊ in aſperſionem
ſāguinis ieſu chriſti. 2. Cor. 1. a.
Unde ꝓpt hec om/ Eph. 1. a
nia. k Benedict᷒
deus / creator oim.
l Et pāt domini
noſtri / homis i mū
do nati: vt dic̄ Glo.
Ieſu chriſti: patri
cōſubſtātialis filij: vt dicit Glo. Sꝫ q̄rit ſi ꝺ nomē de᷒ teneat
eſſentialiter aut pſonaliter. Si primo mō / nulla eſt copulatio:
eſſentia eñi nō facit numerū: q2 eſſētia eſt pſona: ⁊ pſona ē eſſen
tia. Itē ſi ſecūdo modo: ergo videt eſſe nugatio. Solutio: eſ/
ſentialiter tenet ⁊ nō eſt ibi copula termini ad terminum: ſed
orationis ad orationē: vt ſit ſenſus: k Benedictus ſit de/
us / trinitas: q̄ eſt creator omniū. Sic exponit Glo. ſuper il/
lud idem verbum: Benedictus de᷒ ⁊ pater dn̄i noſtri ieſu chri
ſti: pater miſericordiarū ⁊c. ij. Cor. j. a. l Et pater domi
ni noſtri ieſu chriſti / ſit bn̄dictus. Dicit autē deus benedi
ci in ſuis: quando ipſi illuminant in eius cognitione: et pfici/
unt in bona operatione: ⁊ inſuper ꝓrumpunt in gratiarūactio
nes: ſcḋm ꝙ monet nos angelus / Tobie. xij. b. Benedicite de/
um celi / ⁊ coram omnibus viuentibus confitemini ei: q2 fecit
nobiſcum miſericordiam ſuam. Ecci. xliij. d. Benedicētes do
minum exaltate illum quātū poteſtis / maior eſt eñi omni lau/
de. m Qui per miſericordiam ſuam magnam. Nō
noſtris meritis: Ecce modus redemptiōis. n Regene/
rauit nos: dupliciter. i. quos prius genuit ad vitam natu/
ralem. Item redimendo generauit ad vitam ſpiritualem. Uel
Regenerauit: id eſt generatos ad mortem. Ps. Quoni/ Ps. 50.
am in iniquitatibus cōceptus ſum ⁊c. Iterum generauit ad
vitam: ſicut dicit Glo. Thren. iij. c. Miſericordia domini q2
nō ſumus conſumpti: quia nō defecerunt miſerationes eius.
Regenerauit / dico / o In ſpem viuam. i. vos vitam ha/
bere eternam ſperaremus. Unde Glo. Sic dilexit vitam no/
ſtram vt ꝓ hac filium mori diſponeret / ⁊ morte ꝑ reſurrectio/
nem deſtructa / ſpem nobis exemplūq̄ reſurgendi oſtenderet:
mortuus ē ne mori timeam᷒: ſurrexit vt reſurgere ſperarem᷒.
Unde ⁊ ſequit: p Per reſurrectionem ieſu chriſti:
ex mortuis. ſ. reſurgētis / ſupple nos regenerauit / In ſpem
viuam. Roma. iiij. d. Mortuus eſt ꝓpter peccata noſtra / re
ſurrexit ꝓpter iuſtificationem noſtram. Unde ⁊ ſequitur: r
In hereditatē ⁊c. Notate qđ dixit: Scḋm miſericor/
diam ſuam magnam: In hoc innuitur ꝙ magna fuerunt
peccata. Unde Ps. Miſerere mei deus ſcḋm magnam miſeri/ Ps. 50.
cordiā tuam. In magnitudine autē ſunt tres dimēſiones: Lō
gitudo. ſ. que eſt de ſurſum in deorſū: latitudo a dextera ad ſi/
niſtrā: ꝓfunditas ab ante in retro. Sic ⁊ in nobis triplex erat
diſcordantia: quia deo eramus diſcordes: ⁊ angelis ⁊ homini
bus et nobiſipſis. Reconciliauit aūt nos deo: ecce longitudo.
Item angelis ⁊ hominibus: ecce latitudo. Item nobis in ani
ma ⁊ corpore: ecce ꝓfunditas / vel altitudo: quia etſi mot᷒ car
nis omnino non amoueant: ſubſunt tn̄ ⁊ poſſunt aliquatenus
retardari. p Per reſurrectionē: Ecce cauſa. Reſurrectio
eñi filij dei cauſa eſt motiua noſtre reſurrectionis: ⁊ ex parte fi
lij: et ex parte patris. q Ex mortuis. In hoc exprimitur
veritas carnis. Unde Ps. Factus ſum ſicut homo ſine adiu/ Ps. 87.
torio inter mortuos liber. Apocal. ij. c. Hec dicit primus et
nouiſſimus qui fuit mortuus ⁊ viuit. Ex mortuis. Dupli/
citer: vel in ſe iam re: vel i nobis per fidem. Sed ad quid? Ut
ſcilicet eius hereditas eſſemus: ſicut dicit: Iſte duxit iſtam in
vxorem. Unde dicit: In hereditatem eternam. ſ. vbi nec
ſenio / nec morbo / nec aliqua meſticia tangemur. Apocal. xxj.
a. Mors vltra non erit neq̄ luctus neq̄ clamor erit: neq̄
dolor erit vltra que prius abierunt. Eſa. xix. d. Benedictus

¶ populus meus egypti: et opus manuū mearū aſſyrius: here
ditas autem mea iſrael. Et exprimitur hic finis vel effectus in
nobis in futuro. Vñ cōſtruit̄ finaliter: vt ſit ſenſus. In here
ditatē. i. ad hereditatem ꝑcipiendam. a ¶ Incorruptibi
lem: vbi. ſ. nō eſt corruptio pene. b ¶ Incōtaminatā. vbi
nō eſt corruptio cul
pe. c ¶ Et immar
ceſſibilē: vbi nullū
eſt faſtidium. Here
ditatem dico nō mo
do accipiēdā: ſed d
¶ In celis ꝯſerua
tā: in vobis. i. ad
B opus vr̄m: Vel In
vobis. i. ꝑ idē qđ ē
in vobis. ſ. ꝑ liberū

a incorruptibilē ⁊ incōtamina
b tā/ ⁊ imarceſſibilē conſeruatā
c in celis: in vobis qui in virtū
d e te dei cuſtodimini ꝑ fidē in ſa
f g h lutē paratā reuelari in tpe nō
i uiſſimo. In quo exultabitis

arbitriū: q2 oportet nos eē cooꝑatores gr̄e. j. Cor. iij. c. Dei
em̄ ſum' adiutores. Per h q̄ dicit/ cōſeruatā/ duo intelligū
tur. ſ. q2 ⁊ de' ſeruat/ ⁊ nos ſeruam'. q. d. ſicut ex parte dei ſer
uat̄: ſic ⁊ fiat ex ꝑte nr̄a faciēdo. ſ. qđ in nobis eſt. Apocal. iij. c.
Tene qđ habeſ vt nemo accipiat coronā tuā: Sic patet q̄ cō
ſeruatā duplicit̄ conſtruit̄: vel cū hoc/ In celis: vel cū hoc
In vobis. i. cōſeruatā vob. Sz q2 virtute nr̄a nec noſmetip
ſi poſſum' cuſtodiri/ nec hereditatē cuſtodire. Vñ Glo. Null'
ſue libertatis potētia cuſtodiri valet in bonis: niſi ille ꝑficiat a
q̄ initiū bone actionis et meritū habeatis. Propt̄ hoc ſubdit.
e ¶ Qui in v̄tute dei cuſtodimini. Sz q̄re dicit: in virtu
te dei: ⁊ nō in gr̄a dei? Sol. Idē eſt in nobis virt' dei et gr̄a
ſm rem/ ſ rōne differūt: q2 virtus eſt ꝓprie in cōſeruādo: vir
tus em̄ eſt virū tuēs/ vel vi tuens: gratia vero eſt ꝓprie in dan
do/ vel in quiete habēdo: ꝓpter h loquēs de cōſeruatiōe meli'
dicit: virtute/ q̄ gr̄a. Cuſtodimini dico et h ꝑ fidē q̄ eſt prin
cipiū vite ſpūalis. Vñ illđ: Prima petit cāpū dubia ſub ſorte
duelli: Pugnatura fides. f ¶ In ſalutē: que eſt finis. Et hic
ſpecificat qđ ſuperi' dixit: In hereditatē ⁊c̄. i. vitā eternā.
Poſuit aūt mediū/ cū dixit: In virtute. ſ. gr̄a cōſeruante in
medio hui' vite: et ſic determinat̄ ⁊ principium ⁊ mediū/ ⁊ fi
nis. Salutē dico g ¶ Paratam/ a filio dei qui primus aſcen
dit in celū/ vt pararet nobis locū. Joh. xiiij. a. Si quo min'
dixiſſem vobis: quia vado parare vobis locū. Item Para
tā/ a vobis ꝑ bona opa. Vñ Glo. Que ⁊ ſi mō nō apparet: tū
parata eſt reuelari ſi nos fuerimus parati. h ¶ Reuelari. i.
vt reuelet̄: quia mō eſt reuelata nobis. j. Corinth. xiij. d. Vi
demus nūc per ſpeculū in enigmate. Reuelari dico: nō q̄diu
ſum' in hac vita: ſed i ¶ In tempe nouiſſimo: q̄ñ. ſ. nouiſſi
ma deſtruet̄ inimica mors. j. Corinth. xv. d. Sz quō dicit pa
ratā ſi in nouiſſimo tpe? Paratā eni dicit rē ꝓpinquā: ⁊ nouiſ
ſimā rem remotā: q̄ videt̄ eē repugnātia/ vel oppoſitio. Sol.
Hoc dicit vt inuat breuitatē toti' tpis/ quo vita hec mortalis
agit̄: q2 vt dicit Greg'. Breue ē quicq̄d terminū habet. Vel
hoc dicit ꝓpter incertitudinē nr̄i nouiſſimi: qđ forſitan multū
eſt ꝓpinquum nobis. Vñ dicebat heliu Job. xxxij. d. Neſcio
em̄ q̄diu ſubſiſtā: et ſi poſt modicum tollat me factor meus.
k ¶ In quo exultabitis. Hec eſt tertia ps: in q̄ inuitat eos
ad ſufferētiā tribulationū. Primo q2 modice ſūt tribulatiōes
⁊ magnū premiū vel exultatio: ibi: In q̄ exultabitis mo
dicū ⁊c̄. Secūdo ꝓpter eoꝝ vtilitatē vel effectū: qui eſt du
plex: purgatio in p̄ſenti: de q̄ dicit ibi: Vt ꝓbatio ⁊c̄. et glo
ria i futuro: de q̄ dicit ibi: Inueniat̄ ⁊c̄. Quia vero patiētia
vel ſufferētia tēptationū nō ꝓdeſt/ niſi ſit i amore chriſti: ꝓpt
h tertio cōmēdat eos de dilectiōe chriſti: ibi: Quē cū nō vi
deritiſ ⁊c̄. Et q2 ꝑ dilectionē fides ꝑficit̄ ⁊ radicat̄: ꝓpter hoc
q̄rto cōmēdat eos a fide: ibi: In quē nūc q̄z ⁊c̄. Quia ꝓ
fidei ſucceder viſio apta/ vbi ſūma erit exultatio ⁊ leticia: ꝓpt
hoc quito de remuneratiōe eterna q̄ſi certificat eos: vt ſic ad
ſufferētiā paſſionū ꝯſideratiōe p̄mij alacriores ⁊ fortiores red
dat: ibi: Credētes aūt exul. ⁊c̄. Dic̄ g̃. In q̄. ſ. tpe nouiſſi
mo. l ¶ Exultabitis/ vt victores. Eſa. ix. a. Letabunt̄ corā
te ſicut q̄ letāt̄ i meſſe: ſic exultāt victores capta p̄da. o ¶ Si
. i. q̄uis. p ¶ Oportet ꝯtriſtari i varijs tēptatiōib': q2

nō niſi ꝑ triſticiā pōt in gaudia ꝑueniri: vt dic̄ Glo. Interlin.
Act. xiiij. d. Per multas tribulatiōes oportet nos itrare ⁊c̄.
cōtriſtari dicit nō ſp/ ſed m ¶ Modicū: et ſm q̄titatē ⁊ ſm
q̄litatē doloꝝ. Et nō ſolū modicū: ſed et n ¶ Nūc. i. h tpe vbi
ē ſtat' acq̄rendi et redimendi pctā. Eph. v. d. Redimētes tps
q̄m dies mali ſūt. ij.
Corinth. vj. a. Ecce
nūc tps acceptabile.
Et ſumit̄ h argumē St. + tribus
tū a ꝯditiōe tpis q̄ ē
breuitas: tps̄ em̄ dicit
aliqđ terminabile: et
ita breue. Vñ Glo.
Vbi eterna merces
tribuet̄/ breue et leue
videbit̄ qđ i tribula

m n mōdicū nūc ſi oportet cōtri
o p ſtari in varijs + tēptatiōib': vt
q r ꝓbatio vr̄e fidei multo ꝑcio
s ſior ſit auro qđ ꝑ ignem pro
t v batur: inueniat̄ in laudem et
x y gloriā et honorē in reuelatiōe

tiōib' ſeculi et̄nū videbat̄ ⁊ graue. Et ne adhuc diceret q̄ſ q̄ tri
bulatiōes veniūt ad malū: r̄ndet q̄ nō: ſ tō. ſ. q ¶ Vt ꝓbatio
vr̄e fidei. i. fides vr̄a ꝑ tēptationes ꝓbata/ et examinata: r
¶ Sit multo ꝑcioſior auro qđ ꝑ ignē ꝓbat̄. q. d. pl' pla
cet deo ſūmo artifici vr̄a fides/ q̄ vt dicit Interlin. alicui ar
tifici aurū materiale: Jaco. j. a. Probatio fidei vr̄e patientiā
opat̄ ⁊c̄. Ibi dicit Glo. Patiētia ſctōꝝ auro cōpat̄: q2 ſicut i
metallis nō eſt aliqđ ꝑcioſi' auro: ita hec apud deū oī ē laude
digniſſima. Sic auꝝ i fornace examiatū ꝓbatū foras cul' ſit
fulgoris apparet: ita fideliū ꝯſtātia inter preſſuras ꝯtēptibilis
videt̄: ſ finito certamine i iudicio quante ſit glie oſtendet̄. Vñ
Ps. Precioſa in ꝯſpectu dn̄i ⁊c̄. Hic ē g̃ prim' effect' tēpta Ps. 11
tiōis/ vel vtilitas i p̄ſenti: q2 ſicut fornax auꝝ: ſic tēptatio pur
gat iuſtos. Vñ Aug'. Qđ fornax auro: qđ lima ferro: qđ fla
gellū grano: hoc tribulatio iuſto. Prouer. xvij. a. Sicut igne
ꝓbat̄ argētū ⁊ auꝝ camino: ita corda ꝓbat de'. Eccl. xxvij. a.
Figuli vaſa ꝓbat fornax: ⁊ hoīes iuſtos tēptatio tribulatio
nis. s ¶ Inueniat̄. Quaſi nō ſolū h fruct' vel effect' tēpta
tiōis/ imō ali': Vñ ſeq̄t̄: Inueniat̄. Glo. Cōtinuat/ vt dictū
eſt: q̄ dicit: ⁊ ſupple ꝓbatio fidei vr̄e: inueniat̄/ in futuro. ſ.
in die iudicij/ t ¶ In laudem: q̄ſi laudando vos dicet dn̄s:
Eſuriui ⁊ dediſtis mihi manducare: Matth. xxv. c. v ¶ Et
gloriā: q̄ñ vt lutū plateaꝝ mal' delet̄ ⁊ i ifernū ꝓiecti/ dicet̄
bonis q̄ patientes fuerūt: Venite bn̄dicti pr̄is mei ꝑcipite re Math.
gnū qđ vob paratū ē ab origine mūdi: ⁊ malis dicet̄: Ite ma
ledicti i ignē et̄nū. Vñ v̄ſus. Mortiſ vel vite breuis ē vox ite
venite. Et h ē qđ ſeq̄t̄: x ¶ Et honorē. Hic em̄ erit ſctōꝝ: vt
a malis ſepati a deo honorent̄: q̄ñ. ſ. p̄cinget ſe ⁊ faciet illos di
ſcūbere: ⁊ trāſiēs miniſtrabit illis. Et hoc erit y ¶ In reuela
tione ieſu chriſti. i. in die iudicij: vbi dn̄s ieſus chriſt' qui
mō eſt de' abſcōdit': Eſa. xlv. c. Et pctā hoim diſſimulat ꝓpt
penitentiā. Sap. xj. d. appebit terribilt̄ ⁊ q̄ſi furioſus malis ꝑ
vindictā. Apoc. j. b. Videbit eū oīs ocul' ⁊ q̄ eū pupugerūt.
Vel In reuelatiōe/ dic̄: q2 ibi reuelabūt̄ ⁊ māifeſtabūt̄ ab
ſcōdita tenebraꝝ. j. Cor. iiij. a. Quoad vſq̄ veniat dn̄s q̄ ⁊ il
lumiabit abſcōdita tenebraꝝ ⁊ māifeſtabit abſcōdita cordiū.
Scđm hāc expoſitionē ab illo loco. In q̄ exul. ſit vna peri
od' vſq̄ ibi: In tēptationib' pūct': ⁊ ali' verſus vſq̄ ibi:
Probat̄. Et terti': ibi: Jeſu chriſti. Quob' alijs modiſ ex
ponit̄: ⁊ tūc alit̄ diſtinguūt̄ v̄ſus. Prio mō ſic/ vt ſit ibi pūct':
Et exultabitiſ: ⁊ poſtea ſequit̄: Modicū ⁊c̄. vſq̄ ad illđ:
Probat̄/ ſ h vna ꝑiodo: ⁊ tūc ꝯſtruit̄ ſic lr̄a. In q̄ tpe. ſ. Ex
ultabitiſ: vt pri': tū hoc mō: vt. ſ. Si oportet vos: modi
cū nūc/ vt pri': cōtriſtari i varijs tēptatiōib'. ſupple ne
deficiatiſ. Et ſm h ē lr̄a defectiua: adhuc ſub vna diſtinctiōe vſ
q̄ ad id: Probat̄. Cōtriſtari dico: ſz ad q̄d: Vt ꝓbatio fi
dei ⁊c̄. nō mutāt̄: Vel tertio mō/ vt fiat ibi pūctus: In q̄ ex
ul. ſic i ſcđa lectura: et poſtea ſequit̄: Modicū ⁊c̄. totū ſub
vna diſtinctiōe vſq̄ ad illud: Jeſu chriſti/ et ſic: Si opor
tet ꝯtriſtari i varijs tēp tatiōib': vt ꝓbatio fidei vr̄e
multo ꝑcioſior ſit auro qđ ꝑ ignē ꝓbat̄ iueniat ⁊c̄.
Siue ſic: vt hoc verbū inueniat̄/ reddatur huic nominatiuo
ꝓbatio. Sed q̄d ē qđ dicit hic petr': Si oportet ꝯtriſta
ri in varijs tēptatiōib'. Cōtra Jaco. j. a. Oē gaudiū exi

¶ ſtimate fratres

Eſtimate fratres cū in varias tēptationes/inciderit is. Sol. Et ſi iacob⁹ moneat ad gaudendū/ nō tñ excludit ꝑ hoc quin ali qui cōtriſtent in tēptationib⁹: imo potius videt innuere ꝙ cō triſtent in eis ꝑ hoc ꝙ monet ad gaudendū. Uel alio modo in tribulationib⁹ gaudēt ſancti ſm rōnē. Unde Eſa. xlij. a. Non erit triſtis neq̃ tur/ bulent⁹. Prouer. xij. c. Nō cōtriſtabit iu/ ſtū qcqd ei acciderit: tñ aliqñ cōtriſtat ſm ſenſualitatē vel car/ nē. Unde Matth. xxvj. d. Triſtis eſt aīa mea vſq̃ ad mor tē. Uel cū dicit hic/ Contriſtari: po/

a Ieſu chriſti: quē cū nō videri/
b tis diligit. In quē nūc quo/
c
d q̃ nō videntes creditis: cre/
e dentes aūt exultabitis leticia
f inenarrabili ⁊ glorificata: re/
g portātes finē fidei vre ſalutē
h
i animarū veſtrarum. De quā

nit ꝯſequēs ꝓ añcedēte/ vt ſit cōtriſtari. i. grauari. Sepe eni ex grauamine ſequit triſticia: ⁊ ſancti lȝ equanimiter patiant: tñ ſepe ī tribulationib⁹ grauant. Uñ. ij. Corinth. j. b. Nō em̄ volumus vos ignorare fratres de tribulatiōe nr̄a q̄ facta eſt nobis in aſia: qm̄ ſupra modū grauati ſum⁹ ſupra virtutē/ ita vt tederet nos viuere. Sequit: b Quē cū nō. Hic tertio oſtēdit: vñ habeat patiētia tēptationū efficaciā: q̄ꝛ a dilectiōe vel amore dei. Et iſtud quē refert ad illō. a Ieſu chriſti quē cū nō videritis: viſu corporeo: tñ fide videtis ⁊ co/ gnoſcitis aliquatenus: vñ ⁊ diligitis: Quia vt dicit Aug⁹: in/ viſa poſſum⁹ diligere/ icognita nequaquā. Et in hoc cōmēdat eos a charitate. c In quē nūc q̄ȝ nō vidētes creditis: Et in hoc cōmēdat eos a fide: Ioh. xx. g. Beati q̄ nō viderūt ⁊ crediderūt. Creditis eni ipm̄ eſſe remuneratorē. Heb. xj. b. Sine fide impoſſibile ē deo placere: quēquā em̄ credere opor tet accedentē ad deū/ q̄ꝛ eſt: et inquirētib⁹ ſe remunerator ſit. Quia vero fidei ſuccedet viſio apta/ que ē tota merces/ vt di/ cit Aug⁹: ꝓpter hoc ſequitur: d Credētes aūt: non tunc ſed modo. i. qui eſtis modo credentes/ e Exultabitis: in futuro leticia inenarrabili. Unde Paulus h̄ ſciēs dicebat. ij. Corinth. xij. b. Et audiuit arcana verba q̄ nō licet hoī loqui. Unde Eſa. lxiiij. b. A ſeculo nō audierūt/ neq̃ aurib⁹ ꝑcepe/ runt: oculus nō vidit deus abſq̃ te q̄ p̄paraſti expectātib⁹ te. f Et glorificata. i. a chriſto reputata glorioſa/ vl' a chriſto nobis glorioſe data. Exultabitis dico/ g Reportantes finē fidei vr̄e: ipm̄. ſ. deū qui eſt veſter: ad quē etiā natura/ liter debem⁹ tendere: cū nec pacē inueniam⁹ donec ad ipm̄ ꝑ/ uenięm⁹. Aug⁹ in libro cōfeſſionū. Inqetū cor meū dñe do/ nec veniat ad te. Ioh. xvj. g. In me pacē habebit. Quis aūt ſit finis ille in nobis oſtēdit dicēs: h Salutē aīarū ve/ ſtrar: que ē vita eterna: a qua oīs infirmitas excludet. Un/ de illud: Nec lāguor hic nec ſeniū/ nec fraus/ nec terror hoſti/ um. Roma. vj. d. Habetis fructū vr̄m in ſanctificationē: finē vero vitā eternā. i De qua ſalute. Quarta ps capituli: Quia in fine p̄cedētis ptis de dilectiōe eoꝝ ad deū quē nō vi dent tetigerat: ⁊ de fide ꝓpter quā gloriā eternā eos adipiſci p̄ dixerat/ et aīarū ſalutē: ꝓpter h̄ in hac pte inuitat eos ad ſpem ſalutis de q̄ p̄dixit. Diuidit aūt pars iſta in quattuor. Quia primo oſtēdit ꝙ debent ſpem de ſalute habere: ꝑ hoc ꝙ ſalus iſta inqſita eſt et p̄nūciata a ꝓphetis q̄ euāgelizata eſt eis/ ibi: De qua ſalute. Secūdo oſtendit: vñ debent ſperare: q̄ꝛ. ſ. ex duob⁹. ſ. ex meritis bonis: vñ monet eos ad bona opa/ ibi: Propter qd̄ ſuccincti. Itē ex gratia: vnde monet eos ad cogſcēdū et ſciendū gratiā quā fecit eis dñs/ qñ ꝓ eis mortu⁹ ē innocēs ⁊ iuſt⁹/ ibi: Sciētes ꝙ nō corruptibilib⁹. ⁊c. Tertio tāq̃ ſpem firmā ⁊ ſtabilē habētes monet eos vt nō ſo lū in ſe habeāt hāc: ſ ꝑ mutuā fraternitat' charitatē aliꝭs oſtē dant/ ibi: Aias vr̄as caſtificantes. Quarto cām oīm p̄/ dictoꝝ ſubiūgit: quare ſpem ſuā aliꝭs debēt manifeſtare: ⁊ iter ꝓximos bonā ꝯuerſationē habere: q̄ꝛ. ſ. ſūt verbo dei regene/ rati: qd̄ nūquā decidit/ ſ ꝑmanet ī eternū: nō carne q̄ cito de/ ficit et areſcit. Uñ ſe inuicē debēt diligere: q̄ꝛ iā renati ſunt vi ta q̄ ſemꝑ durabit incorrupta: ⁊ ſi aliq̄ cadāt ex ea. Et hec ps icipit/ ibi: Renati nō ex ſemie ⁊c. Dicit g. De q̄ ſalute.

Cōtinuatio. Dixi ꝙ ꝑ fidē vr̄am reportabitis ſalutē/ de q̄ ſalute k Prophe exq̄ſierūt. Ab inuicē. Et dic: Exq̄ſierūt. i. vt exteri⁹ manifeſtare q̄ſierūt. l Atq̃ ſcrutati ſūt: a dño vel ab angelis cū magno deſiderio qñ vel q̄ ordine ſal⁹ eterna mū do adueniret. Uñ Daniel: cui inter oēs expſſius tēpus incar/ natiōis reuelatū fuit p̄ deſiderio q̄ſi lan/ guebat. Uñ Daniel. viij. g. Ego daniel lāgui ⁊ egrotaui ꝑ di es plurimos. Et. ix. a. Poſui faciem me/ am ad dominum de um meū rogare ⁊ de p̄cari in ieiuniꝭs/ ſac/ co ⁊ cinere: et oraui

k ſalute exquiſierūt atq̃ ſcrutā
l
m ti ſunt ꝓphete q̄ de futura in
n
o vobis gr̄a ꝓphetauerūt: ſcrū
p
q tantes qd̄ vl' q̄le tēpus ſigni
r ficaret i eis ſpūs chriſti p̄nū/
s
t ciās eas q̄ in chriſto ſūt paſſi
v ones ⁊ poſteriores gl̄ias/ q̄b⁹

dñm deū meū: Uñ ⁊ poſt orōnē vir deſiderioꝝ vocat ab an/ gelo: et ei nūciat icarnatio: Eodē. f. Ego aūt veni vt indicarē tibi: q̄ꝛ vir deſiderioꝝ es: tu aūt aīaduerte ſmonē ⁊ itellige vi ſionē: Septuagita hebdomades abbreuiate ſt ſuꝑ ꝑplm tuū et ſuꝑ vrbē ſanctā tuā vt cōſumet p̄uaricatio/ et finē accipiat pctm̄: ⁊ deleat iniqtas/ ⁊ adducat iuſticia ſempitna: ⁊ impleat viſio et ꝓphetia/ et vngat ſanctuſſanctorū. Prophete dico. m Qui/ ſupple habentes cognitionē in ternā. n De futu ra in vobis gr̄a ꝓphetauerūt: aperte nūciātes hoībus q̄ viderāt in ſecreto ꝯtēplationis ꝯſilio: Sicut Eſa. vij. c. Ec/ ce virgo cōcipiet ⁊c. Et Hiere. xxxj. d. Nouū faciet dñs ſuꝑ terrā: mulier circūdabit vir. o Scrutātes: quotidie: Si/ cut ille q̄ dicebat: Putas durabo putas videbo: Itē Nūeri xxiiij. d. Quis victurus ē qñ iſta faciet de⁹: Uenient in trierib⁹ de italia/ ſuꝑabunt aſſyrios/ vaſtabuntq̃ hebreos: ⁊ ad extre/ mū etiā ipſi peribūt. Totū hoc refert ad tēp⁹ gratię: Si ergo etiā ille malus ꝓpheta balaā deſiderabat hoc tempus vide/ re: q̄nto magis nos debemus grati eſſe: et eternā gloriā nobis paratā ſperare. Sed mlti ſūt ita tepidi: de q̄b⁹ dic Gregori⁹. Cōpūgor ⁊ ꝯfūdor i memetipſo: ⁊ vix ꝯtineo lachrymas: ita tedet teporis et torporis horū miſerabiliū tēporū: Cui nā no ſtrū tantū facit gaudiū hui⁹ gratię exhibitio: q̄ntum accende rat veterib⁹ ſanctis deſideriū ſola ꝓmiſſiōe: Scrutātes dico/ p Qd̄. i. ſub quo principe: q Uel quale tēpus: vtrū pacificū vel bellicoſum/ vel quo anno/ vel quo ordine. r Si gnificaret in eis ſpūs chriſti. Spm̄ chriſti vocat ange/ los vel archāgelos ꝑ quos chriſt⁹ operat: ⁊ qui chriſto ſubie cti ſūt: vt dicit Glo. Uel ſpūs chriſti pōt dici ſpūſſanctus: nō q̄ꝛ minor chriſto/ vel ſubiectus ſit chriſto/ cū ſit idē in deitate: et equalis patri et filio: ſed q̄ꝛ a filio ſicut a patre ꝓcedit. Uel ſpūs pōt dici ſpūs chriſti vt ſit poſſeſſiua ꝯſtructio. Spūs em̄ ſctūs chriſtū plenarie poſſedit. Eſa. xj. a. Et requieſcet ſuꝑ eū ſpūs dñi ſpūs ſapię ⁊ itellect⁹ ⁊c. Spūs dico chriſti/ s Pre nūciās eas: non tm̄ aduentū chriſti in carnē: ſed t Que in chriſto ſunt paſſiōes. i. ꝙ ipſe q̄ eſt caput eccłię multa deberet pati/ ⁊ reprobari a ſeniorib⁹ ⁊ ſcribis: ⁊ ad vltimū per crucē finiri: et in mēbris ſuis multipliciter flagellari. Uñ ⁊ pe tro fugienti neronē obuians chriſtus dixit: Uado romā iterū crucifigi: et tūc reuerſus ē petr⁹ intelligēs ꝙ dñs vocaret eū ꝑ crucē ad gloriā. Et nō ſolū p̄nūciās paſſiōes: imo/ v Po ſteriores glorias. i. gl'ioſas cōſolatiōes. i. iocūdas ⁊ dele/ ctabiles: quas imittit dñs poſt paſſiones. Tobię. iij. d. Poſt tempeſtatē trāquillū facis/ et poſt lachrymationē et fletū exul tationē infundis. Uel poſteriores glorias: appellat vitā eternā/ quā poſt p̄ſentis vitę miſerias habēt ſcti. Et vocant plu raliter gl'ię/ ꝓpter particularia et accidentalia gaudia q̄ habe/ bim⁹ ibi ſupra p̄miū ſubſtātiale: vt martyres aureolā marty/ riū: et virgines ⁊c. Uel exponit de chriſto q̄ poſt paſſiones ha buit glorias. Unā in reſurrectiōe: aliā in aſcēſione corā diſci/ pulis: ſȝ tertiā habebit ī fine mūdi corā omib⁹ ſanctis: qñ ī ma ieſtate magna veniet ⁊ virtute: Matth. xxiiij. c. ⁊ Luc. xxj. e. Uel Poſteriores gl'ias: appellat tp̄s gl'ię: vbi ſācti pr̄es q̄ erāt in limbo gloriā diu deſideratā adepti ſūt. Et ꝓpt h̄ dicūt Poſteriores. i. tarde ⁊ diu deſiderate. Uñ in pſona eoꝝ dr:

Eſa.liij.a. Deſiderauim⁹ eū deſpectū ⁊ nouiſſimū viroꝝ viꝝ doloꝝ: Inſtāter ⁊ pſeuerāter pulſauerī. Luce.xj.a. Pulſate ⁊ aperietᷣ vob. a Reuelatū eſt: dico/ vt ſupple ānūciarēt ea nō ſuis dieb⁹ ventura/ ſed longe poſt. Vñ dictū eſt Abacuk Scribe viſū ⁊ explana illū ſup tabulas vt pcurrat q̄ legerit eū:

a b c d e f g h i k
rēuelatū eſt: quia nōn ſibiip- ſis. Uobis aūtē miſtrabāt ēa q̄ nūc nūciāta ſūt vob̄ p eos q̄ euāngeliçauerūt vobis ſpiritūſancto miſſo d̄ çelo: i quē deſiderānt angeli pſpicere.

Adhuc em̄ viſus p- cul ⁊ apparebit in fi- ne ⁊ non mentietur. Abacuk.ij.a. Vñ et d̄ ezechiele dicebāt: Viſio quā hic videt in dies multos/ ⁊ in tēpora lōga iſte pro- phetat. Et quare h̄: b Quia non ſi- bijpſis: qui bene credebāt ⁊ firmiter ſperabāt. d Autē.i. ſed c Uobis miniſtrabāt ea.i. veſtris ⁊ nō ſuis tēporibus futura/ vt ⁊ vos curā gereretis ſalutis oblatę quā ſic amauerūt priores ſancti/ vt dicit Glo. Et dicit/ Miniſtrabāt: quia ipſi non domini/ ſed miniſtri erant: neq; em̄ dicebat niſi qd̄ ſpūſſanctus dabat. Unde.ij. Pet.j.d. Non em̄ volūtate humana allata eſt aliquādo pphetia: ſ; ſpūſancto inſpirati locuti ſunt ſancti dei homines. e Ea/ inquā/ que nūc.i. tpe gratię nō iam futura ſed impleta/ f Nūciata ſūt vobis. myſteria.ſ. nr̄ę redemptionis.j. Timoth.iij.d. Et manifeſte magnū ē pietatis ſacramētū q̄ manifeſtatū eſt in carne/ iuſtificatū ē in ſpū/ apparuit angelis/ p̄dicatū eſt gentib⁹/ creditū eſt mūdo/ aſſumptū ē in glīa. Hic enumerat paul⁹ ea quę nūciata ſunt.ſ. omnia fere myſteria noſtrę redemptionis: Sed ſm quos nunciata ſunt nunquid per fatuos ⁊ ſtultos: Non: ſed p eos tales et tantos: q2 chriſti apoſtolos. g Qui euāgeliçauerūt vobis.i. bonū nuncium portauerūt. Eſa.xiiij.g. Quid reſpōdebitᷣ nūcijs gētis: Hoc.ſ. q2 dn̄s fundauit ſion p apl̄os.ſ. q̄ fundamēta eccl̄ię iecerūt.j. Corinth.iij.b. Ut ſapiens architect⁹ fundamētū poſui. Et ſequitᷣ: Et i ip̄o ſperabūt paupes populi ei⁹: Euāgeliçauerūt inquā/ nō audacitᷣ: nō pcaciter: nō deceptorię: ſ; illuminati ⁊ edocti. h Spūſctō miſſo/ eis/ de çelo: ſicut p̄dixerat Hieremias Threñ.j.c. De excelſo miſit ignē.i. ſpm̄ſctm̄ in ſpecie ignis i oſſib⁹ meis: ⁊ erudiuit me: Et dn̄s pmiſerat. Luce vlt.̄ g. Sedete in ciuitate q̄adusq; induamini v̄tute ex alto. Et tādē miſit/ q̄ñ apparuerūt illis diſptitę lingue tāq; ignis: ſeditq; ſpūſſctūs ſupra ſingulos eoꝝ: Act.ij.a. i In quē.ſ. ſpm̄ſanctū de q̄ imediate locutus eſt: k Deſiderāt angeli pſpicere: Qui tantę ē maieſtatis et glīę vt ſemp ei⁹ viſio ſicut et ip̄ius patris et filij deſiderettᷣ ab āgelis. Vel/ in quē.i. chriſtū. Et tūc refertᷣ ad illud qd̄ ſuperius eſt dictū: ſpūs chriſti/ in quē angeli deſiderāt pſpicere: etiā ſm humanitatē/ S; querit Glo. Cur cernere deſiderāt: cui⁹ faciē cernere nūq; ceſſāt: Et ſoluit. Niſi q2 ɔtēplatio diuię p̄ſentię ita angelos btificat/ vt ⁊ ſemp ei⁹ viſa glīa ſatientᷣ et ſemp ei⁹ dulcedinē quaſi nouā inſatiabilitᷣ eſuriāt. Vñ illud: Mirātᷣ nec deficiūt: in illū quē pſpiciūt fruuntᷣ: nec faſtidiūt/ q̄ pfrui magis ſitiunt: de hoc loco ſūptū eſt. Propter h̄ dicit ſpōſa de eo: Cant.̄ v.d. Et totus deſiderabilis/ Et dicit Proſpicere.i. p grā quā in ſe habet cum admiratiōe aſpicere. Vñ Heſter xv.d. Ualde admirabilis es dñe/ et facies tua plena eſt grārum. l Propter qd̄. Secunda pars q̄rtę ptis: in qua oſtēdit vñ poſſum⁹ ſperare: q2.ſ. ex duobus: ex merit.̄ ⁊ grā. Vñ ſm h̄ hęc ps habet duas. Primo em̄ monet ad bona opa/ vt ſic habeam⁹ bona merita: ibi: Propter qd̄. Secūdo monet ad cognitionē grę quā fec̄ dn̄s hūano generi: cū p eo fuit mortu⁹. Vñ ⁊ ſperare poſſum⁹ q̄ ſuā gratiā nō ſubtrahit nobis niſi p nos ſteterit: ibi: Sciētes q̄ nō corruptibilib⁹. In hac pte aūt ſic pcedit. Primo monet eos ad opa caſtimonię ſobrietat.̄ et obediētię: q2 ex eis ſpes in deū validior ſurgit: ibi: Propter qd̄ ⁊c̄. Scd̄o vt ad opandū pmptiores reddat et alacriores tp̄s p̄teritę vitę ſuę qd̄ ex ignorātijs ⁊ pctis amiſerūt eis reducet ad memoriā: ibi: Nō cōfigurati ⁊c̄. Itē ad h̄ idē chriſti exēplū adducit: ibi: S; ſm eū ⁊c̄. Et q̄ ſic faciēdū ſit legis auctate q̄rto oſtēdit: ibi: Sancti eſtote ⁊c̄. Quinto pbat q̄ ſic debētᷣ facere/ ne ipſi ſint filij degeneres et mēdaces ſi illū nō imitantᷣ quē inuocāt p̄rem in cęlis: ibi: Et ſi patrē ⁊c̄. Itē h̄ idem pbat: ſexto per iuſtā examinationē iudicij: in q̄ vnuſq̄ſq; recipiet ſm q̄ fecerit/ ſi bona/ bona: ſi mala/ mala: ibi: Qui ſine pſonarū. Propt hęc oīa q̄ſi cōcludit vltimo vt pſeuerent i timore dñi: ibi: In timore ⁊c̄. Ibidē ponēs aliā rōnē quare bñ opandū ē: q2 tēpus breue ē: ⁊ nos ſum⁹ pegrini: ibi: Incolat⁹ ⁊c̄. Patet ğ q̄ ordinate pcedit.

l m n o p q r s t v
Prōpter qd̄ ſūccincti lūbos mētis veſtrę/ ſōbrij/ pfēcti ſpērate in eā q̄ ōffertᷣ vob̄ gratiā i rēuelationē ieſu chriſti q̄ſi filij obediētię nō cōfigūrati pōrib⁹ ignorātię vr̄ę deſiderijs:

Primo em̄ oñdit q̄ ſpes ex boniſ ſurgit: ⁊ deinde ad bñ opandū ſex rōnes adducit: q̄ ſunt: amiſſio tp̄is p̄teriti: exemplum chriſti: auctoritas leg.̄ q̄ hoc p̄cipit: dignitas patr.̄ quē inuocant in cęlis: diſtinctio ⁊ ęquitas iudicij: periculoſa ⁊ peregrina habitatio hui⁹ mūdi. Dicit ğ quaſi cōcludēdo ex p̄miſſis: Propter qd̄: q2.ſ. pphetę p̄dixerūt ⁊ apl̄i euāgeliçauerūt: Uos. m Succincti lūbos mētis vr̄ę: per ſāctimoniā ⁊ itegritatē cordis: vt.ſ. mala deſideria/ volūtates pueꝛſas/ affectiones ſupfluas/ et cogitatiōes inutiles et nociuas a mente reſecetis. Prouer.iiij.d. Omi cuſtodia ſua cor tuū. n So brij: in vita/ ne.ſ. ſupbiam .i. menſurā vel cōitatē alioꝝ vos extendatis p ſingularitates: q2 has nō retinet diabol⁹: ſed hominē q̄ ſingular.̄ ē deridet ⁊ aſpnatᷣ. Vñ.j. Reg.̄ xvij.b. legitᷣ q̄ golias petebat ſingulare certamen: hoc ē q̄ diabol⁹ libēter deijcit hoīem de cōitate ad ſingularitatē. Succincti ergo/ lūbos mētis vr̄ę: q̄ ſūt itelligētia ⁊ volūtas: debet em̄ ſuccingi intellectus ne defluat in puluerē erroꝝ/ et volūtas ne decidat i lutū voluptatū/ vl̄ maloꝝ deſiderioꝝ. m Succincti q̄ i ſciētia. n Sobrij: i ɔuerſatiōe bona. o Perfecti i pſeuerātia: In vtroq;: p Sperate in eā gratiā vel gloriā. q Que offertᷣ vobis gratis: a chriſto ⁊ a ſanct.̄: Gloriā dico dandā vobis. r In reuelatiōe ieſu chriſti. q̄ñ cognoſcetᷣ dn̄s iudicia faciēs: q̄ modo cōtēnitᷣ miſcd̄ia offerens: vt dicit btūs Bern̄. Sperate dico/ s Quaſi filij obediētię. Ac ſi diceret/ hāc habere poterit.̄ ſi fueritis filij obediētes patri corripiēti. Heb.xij.b. Quē em̄ diligit dn̄s/ caſtigat: flagellat aūt oēm filiū quē recipit. Et nota q̄ dicit/ Succincti. Ecce ordinatio quo ad nos/ et in nobis. Itē filij obediētię: Ecce ordinatio in nobis quo ad deū: Hęc eſt duplex/ obediētię quo ad deum patrem: et imitationis quo ad chriſtū hominem/ Dicit ergo. Sperate: quaſi ſi tales eſtis mēte ſcilicet ⁊ corpore: caſti deo conformes et ſubiecti/ expectate ſecuri gloriam: quę offertur vobis. Et dicit/ offertᷣ/ non datur vel redditur: vt ſic noſtram pigriciam et ſtulticiam deteſtetur: qui nec volumus accipere quod nobis offertur. Unde Bern̄. Erubeſcat humana pigricia: plus vult deus dare q̄ homo accipere: plus vult miſereri q̄ homo a miſeria liberari. Unde Heb.xij.d. Contemplantes ne quis deſit gratię dei: ne qua radix amaritudinis ſurſum germinans impediat. Filij obedientię. Hoc dicit: quia vt dicit Auguſtin⁹: Sola obedientia veriſſime eſt virtus quę totaliter contra ſe viuit: Ubi aliquid habet proprium/ aut paruum/ aut nullum bonum eſt. Unde: Prouerb.xxj.d. Uir obediens loquetur victorias. Eccs.iiij.d. Multo em̄ melior eſt obedientia q̄ ſtultorum victimę: qui neſciunt quid faciunt mali. Sequitᷣ. t Non configurati. Hęc eſt prima ratio pꝑter quā debent bene operari: q2.ſ. magnam partē tēporis ignorāter amiſerunt. Cōtinuatio. Dixit vt filij obediētię. Nō cōfigurati: id eſt ſimul mente et corpore figurati. v Prioribus ignorātię veſtrę deſiderijs: quę.ſ. erant ex ignorātia. Unde tūc excuſabimini a tāto/ et ſi nō a toto: ſ; mō nec a tanto nec toto excuſaremini: qui lumē veritatis et gratię iā recepiſtis. Ignorās ignorabitur.j. Corinth.xiiij.g. Et loquitur apoſtolus ad Corinthios de illis qui audierunt ⁊ nolunt per negligentiam retinere. Non cōfigurati priorib⁹ ⁊c̄.q.d. nolite ſicut ca nēs ad vomitum

q̄ nēs ad vomitum

a b ſed ſm eũ q̃ vocauit vos ſan/
c d ctũ/ut et ipi ſancti ĩ õmni cõ/
e f uerſatione ſitis: qm̃ ſcriptũ ẽ:
g h Sancti eritis: qm̃ ego ſanct⁹
i k ſum. Et ſi patrẽ inuocatis eũ
l qui ſine acceptione ꝑſonarũ
iudicat ſm vniuſcuiuſq; op⁹

m n i timore incolatus vr̃i tp̃e cõ/
o p uerſamini: ſcientes ꝙ nõ cor/
ruptibilib⁹ auro vel argento
q r redẽpti eſtis de vana veſtra
s t cõuerſatiõe pat̃ne traditiõis: B
v x ſz ꝓcioſo ſãguine q̃ſi agni in/
y z cõtãmiati ⁊ imaculati chriſti:

nes ad vomitũ reuerti. Roma. xij. a. Nolite ↄformari huic ſe
culo: ſz renouamini in nouitate ſenſus vr̃i vt ꝓbetis q̃ ſit vo/
luntas dei. a Sed. ſ. cõfigurati/ b Scdm̃ eũ. i. exem/
plo eius. i. chriſti. c Sanctũ: antonomatice: q: ſic fuit ſan
ctus: ꝙ in ſanctificatione fuit in termino ſanctificatus/ nihil
habẽs de oppoſito
ſcz de corruptione.
Pſ. Qm̃ nõ dabis
Pſ.15. ſctm̃ tuũ videre cor/
ruptionẽ. Propter
hoc dic: Scdm̃ eũ.
Leuit.19.a q̃ſi diſcretiue qui ta/
lis eſt ꝙ nullus ta/
lis/ et om̃es excedit.
Pſ. Abſorpti ſũt iũ/
Pſ.140. cti petre iudices. i.
magni homies nihil
ſunt chriſto cõpati. d Sanctũ/ ſanctificantẽ/ ⁊ oĩno ſctifica/
tum. e Qui vocauit vos/ predeſtinãdo. Hoc reſpondet
ei qđ dictũ eſt ſupra: Scdm̃ ꝑſcientiã dei patris. Ro. viij. f.
Quos ꝑdeſtinauit hos ⁊ vocauit/ et quos vocauit hos et ma
gnificauit. Sed ad qđ vocauit: e Ut et hoc eſt/ f Et ip/
ſi/ vos. g Sancti in omi cõuerſatione ſitis. i. firmi et
ſtabiles ↄtra vitia ⁊ tribulatiões. Sic. j. Theſſal. iiij. b. Non
eñ vocauit vos de⁹ in imũdiciã/ ſed in ſctificationẽ. Et ẽ hec
ſecũda ratio q̃re monet eos ad bñ opandũ. ſ. exemplũ chriſti.
Cũ igit dicit: Scdm̃ eũ/ notat cauſa exemplar: ſm quã nos
debemus exemplari et cõformari. Unde Eſa. xliiij. b. Artifex
lignarius extẽdit normã. Iſte artifex fuit deus pater: qui fili/
um ꝓpriũ voluit in ligno crucis extendi: vt fieret nobis nor/
ma viuẽdi. Sequit ibidẽ: Formauit illud in rũcina: q̃ſi. ſ. fuit
lancea ſuffoſſus. Fecit illud in angularib⁹: q̃ſi in angulis cru/
cis fuit manib⁹ ⁊ pedib⁹ affixus. Et in circino tornauit illud:
q̃ſi. ſ. fuit poſitus in ſepulchro. Et fecit imaginẽ viri q̃ſi ſpecio
ſum hominẽ: q̃ſi. ſ. floruit caro eius in reſurrectione: et factus ẽ
ſpecioſus forma p̃ filijs hoim̃. Item cũ dicit: Ut ⁊ ipſi ⁊c.
notat finis imitationis chriſti. Et dicit: In omni cõuerſa/
tione. ſ. ⁊ inter domeſticos ⁊ extraneos: ⁊ inter bonos ⁊ ma/
los: et inter ſeculares et religioſos. Iaco. j. a. Ut ſitis ꝑfecti ⁊
integri ⁊ ĩ nullo deficiẽtes. Et h̃ debetis facere vt dictũ eſt. h
Qm̃ ſcptũ ẽ. Leuit. xix. a. Sancti eſtote q: ego ſanctus ſũ.
Uñ hic dicit: i Sancti eritis: qm̃ ego ſanctus ſum:
qui ſum pater veſter/ et volo vos eſſe mihi ſimiles. j. Ioh. iij.
a. Nũc filij dei ſumus: ſed nõdũ apparet qđ erim⁹: cũ aũt ap/
paruerit ſimiles ei erim⁹. Uñ et de chriſto dicit Ecc⁹. xxx. a.
Mortuus eſt pater ei⁹. i. chriſt⁹: q̃ eſt pater hũani generis: et
q̃ſi nõ eſt mortu⁹. Uerũ eſt q: cito reſurrexit: Simile eñ reli/
quit ſibi poſt ſe. Et ẽ hec tertia rõ. ſ. auctoritas legis. Seqt:
k Et ſi patrẽ. Hic tãgit quarta rõ. q. d. bene debetis opari.
ne falſo patrẽ illũ dicatis quẽ nõ imitamini: qui non vult hr̃e
filios niſi bonos. Uñ dicit Glo. Ne ꝑ negligẽtiã ⁊ deſidiã tã/
to patre ſitis indigni. Uñ dicit: Et ſi patrẽ inuocatis. i. in
veſtꝝ auxiliũ vocatis/ dicẽdo: De⁹ in adiutoriũ meũ intende.
Matth. vj. a. Pat̃ nr̃ qui es ĩ celis ⁊c. Et Eſa. lxiij. d. Tu eñ
pater noſter et abraã neſciuit nos: ⁊ iſrl' ignorauit nos: tu do/
mine pat̃ noſter/ ⁊ redẽptor noſter. Si/ ergo/ patrẽ inuoca/
tis eũ q̃ ſine acceptiõe ꝑſonaꝝ iudicat ſm vniuſcu
iuſq; op⁹. Act'. x. c. Quia nõ eſt ꝑſonarũ acceptor deus. Et
tangit ibi quinta ratio. ſ. diſcretio et equitas iudicij/ vbi vnuſ/
quiſq; recipiet ſm op⁹ ſuũ. Si inquã inuocatis eũ ⁊c. m In
timore incolat⁹ vr̃i tẽpore cõuerſamini. i. dũ viuitis ĩ
incolatu ⁊ peregrinatione hui⁹ mundi. Et tangit hic ſexta ra/
tio: quia. ſ. ſumus in terra aliena/ vbi lucrari oportet qđ in pa/
triam reportemus. l Sine ꝑſonarũ acceptione: Non
ſicut pater carnalis qui filijs peccantibus indulgenti⁹ parce/
re q̃z ſeruis cõſueuit: ſed deus et ſeruos obedientes/ imo ⁊ ho
ſtes manũ ſibi dantes in filios adoptat: ⁊ qui filiorũ nomine
videbant honorabiliores/ pro inobedientia hereditatis red/
dit exartes: vt dicit Glo. Unde Eſa. lvj. b. Hec dicit domi/
nus eunuchis: Qui cuſtodierint ſabbata mea/ et elegerint que
ego volui: et tenuerint fedus meum: dabo eis in domo mea
et in muris meis locũ ⁊ nomen meli⁹ a filijs et filiabus. Et di/
cit: In timore: quia timor dei ſuper omnia ſe ſupposuit.
Beatus hõ cui donatũ eſt timorẽ habere dei. Ecci. xxvij. a.
Si nõ in timore dei tenueris te inſtanter cito ſubuertet dom⁹
tua. Prouer. xxviij.
b. Beat⁹ vir qui ſp̃ ẽ
pauidus. Et quare:
Quia Eccs. vij. c.
Qui timet deũ nihil
neglig̃. Unde etiã/
in/ prepoſitio no/
tat ſtationẽ. Unde et
per h̃ vult/ vt in timo
re dñi maneamus/ et
in theſauro copioſo.
Eſa. xxxiij. b. Diui/
tie ſalutis ſapientia et ſcientia: timor domini ipſe eſt theſau/
rus eius. n Incolatus vr̃i. i. vite quã ducitis in mundo:
quã viuendo incolitis. Et hic incolat⁹ odioſus ẽ ſanctis. Ex/
pectant eñ fundamenta habentẽ ciuitatẽ/ cuius artifex et con
ditor eſt deus: Heb. xj. c. Unde Pſ. Heu me q: incolatus Pſ.119.
me⁹ ꝓlongatus ẽ. o Scientes. Hec eſt ſecũda pars ſecũ/
de partis quarte partis capituli: in qua oſtẽdit ſecũdũ ex quo
ſpes ſurgit: qđ. ſ. eſt gratia. Ex duob⁹ eñ ꝓuenit ſpes/ ex meri
tis et gr̃a: ſcdm̃ qđ diffinit: Spes eſt certa expectatio future Spes
beatitudinis ex meritis et gratia ꝓueniẽs. Monuit ergo eos
prius ad opa: nũc docet vt gratiã dei cognoſcant/ et grati ſint
deo: vt ſic ſperent in dei miſericordia ⁊ gratia. Uñ dicit: Sci
entes: q̃ſi/ ideo cõuerſamini in timore: q: care empti: et ideo
a deo dilecti: Sicut mercator diligit res q̃s care emit. Unde
et vos debetis vos diligere declinando a malis: quia qui dili/
git iniquitatem/ odit animã ſuã: Et hoc eſt quod dicit: Sci/
entes ꝙ non corruptibilibus auro vel argento re/
dempti eſtis de vana veſtra cõuerſatione paterne
traditionis ⁊c. Redempti/ dicit: quia prius per modicã
delectationẽ venditi. Pſ. Uẽdidiſti populum tuũ ſine ꝓcio. Pſ.43.
Uel primo empti a diabolo per ſuggeſtionem: ſed redempti a
chriſto per ſanguinis effuſionem. Uel chriſtus emit hominẽ:
quãdo creauit. Sed etiã carius emit: quãdo om̃es creaturas
ei ſubiecit. Sed chariſſime redemit: quãdo ꝓ eo ſanguinẽ ſuũ
fudit. j. Cor'. vj. d. Empti eſtis ꝓcio magno. Et ꝓpter hoc ſe
quitur. p Non corruptibilibus auro vel argento.
Aurum eñ non curabat diabolus. De quo dicit Iob. xlj. d.
Sternet ſibi aurum quaſi lutum. Nec credendum eſt ꝙ ſan/
guis chriſti ꝓ nobis effuſus/ diabolo fuit datus. Abſit hoc:
ſed deo patri fuit oblatus: qua oblatione pater nobis placat⁹
de poteſtate diaboli nos eripuit iuſte: quos ille tenebat iniu/
ſte. Quando eñ manũ miſit diabolus in eum in quo nihil iu
ris habebat: id eſt in chriſtum/ iuſte amiſit/ quos iniuſte tene/
bat: vt dicit Aug⁹. q De vana veſtra cõuerſatione.
Ueſtra dicit: quia ex parte noſtra non eſt niſi vanitas: ſed re/
ctificata per gratiã noſtram eſt vanitas: et veritas facta eſt:
Fit aũt conuerſatio vera/ ꝑcepta exequẽdo: vana econuerſo
legem dei ꝑuaricando. r Paterne traditionis. Hoc di
cit. q. d. hoc a patre habuiſtis/ ꝙ eſſetis vani vnde quaſi na/
turale erat vobis: et ideo maior fuit gratia ab huiuſmodi libe/
rari: et ſic magis vos debetis eſſe grati: quia Hiere. xiij. d. Si
mutare poteſt ethiops pellem ſuã/ aut pardus varietates ſu/
as: et vos poteritis benefacere cum didiceritis malum. Uex
eſt/ niſi abundãs gratia ſupueniat. s Sed/ ſupple redempti
eſtis/ t Precioſo: id eſt precio pleno. v Sanguine ie
ſu chriſti. Unde Auguſtinus. O homo appende te ex pre/
cio ne vileſcas ieſu chriſti. Dico: x Quaſi agni: id eſt
qui eſt quaſi agnus manſuetus: et ab omi peccato immunis.
Et dicit/ quaſi: q: nõ eſt agnus ꝑ naturam: ſed ꝑ ſimilitudi/
nẽ et figuram. Hiere. xj. d. Ego quaſi agnus manſuetus qui
portatur ad victimam. Agni dico/ y Incontaminati:
id eſt ſine omni peccato actuali et veniali: z Et imma/
culati: et a fomite: et ab originali liber. Null⁹ vnquã fuit ta/
lis. Unde dicit

lis. Unde dicit Eccs.vij.d. Uirum de mille: id eſt ex omnibus vnum repperi: mulierem ex omnibus non inueni: Et eodē.iiij. b. Unus eſt et ſecundū non habet: qui.ſ. ſit ei ſimilis: ſed ipſe eſt in excellentia bonitatis ſingularis. a Precogniti quidē ante cōſtitutionē mūdi.i. a deo pordinati ad hoc vt nos redimeret/ et pro nob moreret. Et hec puiſio fuit ab eterno prius ꝙ mundus fieret: Apocal.xiij.b. Agni qui occiſus eſt ab origine mūdi.i. puiſus ⁊ pordinatꝰ occidi: Prouer.viij.d. Delectabar corā eo omni tēpore ludens in orbe terrarū. Ludꝰ iſte erat puiſio mortis eiꝰ. Precogniti

a Precogniti quidē an cōſtitutionē
b mūdi: manifeſtati aūt nouiſ
c ſimis tēpibus ppter vos q p
d ipm fideles eſtis in deo/ q ſu
f ſcitauit eū a mortuis/ et dedit
k ei gloriā/ vt fides vr̄a et ſpes
m eſſet in deo. Aīas veſtras ca
o ſtificātes in obēdientia chari
p tatis/ in fraternitatis amore
q ſimplici ex corde inuicem di
r ligite attentiꝰ renati nō ex ſe
mine corruptibili/ ſed incor
v ruptibili p verbū dei viui ⁊ p
y manentis in eternū: q2 ōis ca
ro vt fenū: ⁊ ōis gloria eius
z tanꝙ flos feni. Exaruit fenū
b et flos eius decidit: verbum
aūt domini manet in eternū.

dico an mūdi cōſtitutionē. c Aūt.i.ſed/ b Manifeſtati in nouiſſimis tēpibꝰ/ facti viſibiles ⁊ demōſtrabiles: vt poſſet digito mōſtrari/ ⁊ dici ei/ hic eſt: Nōne ſic eū digito demōſtrauit iohes qui dixit: Joh.j.d. Ecce agnꝰ dei/ vt adimpleretur ꝓphia Eſa.xxv.d. Ecce dn̄s deꝰ noſter iſte: expectabimꝰ eū et ſaluabit nos: iſte dn̄s: ſuſtinuimꝰ eū. Tn̄ demōſtrabāt eū ſibi inuicē primi patres eccl'ie qui eū videbāt/ d Nouiſſimis tēporibus. Eſa.ij.a. Erit i nouiſſimis dieb pparatꝰ mōs domꝰ dn̄i in vertice mōtiū. Mons domus dn̄i eſt chriſtus: ſup quē fundata eſt domꝰ dn̄i.i. eccl'ia: ⁊ ē in vertice montiū: q2 oēs ſanctos ſupat ſanctitate ⁊ eminētia vite. Manifeſtati dico ⁊ hoc in humanitate aſſumpta. e Propt vos/ redimēdos/ liberādos/ erudiendos/ deducēdos ⁊ tandē inducēdos in montē ſanctificationis ſue: montē quē acquiſiuit dextera eius: Eſa.xliij.c. Hec dicit dn̄s redemptor veſter ſanctꝰ iſrl: ppter vos emiſi babylonē/ ⁊ detraxi vectes vniuerſos: Propter vos dico: f Qui per ipſum.i. p inſtitutionē eiꝰ: g Fideles eſtis in deo/ tanꝙ membra eius.j. Cor.xij.d. Uos aūt eſtis corpus chriſti: ⁊ mēbra de membro. h Qui deꝰ.ſ. i Suſcitauit eū a mortuis: vn̄ ⁊ ſperare debet ꝙ vos ſuſcitabit. Roma.viij.b. Qd ſi ſpūs eiꝰ qui ſuſcitauit ieſum chriſtum a mortuis/ habitat in vobis qui ſuſcitauit ieſum chriſtū a mortuis/ viuificabit ⁊ mortalia corpa vr̄a. k Et dedit ei gloriā ſempiternā.i. manifeſtationē glie ſempiterne: qn̄ aſcēdit corā aplis: vel qn̄ eiꝰ fides pdicata fuit et recepta ab aplis/ vt in noīe ieſu omne genu flectat: Phil.ij.b. Un̄ Eſa.xlv.d. Mihi curuabit omne genu: et iurabit omis lingua. Et h totū nō q2 ipſe indigeret: ſed l Ut fides vr̄a ⁊ ſpes eſſet in deo.i. vt credentes oīa redēptionis noſtre myſteria ſpem haberetis in deo de habēda glia reſurrectionis quā ipſe chriſtꝰ pmꝰ accepit. Et ſicut dic apl's.j. Cor.xv.c. Si chriſtꝰ reſurrexit/ ⁊ nos reſurgemꝰ. Sic igit patet quō oſndit ex qbꝰ ē ſperādū vel ex qbꝰ ſurgit ⁊ puenit ſpes. Seqt: m Aīas vr̄as. Hec eſt tertia ps q̄rte ptis capl'i in q monet eos vt ſpē quā habent/ p bona opa exteriꝰ/ alijs manifeſtent p mutue fraternitat amorē. Cōtinuatio. Quia ſpes nulla ē q ad deū nō dirigit i corde ⁊ primo nō oſndit i ope. Ergo r Diligite/ inuicem.i. vnus alterū. ſ Attentiꝰ/ ꝙ.ſ. huculꝙ feciſtis. Ro. xiij.c. Nemini quicq̄d debeatis niſi vt inuicē diligatis. Eph. iiij.a. Solliciti ſuare vnitatē ſpūſſcti in vinculo pacis. Diligite inquā/ n Caſtificantes/ aīas vr̄as vni ſpōſo.ſ. ſeruātes fidē.ij. Cor.xj.a. Deſpōdi eñ vos vni viro virginē caſtam exhibere chriſto. o In obediētia charitatis.i. ex dilectione dei ſitis obediētes et parati ad oīa ſuſtinēda etiā dāna ⁊ incōmoda. Et q2 ſuſtinere iiurias nō ſufficit/ niſi ⁊ fratres etiā ſi vocāt ſupportent/ cū dicat: Eccꝰ.xxij.d. Amicū ſalutare nō cōfūdar: ⁊ a facie illiꝰ nō me abſcōdā: ⁊ ſi mala mihi euenerint p illū ſuſtinebo. Propt hoc addit: p In fraternitati amore: quē ſp debetis integre cuſtodire: q2 Ro.xiij.c. di. Qui diligit primū legē impleuit. Gal.v.c. Lex in vno ſermone impleſ: Diliges primū ſicut teipm. Heb.xiij.a. Charitas frat

nitatis maneat i vobis. Et hoc facite/ q Simplici ex corde: vt nō ppter lucrū tpale vos inuicem diligatis: ſicut faciunt multi: De qbꝰ Ecci.xij.d. Una hora tecū manebit: ſi aūt declinaueris nō ſupportabit. Ecci.xiij.a. Si largitus fueris aſſumet te: ⁊ ſi nō habueris derelinquet: ſi habes cōuiuet tecū: ⁊ euacuabit te/ et nō dolebit ſuper te. Notādū eſt aūt ꝙ ē duplex caſtitas anime. Una ſm ſe: ſc3 fides p quā ꝯiungit anima vero ſponſo: id eſt chriſto. Oſee. ij.d. Spōſabo te mihi in fide. Item alia ſcōm ꝙ eſt cōiuncta: et hec eſt cōtinentia. De prima dicit hic: Caſtificātes animas vr̄as.i. p fidē interiꝰ caſtas habētes: ⁊ exterius oſtendentes in ſuſtinentia tribulationū. Un̄: In obediētia/ ⁊ dilectiōe fratrū. Un̄: In fraternitat amore. Heb.xij.d. Pacē ſeqmini cū oibꝰ: ⁊ ſctimoniā ſine q nemo deū videbit. Patet g ꝙ ad quattuor bona vos inuitauit hic. Ad mētis gaudiū vl integritatē/ cū dixit: Caſtificātes. Ad ſuſtinētiā tribulationū/ cū dixit: In obediētia. Ad amorē fratrū/ cū dixit: In fraternitati. Ad lucri tpalis cōtēptū/ cū dixit: Simplici. Primū habemꝰ p fidē: ſecūdū p patiam: tertiū p charitatē: quartū p ſpem: q2 ſi ſperamꝰ eterna nō curamꝰ temporalia: Cauſam aūt oīum iſtorū ſubiungit dicēs: t Renati ⁊c. Hec eſt quarta pars quarte ptis capituli: in qua oſtēdit cauſam omniū pdictorū: quare.ſ. ſic ſe debēt habere/ vt dixit: q2.ſ. ſūt regenerati in verbo vite: qd nūꝙ excidet: Nō ex carne q deficit ⁊ areſcit. Un̄ dicit: Renati. Glo. cōtinuat dicens: Jaco hoc agite.ſ. q2 eſt/ ſupple: renati nō ex ſemine corruptibili. ſicut priꝰ nati ex ſemine hoīs: ⁊ delectamento ſomni cōueniente: ſicut dicit Sap.vij.a. et ppter hoc imūdi. ſed.ſ. renati ex ſemine: v Incorruptibili: qd eſt doctrina euāgelij: q ingnatos mūdificat. Pſ. Lex dn̄i imaculata cōuertēs aīas. Ps.18 Et hoc x Per verbū dei viui.i. p filiū: qui ſolus pōt facere mūdū de imūdo cōceptū ſemine: Job.xiiij.a. Joh.j.a. Qui nō ex ſanguinibꝰ/ neꝙ ex volūtate carnis/ neꝙ ex voluntate viri: ſed ex deo nati ſūt: verbū dei dico/ Uiui/ in ſe ⁊ ex ſe et vitā q erit ſine fine tribuētis ⁊ pmanētis in eternū. In ſeq2 dic Pſ. A ſeculo ⁊ i ſeculū tu es deꝰ. Uel in effectu. Uita eñ Ps.89 quā dat ſine fine durabit. Un̄ Glo. Sicut ex ſemine corruptibili caro q corrūpit naſcit: ſic p aquā verbo dei cōſecratā vita q finē neſciat tribuet. Et ꝙ ita ſit.ſ. ꝙ vita q ē ex carne/ corruptibilis eſt: ſed vita q eſt ex ſpiritu viuificāte dato in aquis baptiſmi verbo vite ſanctificatis p virtutē paſſionis chriſti ſit incorruptibilis/ oſtēdit p pphetā dicēs: y Quia oīs.q. hoc patet qd diximus: Quia oīs caro fenū: ⁊ oīs glia eiꝰ.i. delectationes carnis: z Tanꝙ flos feni: qui cito tranſit et areſcit. Jaco.j.b. Sicut flos feni trāſibit. Ecci.xiiij.c. Ante obitū tuum opare iuſticiā: qm̄ nō eſt apud inferos inuenire cibū: oīs caro ſicut fenū veteraſcet. a Exaruit fenū.i. caro aliqua infirmitate defecit/ vel ſenio. b Et flos eiꝰ decidit/ ſine fructu. Pſ. Dn̄s in ira ſua cōturbabit eos dādo aliquā aduerſitatē: ⁊ deuorabit eos ignis.i. ex calida infirmitate morient ad lrām: Et qd ſequit: Et fructū eorū de tra pdes. Ps.20 Propt hoc hō carnalis cōparat myrice i deſerto: q aliqn̄ florē habet: ſ3 nūꝙ fructū. Hiere.xvij.a. Erit eñ qſi myrice in deſerto: ⁊ nō videbit cum venerit bonū. Un̄ Hiere.xlviij.b. Date florem moab: q2 florens egrediet. Moab.i. hoi carnali. c Uerbū aūt dn̄i manet in etrnū. Matth.xxiiij.c. Celū ⁊ terra trāſibūt: verba mea nō pteribūt. Apocal.xix.c. Et vocabat nomē eiꝰ verbū dei. Hoc ſumptū de Eſa.xl.b. ſic eñ dicit: Oīs caro fenū: et oīs gloria eiꝰ quaſi flos agri: Exiccatū eſt fenū et cecidit flos: q2 ſpiritus dn̄i ſufflauit in eo. Uere fenū eſt ꝓplus: exiccatū eſt fenū et cecidit flos: verbum autē domini ſtabit

Eſa.40. Ecci.14. Jacobi.

ꝯ dñi ſtabit in eternū. a Hoc eſt autē verbū qḋ euāgeliçatū eſt i vobis: per me ⁊ ꝑ alios apl'os. Sicut ergo corruptibilis corruptibilē generat: ita verbū qḋ manet in eternū dat vitā eternā regeneratis ex aqua in carne ⁊ anima. Unde Joh. vi. g. Verba que ego locutus ſum vobis ſpūs ſunt ⁊ vita. i. vitā ſpūalem tribuentia. Unde ⁊ in eodem/ cū quereret a petro et alijs diſcipulis: Nunquid et vos vultis abire: reſpondit ei ſimon petrus: Dñe ad quē ibimus: verba vite habes.

A Jo.6.g.f. Luc.5.b. Jo.12.a.

a Hōc eſt aūt verbū qḋ euāgeliçatū eſt in vobis. Ca. II

b D c Eponētes igiť oēm ma d liciā/ et oēm dolū et ſi e mulationes/ ⁊ inuidi f as/ ⁊ omnes detractiones ſi g cut modo geniti infantes ra h tionabiles ⁊ ſine dolo lac cō i k cupiſcite: vt in eo creſcatis in l m n ſalutem: ſi tamē guſtatis quo o p q niam dulcis eſt dominus. r Ad quē accedentes lapidē.

Expo. Ca. II

Deponētes igiť ⁊c. Hec eſt quīta ⁊ vltima pars prime partē epl'e: ⁊ durat vſq₃ ad illud: Obſecro vos. j. eodem. b. in qua monet eos/ vt fidei rudimenta et ſimplicia prius inquirant: vt ſic poſſint venire poſtmodū ad maiora. Procedit aūt in hac pte ſic: Quia in maliuolā animā nō introibit ſapientia: nec habitabit in corpore ſubdito peccatis: Sap. j. a. propter hoc inuitaturus eos apoſtolus ad inquirendam et ſuggerendā dei ſapientiā q̄ eſt in myſterijs fidei ſ₃ incarnationis/ ⁊ paſſionis ⁊ hmōi. Primo monet eos vt ſe ipſos mundos ⁊ imaculatos ſtatuāt: deponēdo maliciā. Deinde ſecūdo monet eos vt rudimenta fidei inquirāt prius: et ſic creſcāt i ſalutē: ibi: Sicut modo geniti. Et q₂ ipſi poſſent dicere ſe hoc nō poſſe facere ſine adiutore: ꝓpter hoc tertio oſtendit ꝑ quē et quō poterūt de minorib⁹ ad maiora trāſire: q₂ accedēdo ad chriſtū quē reprobauerūt iudei: ibi: Ad quē accedentes. Quarto auctoritate Eſaie oſtēdit ꝙ per eū poſſumus ꝑficere/ cū ipſe ſit lapis angularis poſitus in fūdamēto eccleſie totā ſtructurā ſuſtinens: ibi: Propter qḋ cōtinet ſcriptura. Quinto oſtendit q̄ʒ vtile ſit accedere ad chriſtū ⁊ q̄ʒ malū ab ipo recedere: ibi: Uob igiť ⁊c. Ut aūt ipſi ſecuri⁹ ad chriſtū accedāt: nec eū tanq̄ʒ crudelē ⁊ extraneū paueſcant: ꝓpť h ſexto reducit eis ad memoriā bona q̄ ab ipſo vt a fideli amico receperunt: q₂. ſ. ab eo ſunt ad magna vocati: et de ꝑpetoribus electi: ibi: Uos aūt genus. Ubi oſtendit primo ad quid ſunt vocati: ibi: Uos eſtis. Secūdo de quo: ibi: Qui aliq̄n/ Dicit ꝗ: b Deponentes ⁊c. Continuatio. Quia ꝑ verbū eſtis renati: tales eſtote ꝑ ſtudiū bone ꝯuerſatiōis: quales ſunt infantes recenter nati ꝑ naturā etatis. Ita cōtinuat Glo. Neq₃ hoc poteſtis niſi deponatis venenū male cōſuetudinis. Igiť: Deponentes/ tanq̄ʒ graue pondus. c Omnē maliciā. i. voluntatem nocendi. d Et omnē dolū. i. actū nocēdi: et ſimulatiōes/ q̄ ſunt ptim intra/ partim extra: vt cū aliud eſt in corde/ aliud in ore. Hec eſt duplicitas: Jacobi. j. a. Uir duplex animo/ incōſtans eſt in oībus vijs ſuis. Prouerb. xj. b. Simulator ore decipit amicū ſuū/ iuſti autē liberabunť ſciētia. e Et inuidias: dolorē de aliena felicitate cū volūtate deeſſendi. f Et oēs detractiones. Et dicit oēs/ q₂ multis modis fit detractio: Aut q̄n bonū qḋ ineſt nō ineſſe diciť/ aut obfuſcať/ aut diminuiť: aut q̄n malū qḋ nō ineſt/ ineſſe diciť: Aut q̄n bonū aptum eſt/ ⁊ nō poteſt omnino negari: ſed intētio credať eſſe mala. Aut q̄n homo ſeipſū alijs cōnumerat: vt ſic alijs detrahat q̄bus aperte non audet. Detractor ē beſtia quā vidit daniel ſimilē pardo: Dañ. vij. b. Et ecce alia quaſi pardus: ⁊ alas habebat auis quattuor ſup ſe. Ecci. v. d. Sup furem eñ confuſio ⁊ penitentia et denotatio peſſima ſup bilinguē. Propť hec oīa dič apl's Heb. xij. a. Deponētes oīe pond⁹/ et circūſtans nos pctm̄ ꝑ patientiā₃ curram⁹ ad ꝓpoſitū nob certamē. Quattuor dixit: Maliciā: in ſe: Dolum/ in ꝓximū. Simulationes/ in deum/ Et inuidias/ in dona dei: q̄ ſūt vel bona ṫpalia/ vel naturalia/ vel gratuita. Hic eſt ſecūdū ad qḋ monet eos in prima pte capituli. ſ. ad inquirenda ſimplicia fidei et rudimēta prius: vt ſic tādem trāſeāt ad ꝑfectiora ⁊ maiora. g Sicut modo geniti infantes: Nō inueterati in malicia: ſicut legiť de illo malo ꝑſbytero: Dañ. xiij. f. Inueterate dierū malorum. Unde et Ps. Inueteraui inter oēs inimicos meos: Sed/ h Infātes: per mundiciā vite. j. Corinth. xiiij. d. Fratres nolite effici pueri ſenſib⁹/ ſ₃ malicia paruuli eſtote: q₂ Matth. xviij. a Niſi cōuerſi fueritis ⁊ efficiamini ſicut paruuli/ nō intrabiť in regnū celoꝝ. Eſa. xl. g. Deficient pueri ⁊ laborabunt: ⁊ iuuenes i infirmitate ſua cadēt: q̄ aūt ſperant i dño mutabūt fortitudinē. Quia igiť licet ſint infantes per mūdiciā: nō tñ debēt eſſe infantes ꝑ ſapiētiā: ꝓpť h ſubiūgit. i Rationabiles. Rōnabile obſequiū veſtrū. Sed q₂ vſus rōnis pōt eſſe in bono ⁊ in malo/ ꝓpť hoc ſequiť: k Sine dolo lac cōcupiſcite. i. ſimplicē doctrinā de vberib⁹ matris eccl'ie grite. Et i hoc ſignificat ipos nōdū eſſe ꝑfectos/ ⁊ magis indigere ſimplici q̄ʒ ſolido cibo. j. Corinth. iij. a. Tanq̄ʒ paruulis in chriſto lac potū dedi vobis nō eſcam. Heb. v. d. Facti eſtis q̄bus lac opus ſit nō ſolido cibo. Sine dolo. Hic appellat dolum verſutiā/ in temporalibus ſiue ſapiētiā mūdi. De qua Luce. xvj. c. Filij hui⁹ ſeculi prudentiores filijs lucis in generatione ſua ſunt. Uult ꝗ eos eſſe Rationabiles ⁊ ſine dolo. i. ſimplices nō verſutos i malo/ et diſcretos in bono. Matth. x. b. Eſtote prudētes ſicut ſerpentes/ et ſimplices ſicut colūbe. l Lac. i. ſimplicē doctrinā. i. fidei rudimēta/ ⁊ nō altiora vel ꝓfundiora. Uel Lac. i. obſeruantiā p̄ceptorū. Ecci. iij. c. Altiora te ne queſieris/ ⁊ fortiora te ne ſcrutat⁹ fueris: ſed q̄ p̄cepit tibi deus/ cogita illa ſp: ⁊ in plurib⁹ eius opibus ne fueris curioſus. Quia Ro. xij. a. Nō plus ſapere q̄ʒ oportet ſapere: ſed ſapere ad ſobrietatem. m Cōcupiſcite. q. d. ſp reputate vos eſſe in inchoatione: ſm̄ illud Ps. Dixi nūc cepi. q. d. ſicut fuiſtis feruentes in principio: ita ⁊ ſiť ⁊ in medio ⁊ in fine. Uel Cōcupiſcite. i. ſimul cū alijs cupite/ ⁊ deſiderate. Et ad h monet ad cōcordiā ⁊ vniformitatē volūtatū. Zach. viij. d. Ueritatē tm̄ et pacē diligite. Et q̄re hec oīa: n Ut in eo/ lacte. ſ. o Creſcatis. per augmentū cognitionis ſecretoꝝ dei. p In ſalutē. i. vt ſic tandē cōſequimini Salutē. i. plenā dei cognitionē q̄ eſt ꝑfecta ſalus. Joh. xvij. a. Hec eſt vita eterna vt cognoſcant te. Un Aug⁹. ſic orabat. Nouerim te/ nouerim me. Hic eſt ordo/ vt poſt ſimplicia fidei rudimenta queram⁹ ꝑ intellect⁹ ſubiectionem ſine diſcretione rationū: ⁊ tande₃ ad maiora ꝑueniamus per diuine maieſtatis cōtēplationē/ et tandē ꝑficiamur in ſalutem ꝑ aptā viſionē. Notādū ē aūt ꝙ tria dixit: Quid cōcupiſcendū: q₂ Lac. Itē quomodo/ q₂ Deponētes ⁊c. Item ad quē finē: q₂ Ut i eo creſcatis i ſalutē. Et hec poteſtis: q Si tñ guſtatis quoniā dulcis eſt dominus. Et h oſtendiť ꝑ quid poſſumus adipiſci hūc finē. q. d. hoc poteriť facere/ ſi quāta ſit diuia dulcedo ſapitis. Nā qui nihil de eius dulcedine guſtat/ non eſt mirum ſi hic terreſtribus deſiderijs ſordiri nō cuitat. Propť hoc dič Ps. Uacate a frenis deſiderijs: ⁊ videte q̄m ſuauis ē dñs. Et alibi: Dulcis ⁊ rectus dñs. Ecci. xlix. a. In omni ore quaſi mel indulcabiť ei⁹ memoria. r Ad quē acceſſiſtis ⁊c. Hic tertio: q₂ poſſēt dicere/ ſine adiutore ſe nō poſſe hoc facere: oſtendit ꝑ quē poterūt de minorib⁹ ad maiora trāſire: ſi. ſ. ad chriſtū acceſſerint: quē reprobauerunt iudei: ⁊ ſi ſeipſos viuas hoſtias obtulerint ei. Unde dič: Ad quē. Cōtinuatio. Quaſi dulcis ē dñs/ ad quē nos accedētes. Ps. Accedite ad eū ⁊ illuminamini/ ⁊ facies veſtre nō cōfundenť. Ad ipſum accedamus ꝑ fidem: ⁊ ꝑ bonam operationē. Hūc nō poſſūt accedere veterati ꝑ peccata/ vel ꝑ errores. Ecci. xxv. d. Sicut aſcenſus arenoſus pedibus veterani: ſic mulier linguata hoi quieto. Ad quē lapidē: ſup quem fundať ſupna ciuitas. Unde. j. Corī. iij. c. Fundamentū aliud nemo ponere pōt p̄ter id qḋ poſitū eſt ieſus chriſtus: Hic ē lapis qui ſine manib⁹ exciſus/ ſtatuā quā vidit nabuchodonoſor/ redegit in puluerē. i. potētiā ſecularē: ⁊ creuit in montē magnū ꝑ fideliū eccl'ie multiplicationē: Dañ. ij. e. Lapidē

Ps. 6. Ro. 12. a. Ps. 76. Ps. 33. Ps. 24. Ps. 33.

dico nõ materialem: ſed/ a Viuũ/in ſe: ⁊ viuificantẽ alios. Vel viuũ dicit: qꝛ etſi mortuꝰ ẽ praꝰ ex infirmitate: ſed viuit ex virtute dei. ij. Corinth. xiij. b. Apocal. ij. b. Hec dicit pri/ mus ⁊ nouiſſimꝰ q̃ fuit mortuꝰ et viuit. Lapidẽ dico/ b Ab hoibꝰ reprobatũ. i. a iudeis dicẽtibꝰ: Nõ habemꝰ regẽ ni/ ſi ceſarẽ. Joh. xix. c.

Ps.117. Ps. Lapidẽ quẽ re/ probauerũt edificã/ tes ⁊c. c A deo aũt electũ. Mat. xij. b. Ecce puer me/ us electꝰ quẽ elegi. Et ſumptũ ẽ illud d Eſa. xlij. a. Ecce ſer/ uus meꝰ/ſuſcipiã eũ: electꝰ meꝰ cõplacuit ſibi i illo aia mea. Et ad q̃d electũ: Vt fa/

a viuũ ab hõmibꝰ q̃dem repro/
b c batũ/a deo aũt electũ: ⁊ hõ/
d e norificatũ. Et ipſi tanq̃ lapi
f g des viui: ſupedificamini do/
h mos ſpirituales in ſacerdoti/
i k l um ſanctũ offerre ſpirituales
m hoſtias acceptabiles deo p
n o ieſum chriſtũ. Propter qd

ceret vtraq; vnum. i. pacificaret nos angelis. Item nos deo. Itẽ hoiem homini/gentilẽ iudeo. Et ſumptũ eſt de Eph. ij. c Ipſe eſt eñ pax nr̃a qui fecit vtraq; vnũ. d Et honorifi/ catũ: per miracula/cũ adhuc eſſet mortalis ĩ mũdo. Marci. vij. d. Bñ oia fecit: ⁊ ſurdos fecit audire ⁊ mutos loqui. Vel honorificatũ in reſurrectione: qñ datũ eſt ei nomen qd eſt ſup oẽ nomẽ. Et Matth. vlt. d. Data eſt mihi oĩs ptãs in celo ⁊ ĩ terra. Vel Honorificatũ: in aſcẽſione: qñ regredi/ ens in celũ cũ duabꝰ turmis/angeloꝝ. ſ. ⁊ hoim. Gen. xxxij. c In baculo meo trãſiui iordanẽ iſtũ: nũc cũ duabꝰ turmis re/
Ps.8. gredior. Coronatꝰ eſt glia ⁊ honore/ vt dicit Ps. Et ipſi vos accedentes. ſ. e Tanq̃ lapides/firmi in fide. f Viui: in bona opatione: qꝛ fides q̃ nõ habet opa mortua eſt in ſemet ipſa. Fides aũt accipit p lapidẽ, pter firmitatẽ. Vñ ⁊ in tumu lis mortuoꝝ ſolent poni lapides deſup p totũ: aliquãdo ad ſi gnificãdũ q ille qui iacet in tumulo fuit firmꝰ in fide toto tpe vite ſue: vel aliqñ ad caput vel ad pedes ponũt lapides. q. d. iſte ⁊ a fide vitã ſuã initiauit: ⁊ in fide vſq; in finẽ vite pſeuera/ uit. g Supedificamini. i. ſup hũc lapidẽ edificamini ce/ mẽto charitatis cõpaginati. h Domos ſpũales. i. vt ſi/ tis domus ſpũs q̃ nõ habitat niſi in domibꝰ mundis. Sap. j. a. Spũſſctũs diſcipline effugiet fictũ. Et ibidẽ. In maliuolã aiam nõ introibit ſapientia nec. ſ. ſpũſſanctꝰ habitabit in cor/ pore ſubdito pctis. Et q ſine cemẽto charitatis nõ poſſit do/ mus eſſe ſpũalis/ patet p Ezech. xiij. c. vbi dicit dñs: Deſtru/ am parietẽ quẽ liniſtis abſq; tpamento. ſ. charitatis: ⁊ adequa bo eũ terre. Vos dico exiſtẽtes: i Sacerdotiũ ſanctũ: vncti oleo leticie p opationẽ bonã: ita vt ſitis digni. k Of/ ferre/ voſmetipſos. l Spirituales hoſtias: nõ carna/ les vel legales ſicut iudei: q̃s ab eis ſibi potius voluit dñs of/ ferri q̃ꝫ q ipſi longa ducti cõſuetudine eas demonibꝰ imola/ rent. Hoſtias dico. m Acceptabiles deo: nõ ſicut ille le
Ps.49. gales q̃ deo nõ placuerũt ſimpliciter. Vñ ipe dicit p Ps. Nõ ac
Ps.39. cipiã de domo tua vitulos ⁊c. Et alibi: Sacrificiũ ⁊ oblationẽ noluiſti. Roma. xij. a. Obſecro vos p miſericordiã dei vt exhi beatꝭ. i. offeratꝭ corpa vr̃a hoſtiã viuentẽ/ſanctã/deo placẽtẽ. Et hec oia/ n Per ieſũ chriſtũ: ad quẽ vt ad finẽ nr̃m ⁊ p̃/
Ps.126. miũ laboꝝ nr̃oꝝ. Ps. Filij merces fructꝰ ventris: debemꝰ oia opa noſtra retorquere. Qd ſignificãs ⁊ docẽs eccl'ia/oẽs fere orõnes ſuas tminat: Per dñm noſtꝝ ieſũ chriſtũ ⁊c. o Pro pter qd. Hic quarto oſtẽdit q auctoritate Eſaie per ipſum poſſumꝰ pficere/cũ ipe ſit lapis poſitus in fundamẽto eccl'ie: totã ſuſtinẽs ſtructurã bonoꝝ operũ. Vñ dicit: Propt qd/ cõfirmãdũ. ſ. q chriſtus eſt lapis ſup quẽ fundata eſt eccl'ia/ vt nõ poſſit deijci. Matth. vij. d. Deſcẽdit pluuia ⁊ venerũt flu/ mina: ⁊ flauerũt vẽti: et irruerũt in domũ illã ⁊ nõ cecidit: fun/ data eñ erat ſupra firmã petrã: Dicit g̃. Propter qd cõti net ſcriptura: Eſa. xxviij. d. p Ecce ponã i ſion. i. ec/ cleſia q̃ in ſpeculatione eſt vigilãs ⁊ expectãs dñm ſuũ qñ re/ uertat a nuptijs: Luce. xij. e. Sion interptat ſpecula. Et quid ponã: q Lapidẽ. i. chriſtum. j. Corinth. x. a. Petra aũtẽ erat chriſtus. r Summũ. i. oibus pfectiorem: qꝛ oẽs pcellit.

Vñ dicit mons in vertice montiũ. Eſa. ij. a. Erit mons domꝰ dñi in vertice montiũ et eleuabit ſup colles: ⁊ fluent ad eũ om nes gentes: Et tãgit illud q. ſ. lapis quidã ĩ edificio tẽpli locũ nõ inuenit vſq; in ſũmo in angulo duarũ materiarũ. Unde et hic ſequit: s Angularẽ/ vt duos pplos. ſ. iudeũ et gentilẽ in vnitatẽ fidei cõiũ/

p q r continet ſcriptura: Ecce po/
s t nã in ſion lapidẽ ſũmũ ãn/
v gularẽ/ pbatũ/electũ/pcioſũ:
x y ⁊ q̃ crediderit in eũ nõ cõfun/
z a det. Vobis igit honor credẽ/
b c tibus: nõ credẽtibꝰ aũt lapis
d e quẽ reprobauerũt edificãtes:
f g hic factus eſt ĩ caput anguli:

geret. t Electũ. Eſa.28.
ex milibꝰ: Cant. v. c. Immo ex oibus: vt dicit Glo. Inter/ lin. Eccs. vij. d. Vir ex mille vnũ repperi: mulierẽ ex oibus nõ
inueni. v Preci B
oſum. Hoc dic: qꝛ Ps.117.
datus eſt in pciũ no/ Matth.
ſtre redemptionis. j. Marci.
Cor. vj. d. Empti Luc.20 Act.4.

eſtis pcio magno: x Et q̃ crediderit i eũ/finalit nõ cfũ/ det. Glo. Neq; in pſenti de caſu erubeſcet: neq; in futuro va/ cuꝰ erit pmio. Et h dicit: qꝛ etſi cadat erit ei bonum: qꝛ fortior reſurget. Roma. viij. e. Scimꝰ qm̃ diligentibꝰ deũ oĩa co/ operant in bonũ his qui ſcdm pꝑoſitũ vocati ſunt ſancti. Vel Qui crediderit: vt intelligat cõpoſite. ſ. inquãtũ credide/ rit: nõ cfundet. Sile. j. Joh. iij. b. Ois q̃ natꝰ ẽ ex deo nõ peccat: hec lra eſt ſcdm Septuagita. Eſa. xxviij. d. vbi nos ha bemus ſic: Ecce ego mittã in fundamẽtis ſion lapidẽ angula/ rẽ pbatũ pcioſum: in fundamẽto fundatũ: q̃ crediderit nõ fe/ ſtinet. Sꝫ quare hic dicit ſũmũ: ⁊ in eſaia: in fundamẽto poſi/ tũ: Videt eñ eſſe cõtrietas. Sol. Hoc dicit vt notet differẽtia ſpũalis/ ⁊ terreni edificij. Fundamẽtũ eñ ſpũalis edificij ĩ ſũ/ mo ẽ: ſed fundamẽtũ terreni eſt in imo: ⁊ ſic nõ eſt ꝯtrarietas: qꝛ qd dicit in eſaia fundamẽtũ hic appellat ſummũ. Sꝫ adhuc querit: ſi idem dicit vtrobiq;: quare ergo mutauit: Sol. Nõ mutauit: ſꝫ expoſuit aplus vel interptatus eſt: ⁊ hoc potuit fa cere cũ ipſe eodem ſpũ locutus ſit quo eſaias ⁊ ceteri pphete: ĩmo ipſe erat maior etiã pphetis. Vñ Hieronymꝰ in ſecũdo plogo biblie: Nõ dãno/nõ rephẽdo Septuaginta: ſꝫ ꝯfident cũctis illis aplis pfero: Per iſtoꝝ os chriſtus mihi ſonat: q̃s ante pphas int ſpiritualia chariſmata poſitos lego. Vel hoc eſt: qꝛ verba ſacre ſcripture interptari pot ſũmus põtifex non mutare: ⁊ ipe erat ſũmus põtifex. y Vobis igit ⁊c. Hic q̃nto oſtẽdit q̃ꝫ vtile ſit ad chriſtũ accedere: et q̃ꝫ malũ ab ipſo auerti: qꝛ accedẽtibꝰ erit honor/ ſꝫ auertẽtibꝰ dolor. Vñ ex p/ phetia ꝯcludẽs dicit. q. d. ita q̃ crediderit nõ cõfũdet: igitur: ſed ecõuerſo honorabit. z Igit vobis credẽtibꝰ. i. vo/ bis qui creditis: erit a honor/in aduentu iudicis: qꝛ Joh. xij. d. Si q̃s mihi miniſtrauerit honorificabit eũ pater meꝰ. Vñ Luce. xij. b. Ois q̃cunq; cõfeſſus me fuerit corã hoibꝰ: ⁊ filius hoĩs cõfitebit illũ corã angelis dei. Roma. ij. b. Gloria aũt et honor ⁊ pax opãti bonũ: Ita erit: honor credẽtibꝰ. c Aũt. i. ſ/ b Nõ credẽtibꝰ/factꝰ ẽ. ſ. d Lapis quẽ re probauerũt edificãtes. i. ſic ille lapis fuit ab edificãtibꝰ tẽ plũ ad litterã reprobatꝰ: ſic ⁊ iſte chriſtus reprobatꝰ eſt ab iſtis edificantibꝰ ſuos actꝰ/ vt dicit Interlin. Vñ. Roma. x. a. Su am volẽtes ſtatuere iuſticiã dei iuſticie nõ ſũt ſubiecti. Vel ſic de futuro ſimul ⁊ de pſenti. Lapis/ fiet/nõ credentibꝰ/ in die iudicij ſicut ille/ e Quẽ reprobauerũt edificãtes. i. ſicut illi reprobauerũt chriſtũ ĩ pſenti/nolẽtes eũ ponere in edificio cordis ſui: ſic ipe reprobabit eos ĩ futuro: nec eos reci piet in domo ſua ĩ celo: qꝛ Luce. xij. b. Qui negauerit me corã hoibus: negabitur corã angelis dei. Eſa. xxj. a. Qui incredu/ lus eſt infideliter aget. Vñ Roma. ij. b. His aũt qui ſunt ex cõtẽtione et q̃ nõ acquieſcũt veritati credũt aũt iniq̃tati: ira et indignatio/tribulatio ⁊ anguſtia in oẽm aiam opantis malũ: ita nõ credentibꝰ factꝰ eſt lapis ⁊c. Sed f Hic. i. in credẽti/ bus: vt hic ſit aduerbiũ nõ pnomẽ/ſupple lapis. g Factꝰ ẽ in caput anguli: qꝛ. ſ. ipe eſt ſtabilimẽtũ et pfectio ſpũalis edificij: cui innitunt/ ⁊ a quo ſuſtẽtant oẽs boni. Vñ Eſa. xxij. g. Figã eũ paxillũ in loco fideli: et erit in ſoliũ glie domꝰ pa/

trisſui: et ſuſpendã

tris ſui: ⁊ ſuſpendā ſup eum oēm gloriā domus patris ſui: vaſorū diuerſa genera: omne vas paruulū a vaſis craterarū vſq ad oē vas muſicoꝝ. Per hec vaſa ſignificant fideles ſancti minores ⁊ maiores: ꝗ oēs appodiant chriſto: ⁊ a chriſto ſuſtētant: ⁊ ecōuerſo. a ¶Et fact⁹ ē lapis offenſiōis. in pñſenti. c ¶His qui offendūt verbo. i. ꝗ male locuti ſūt de deo. Pſ. Male locuti ſt de deo. Qđ faciūt blaſphemātes iudei: vel etiā falſi chriſtiani multi: qui p iurationes aſſiduas deū blaſphemare nō ceſſāt. De qb⁹ dicit Hieronymus. Nō min⁹ peccāt qui chriſtū blaſphemāt iā regnātem in celis: ꝙ qui eū crucifixerūt adhuc mortalem in terris. Et eoꝝ exaggerādo pctā ſubiūgit: d ¶Nec credūt in eū. ſ. chriſtum/ e ¶In quo poſiti ſūt. i. in ꝗ ⁊ a quo habēt poſitionē ⁊ ſitū. Vel In quo. i. ad quē poſiti ſt finalit: p naturā: Ad h em facti ſunt vt volūtati dei obediāt. His inquā ꝗ tales ſunt: Fact⁹ eſt lapis offenſiōis/ in pñſenti: qꝛ ceſpitant de vitio in vitiū/ nō habētes ſtabilimentū vel firmitatē: qꝛ nō ſūt appodiati chriſto/ ſꝫ baculo arūdineo: cui ſi innixus fuerit hō: intrabit in manū ei⁹/ ⁊ pforabit eam: Eſa. xxxvj. b. Hic eſt vel mūdus/ vel pctm: ꝗ nullū dant appodiāti fulcimētū. Nec ſolū erit eis lapis offenſionis in pñſenti: imo b ¶Et petra ſcandali/ in futuro: vt nō tūc ceſpitēt: ſed oino ⁊ fortiter cadāt: qꝛ Matth. xxj. d. Qui ceciderit ſup lapidē iſtum cōfringet: ſup quē vero ceciderit/ cōteret eū. Et ſumptū ē de Eſa. viij. c. In lapidē aūt offenſionis et petra ſcādali duab⁹ domib⁹ iſrl: ⁊ in laqueū ⁊ in ruinā habitātib⁹ ⁊ in hierlm: ⁊ offendēt ex eis plurimi ⁊ cadent et ɔterent ⁊ irretient ⁊ capient. Et Roma. ix. g. Offenderūt em in lapidē offenſiōis. f ¶Vos aūt eſtis ⁊c. Hic ſexto reducit eis ad memoriā bona ꝗ a chriſto acceperāt: ne ipſi ad chriſtū accedere timeant: qui vt benignus et fidelis amic⁹ ſuis cōfert tā bona. Duo autē cōmemorat hic. Primū eſt: qꝛ chriſtus eos ad magna ⁊ honorabilia vocauit. Vñ dicit: Vos aūt gen⁹. Secūdū ē: qꝛ de tenebris ⁊ vmbrā mortis eos eduxit: et de non pplo populū ſuū fecit. Dicit ḡ: Vos autē: quaſi tales illi. Autē. i. ſed/ vos eſtis gen⁹ electū/ a chriſto. i. generatio ſpūalis electa per fidem/ et ab aliis diſtincta/ ꝗ reprobātes lapidē reprobi facti ſunt. Pſ. Hec eſt generatio ꝗrētiū dñm. De hac dicit Iaco. j. c. Voluntarie em genuit nos verbo veritatis. Vñ Act⁹. xvij. g. Ipſi⁹ em et genus ſumus. g ¶Regale ſacerdotiū. i. potētes et fortes ad expugnādū vitia: et diſſipādū mala: et hoc ē regale Prouerb. xx. b. Rex qui ſedet in ſolio iudicij/ diſſipat omne malum intuitu ſuo. Item diſcreti et ſapientes ad faciendū bona: et hoc eſt h ¶Sacerdotiū: quia ſacerdotum eſt hoſtias offerre: ſic et nos debem⁹ nos oēs offerre deo p ſtudiū immaculate conuerſatiōis. Oportebat em ꝙ ſacerdotes eſſent ſine macula per exercitiū bone operationis. Sic faciebat Iob. xiij. b. Et aīam meā porto in manibus meis. i. vitā meā totam teneo in operibus bonis/ paratus me offerre deo. Vñ Eccl. xxxviij. b. Da ſuauitatē et memoriā ſimilaginis et impingua oblationē: ſuauitatē immaculate cōuerſationis memoriā bone opationis: ⁊ impingua oblationē ex adipe deuotionis: ſic eſſet acceptabile deo ſacrificiū noſtrū. i ¶Gens ſancta: per terrenorū cōtēptū vniuerſalitatē vel ad min⁹ p ſubiectionē: aut oino em neceſſe eſt cōtemnere terrena et dimittere: et nudū nudo chriſto adherere/ aut ad minus ſubijcere/ ne nimis diligant: pcul dubio qui aut vtrūꝗ iſtorū/ aut alterū ſaltē nō fecerit: ſaluus eſſe nō poterit. Vnde Marc⁹. x. c. Filioli ꝙ difficile eſt confidentes in pecunijs in regnū dei introire: Facilius eſt camelū per foramen acus tranſire ꝙ diuitem intrare in regnum dei: Et hoc eſt impoſſibile camelum intrare per foramen acus: quocunꝗ modo intelligat: ſiue de porta illa que in hierlm dicebatur acus: per illam em non poterat camelus intrare niſi prius eſſet depoſitum eius onus: ſiue de acu ad litteram tunc planum eſt ꝙ impoſſibile eſt: ergo diuitem impoſſibile eſt intrare in regnum dei: qui. ſ. amat nimis diuitias. k ¶Populus acquiſitionis. i. acquiſitus nō modico pcio ſed ſanguine redēptoris. Et tangit illđ qđ dixit ſupra. j. c. Nō corruptibilib⁹ auro vel argento redempti eſtis a vana vrā cōuerſatione: ſed precioſo ſanguine agni incōtaminati: et immaculati ieſu chriſti.

a ēt lapis offenſiōis ⁊ petra ſcā
b dali his ꝗ offēdūt verbo: nec
c credūt in ꝗ ⁊ pōſiti ſūt. Vos
d aūt gen⁹ electū/ regāle ſacer
e
f
g
h
i dotiū/ gēs ſctā/ pplus ācqſiti
k onis: vt v̄tutes annūcietl ei⁹ ꝗ
l dē tenebris vos vocauit i ād
m mirabile lumē ſuū. Qui āli
n
o

Pſ. 77. Exo. 19. a

Hic eſt ſtimulus qui debet pūgere ād ſeruiendum deo: qui tā care nos acquiſiuit. Eccl. xxxviij. c. Qui tenet aratꝝ: ⁊ ꝗ gloriat i iaculo/ ſtimulo boues agitat. Bos agitat ſtimulo vt velocius incedat: ſic pciū quo chriſtus nos acquiſiuit debet nos agitare vt velocius poſt ipſum curram⁹. j. Corinth. ix. d. Sic currite vt comprehendatis. Et ad quid hec omnia? l ¶Vt. ſ. virtutes annunciētis eius: ſicut illi fecerunt qui ſanguine agni liberati: Exo. xij. d. et de mari rubro egreſſi: cantauerūt canticum domino: Exo. xv. a. Cantemus domino: glorioſe enim magnificat⁹ eſt: Propter hoc monet Pſ. Narrantes laudes eius et virtutes eius et mirabilia ei⁹ que fecit. Et Eſa. xij. b. Annūciate hoc i vniuerſa terra. Hoc eſt enim qđ maxime placet deo: vt homo frequenter recolat dei beneficia ſibi collata/ et gratias agat: et inter omnia diē qua eduxit eum dominus de egypto: id eſt de peccato in manu potenti: et brachio excelſo. Et talis dign⁹ eſt vt alijs annunciet magnalia dei. Vnde Pſ. Audite et narrabo omnes qui timetis deum quāta fecit domin⁹ anime mee. Et qđ: Sequitur: Ad ipſum ore meo clamaui: et exaltaui ſub lingua mea. Eius/ dico. m ¶Qui de tenebris vos vocauit: ignorantie et infidelitatis. Pſ. Eduxit eos de tenebris et vmbra mortis/ et induxit: n ¶In admirabile lumen ſuum. Hoc dicit/ quia fides animam illuminat ad videndum mirabilia. ſ. vt credat ꝙ tres vnum ſunt. j. Ioh. v. b. Tres ſūt qui teſtimonium dant in celo: pater/ verbum/ et ſpiritusſanctus: ⁊ hi tres vnum ſunt: Et cetera que ſūt fidei. Vnde Iob. v. b. Qui fecit magna et inſcrutabilia: et mirabilia abſꝗ numero. Vel In admirabile lumen: id eſt in filij dei cognitionē: ⁊ nominis ipſius exaltationem: a quo denominant chriſtiani. Vnde Geñ. xxxij. g. noluit hoc nomen reuelare iacob angelus: ſed tm̄ dixit: Tu queris nomen meum quod eſt mirabile. Vnde ꝓbū: Vos eſtis gen⁹ ⁊c. ſpecialiter aliqñ cōueniebat iudeis: ſicut dicit Glo. Sed modo poteſt totum cōtrarium dici de eis: ſunt em genus reprobatum: venale ſacerdotium/ gens vilis et abiecta: popul⁹ perditionis. Et ſumptū eſt hoc verbum de Exo. xix. a. Et vos eritis mihi in regnum ſacerdotale: ⁊ gens ſancta. Sed quid eſt ꝙ in Exodo dicit: regnum ſacerdotale: hic vero ſacerdotium regale? Solutio. Hoc eſt ad innuendam ꝓrogatiuam noui teſtamenti reſpectu veteris. In nouo em teſtamento dignior eſt et eminentior ſacerdotalis dignitas ꝙ regia: et ꝓpter hoc ſacerdotium ponitur vt per ſe ſtans/ quia ſubſtātiuum: ⁊ regale vt alij adiacens et adiectiuum. Ecōuerſo autē erat in veteri lege/ ⁊ ꝓpter hoc econuerſo dicitur regnum ſacerdotale: omnes em tunc ſubiecti erant regi: modo omnes ſubiecti ſunt ſummo pontifici. Vnde et quodam loco dicitur ꝙ ſacre leges non dedignantur ſacros canones imitari. Sed quare ſacerdotium i noua lege dignius eſt ꝙ regnum i veteri fuit/ econuerſo? Solutio ē. Quia illorum ſacerdotium erat tranſitorium: noſtrum vero durat in eternum: quia noſter pontifex chriſtus viuit in eternū. Heb. vij. d. Plures facti ſunt ſacerdotes ſm legem: idcirco ꝙ morte ꝓhiberent pmanere: hic aūt eo ꝙ maneat in eternū/ ſempiternum habet ſacerdotium: vnde ⁊ ſaluare in perpetuum poteſt: Sed regia dignitas ꝓut modo eſt non durabit in eternū. j. Corinth. xv. c. Deinde finis cum tradiderit regnum deo et patri: cum euacuauerit omnem principatum et poteſtatem et virtutē. Sequitur: o ¶Qui aliquando. Hic ꝓbat auctoritate prophete ꝙ de tenebris ſunt vocati ad ſeruitium dei: et hoc ex miſericordia dei: et ſicut dicit Glo. Et per hoc patet ꝙ hanc epiſtolam fidelibus ſcribit qui de gentibus ad fidem venerunt/ prius

Oſee. 2. d. Roma. 9. c
Pſ. 77.
Pſ. 65.
Pſ. 105.

i 2 nerunt/ prius

Generant/p̄ſus ī iudaiſmo: deinde ad fidē eccleſie. Et h̄ ſumptū
eſt de Oſee. j. d. vbi ſic dicit: Voca nomē ei⁹ nō pp̄ls me⁹: q̄z
vos nō pp̄ls me⁹: ⁊ ego nō ero vr̄ de⁹. Et paulo poſt. Et erit
ī loco vbi dicet eis nō pp̄ls me⁹ vos: dicet eis filij dei viuētis:
Hoc ē qd̄ dicit: Qui aliqn̄/eratis/ a Nō popul⁹ dei. ſ.
Vel Nō pp̄lus:
q̄z eratis mali. Et q̄z
ſic dicit Boeci⁹/ma/
li hoīes non ſūt. Vn̄
Eſa. xl. d. Oēs gē
Ro.13.d Gal.5.c. tes. i. gētiles/ad litte
rā vel gētiliter viuē/
tes/ q̄ſi nō ſint ſic ſūt
corā eo. b Nunc
aūt. i. tp̄e gratie eſtis: popul⁹ dei. Et hoc ſignificatū fuit
Joſue. vj. c. quādo raab meretrix effecta eſt ciuis populi iſra/
elitici. i. gētes facte ſūt pp̄ls dn̄i. c Qui nō cōſecuti miſe
ricordiā/p̄i⁹: q̄z nec eā ſperare nec petere noueratis. Oſee.
j. b. Voca nomē ei⁹ abſq̄z miſcōia: d Nūc aūt. i. tp̄e gratie
eſtis/ e Miſericordiā cōſecuti. Oſee. ij. d. Miſerebor
ei⁹ q̄ fuit abſq̄z miſericordia: ⁊ dicā nō pp̄lo meo: pp̄lus meus
Ps.17. es tu. Vn̄ Ps. Popul⁹ quē non cognoui ſeruiuit mihi ⁊c̄. Et
Eſa. lxv. a. Queſierūt me qui ante nō interrogabāt: inuenerūt
Moraliter qui non queſierūt me. Moraliter pōt exponi de peccatori/
bus: q̄ p̄ius nō querentes dn̄m/nec inuenientes: ⁊ poſtea que/
rūt vbi eſt: ⁊ inueniūt: vbi. ſ. magi eū inuenerūt. ſ. in domo cū
maria: Matth. ij. b. Hoc eſt q̄ſi peccator intrās domū cōſciē
tie ſue: ⁊ vidēs eam ſpelūcā latronū: Matth. xxj. b. replet eā
amaritudine. Ecce maria q̄ interp̄tat amara: ⁊ tūc inuenit ieſū
quē p̄i⁹ neſciebat. Sed ecōuerſo multi querūt vel querere vi/
dent q̄ nō inueniūt: ſic hypocrite. Et q̄re? Quia in exteriorib⁹
nō intus querūt. Vn̄ Matth. vj. b. Exterminant facies ſuas
vt videant ab hoībus: ſed int⁹ ſunt pleni omni ſpurcitia. Vel
etiā eū nō inueniūt: q̄z eū q̄rūt in tp̄alib⁹ q̄ deſiderāt ⁊ ample/
ctunt ⁊ ſitiunt ac ſi ibi eſſet dn̄s. Oſee. v. b. In gregib⁹ ſuis et
in armētis vadēt ad querendū dn̄m: ⁊ non inuenient: ablatus ē
ab eis. Vn̄ in pſona eoꝝ dicit Cant. iij. a. Queſiui illū et non
inueni. Et Cant. v. b. Queſiui et nō inueni illū. f Chariſſi/
mi obſecro vos ⁊c̄. Hic incipit ſcd̄a ps totius ep̄le. Vnde
magis eſſet ibi capl̄m ſm̄ tenorē ſnīe. Et ſicut in prima pte ge/
neralit oēs inſtruxit: ſic et in hac ſecūda p̄ticulariter p̄cedit. ſ.
ſm̄ diuerſas ꝯditiones diuerſaꝝ pſonaꝝ quas hic inſtruit. Et
q̄z diuerſe ꝯditiones hoīm ſunt: p̄pter hoc determinat quō ſe
debēt habere ſm̄ illas. Diuidit aūt ps iſta in quattuor. Pri/
mo eīn oſtēdit quō ſe debēt habere ſm̄ has cōditiōes/ſeru⁹ et
liber: ⁊ hoc vſq̄z ad tertiū capl̄m. In ſcd̄a pte oſtendit qualit
ſm̄ iſtas/vir et mulier: ibi: Similiter ⁊ mulieres. j. iij. a.
In tertia inſtruit generaliter omnes/ponēs q̄dā p̄cepta gene
ralia ſine quibus nulla ſalus eſt: ſicut mulier a viro ſeparari
nō pōt: ibi: In fide aūt oēs vnanimes ⁊c̄. j. iij. b. In
quarta determinat qualiter ſe debēt habere circa has cōditio
nes p̄latus ⁊ ſubdit⁹: ibi: Seniores ergo ⁊c̄. j. v. a. Ordi/
nant aūt ſic: q̄z p̄mo agit de liberis ⁊ ſeruis: Libertas eīn in/
ter alia maiorē dat occaſionē peccādi. Itē q̄z ſacerdotes mi/
nus debent eſſe p̄ni ad peccata q̄z alij: p̄pter qd̄ minus indi/
gent exhortatione. p̄pter hoc vltimo loco agit de ipſis: ⁊ me/
dio loco de mulierib⁹/⁊ viris. Itē prima ps diuidit in duas:
q̄z primo docet liberos qualit ſe debent habere. Secūdo ſer/
uos: ibi: Serui ſubditi eſtote ⁊c̄. Itē in prima pte in qua
agit de libertate ſic p̄cedit: q̄z primo docet nō abuti libertate:
ibi: Obſecro ⁊c̄. Secūdo docet bn̄ vti: ibi: Conuerſatio/
nē veſtrā ⁊c̄. Tertio ſubiūgit cauſam: ibi: Quia ſic ē vo/
lūtas dei. Quarto/modū: ibi: Et nō q̄ſi velamē ⁊c̄. Di/
cit ergo. Chariſſimi. Chari/vinculo nature mihi ꝯnexi: ſed
chariores vinculo charitatis fortius ligati. Chariſſimi/ſpiri/
tualis fraternitatis ligamine fortiſſime mihi aſtricti: q̄z. ſ. eſtis
de apoſtolatu meo. Erāt eīn p̄ſelyti: q̄z fuerāt circūciſi: ⁊ ad fi
dem poſtea vocati: Petrus vero erat ap̄lus circumciſionis.
Gal. ij. b. Qui opat⁹ eſt petro in ap̄latu circūciſionis ⁊c̄. Hic
eſt funiculus triplex q̄ difficile rumpit: Eccs. iiij. g. Obſecro

a quando nōn populus: nūnc
b aūt pp̄lus dei: quī nō cōſecu/
c ti miſericordiā/nūc aūt miſe/
d ricordiā ꝯſecuti. Chariſſimi:
e obſecro vos tāq̄z aduenas et
f
g
h pegrinos/abſtinere vos a car
i nalib⁹ deſiderijs: que militāt
k aduerſus animā: Conuerſati/
l onē veſtrā inter gentes habē/
m tes bonā/ vt in eo qd̄ detra/

vos/nō p̄cipio. Sed quare nō p̄cipit: Sol. Quia erat p̄ce/
ptū nature. Vn̄ ſuū nō erat illō p̄cipere: cū natura hoc dicat:
ſed poterat ad obſeruationē ei⁹ monere. g Tanq̄z adue/
nas/ad lrām: q̄z de gētilitate venerāt ad iudeū: ⁊ q̄z etiā tunc
in aliena terra viuebāt. h Et pegrinos. Hoc dicit: q̄z tūc
erāt diſperſi p̄pterea
q̄ iudei eos pſeque/
bant: et etiā gentiles
q̄z cōuerſi erāt ad fi/
dē. Moralit: Ad/ Moral
uena eſt qui in alie/
na terra viuit: ſed ibi
poſſeſſiones non ha/
bet: Peregrin⁹ qui
tranſeundo terrā alienā p̄terit/nec manens ad viuendum/nec
poſſeſſiones acquirēs ad manendū: Sed manſionarius eſt q̄
viuit in aliqua terra et manet ⁊ poſſeſſiōes acquirit. In h̄ mū/
do manſionarij ſunt mali: qui ſtatuerūt oculos ſuos declina/
re in terrā. Hiere. xij. a. Plantaſti eos ⁊ radicē miſerūt. In p̄/
ſona iſtoꝝ loquit Eccs. ij. a. Magnificaui opera mea: edifica
ui mihi domos: ⁊ plātaui vineas: ⁊ feci hortos ⁊ pomeria/ et
cōſeui ea cūcti generis arborib⁹: ⁊ extruxi mihi piſcinas aq̄rū
vt irrigarem ſiluā lignorū germinātiū: poſſedi ſeruos ⁊ ancil/
las: multāq̄z familiā habui. Ps. Tabernacula eoꝝ in p̄genie Ps.48
et p̄gente: vocauerūt noīa ſua in terris ſuis. Sed aduena eſt
homo necdum p̄fectus: qui adhuc viuēs in mūdo plus debi/
to amat temporalia: minus tn̄ deo. Et talis etſi tēporalia om/
nino nō abijcit/tn̄ ea ſubijcit: nihil eīn rapine vel fraudis pro/
pter diuitias molit: cognoſcens q̄ aliūde venit/ vn̄ erubeſcit:
⁊ q̄ in terra inimicorū eſt/ vnde ingemiſcit: ⁊ neſcit q̄d ei futuꝝ
ē/ vnde p̄timeſcit: Sicut dicit Bern̄. Vide homo vn̄ venis/et
erubeſce: vbi es/ ⁊ igemiſce: q̄ vadis/ ⁊ p̄timeſce. Talis ē adue
na Eſa. liiij. d. Aduena quondā tu⁹ adiūget tibi. Peregrin⁹
eſt qui ſolo corpore in hac peregrinatione cōſtitutus: tota aui
ditate ⁊ deſiderio in illa celeſti patria ꝯuerſat: vt dicat cū apo
ſtolo: Nr̄a ꝯuerſatio ī celis ē: Phil. iij. d. Dicēs etiā cū Ps.
Et a te quid volui ſup terrā. Vn̄ et renuit conſolari anima ei⁹: Ps.72.
memor eīn eſt dei. Et talis dicit cū paſtorib⁹ Luce. ij. c. Trā/ Ps.76.
ſeamus vſq̄z bethleē/ ⁊ videam⁹ hoc verbū qd̄ factū eſt. Heb.
xj. c. Cōfitētes q̄z peregrini et hoſpites ſunt ſup terrā: qui eīn
dicūt hoc ſignificant ſe patriā inquirere. Tria aūt ſunt ſigna
q̄ aliquis eſt peregrinus vel aduena: ſi mores retinet alteri⁹
p̄uincie. Itē ſi verba. Itē ſi affectiōes. Obſecro inquā vos/
i Abſtinere vos a carnalib⁹ deſiderijs. i. abſq̄z tētio/
ne eoꝝ ſitis. Tenent eīn p̄ delectationē moroſam vel p̄ ꝯſenſū
vel p̄ op⁹/vel p̄ ꝯſuetudinē. Sed p̄ oīm iſtorū receſſū ⁊ remo/
tionē abſtinendū eſt: vt ſic p̄poſitio dicat remotionē. Sūt eīn
ignis. Job. xxxj. b. Ignis eſt vſq̄z ad cōſumptionē deuorās.
Sūt aq̄ ſubmergēs. Ezech. xxix. a. Ecce ego ad te pharao rex
egypti/draco magne qui cubas in medio fluminū tuorū. Itē
venenū extinguēs. Prouerb. xxiij. d. Et q̄ſi regulus venena
diffundet. Propter hoc dicit ap̄lus Ro. xiij. d. Et carnis cu/
rā ne feceritis i deſiderijs. k Que militāt aduerſus ani
mā: ſicut cōtra caſtrū ſagittas acutas ⁊ tela ignea immitten/
do/de arcu ocioſitatis exeuntes. Vn̄ et chriſti militib⁹ neceſſa
riū eſt ſcutū fidei: in quo poſſum⁹ ignea nequiſſimi tela extin/ Eph.6.e.
guere. De hoc bello Gal. v. c. Caro ꝯcupiſcit aduerſus ſp̄m:
et ſp̄us aduerſus carnē. Roma. vij. d. Video aliā legē in mē/
bris meis repugnantē legi mētis mee. Jaco. iiij. a. Vn̄ bella
et lites in vob? Nōne ex cōcupiſcētijs vr̄is q̄ militāt i mēbris
vr̄is? Hec igit remouēda ſunt et ſubijcienda ne ſupent. l Cō
uerſationē. Hec ē ſecūda ps prime ptis in qua docet bn̄ vti
libertate. Primo aūt docet vſū generalē/cū dicit: Conuerſa/
tionē. Secūdo ſpecialē cū dicit/ Subiecti ⁊c̄. vbi oſtendit
q̄liter liberi bn̄ ordinent ad oēs. ſ. tā minores q̄z maiores. Cō
tinuatio. Quaſi obſecro vos abſtinere a carnalib⁹ deſiderijs:
Vos dico. Conuerſationē vr̄am iter gētes habētes bo
nā: nō ſolū inter fideles: q̄ſi ita vos habeatis honeſte ꝯuerſan/
do iter eos/ vt vr̄o exēplo eos ꝯuertatis. Et cām ſbiūgit q̄re ſic
debēt honeſte ꝯuerſari. m Vt i eo qd̄ detractāt. i. freq̄ē
ter detrahunt

ter detrahunt/ vel detrahendo tractāt. a De vobis tanꝙ̄ de malefactoribus.i.qui vos malefacere re/putant: quando idola ſpernitis/ et vnum deum colitis. ⁊ adoratis. Ut inquā ipſe/ b Uos conſideran/tes.i.ſimul vnanimes tanꝙ̄ ſidera lucentia vos aſpi/ciētes: ⁊ ex vo/bis illuminati. c Glorificēt deum ex bo/nis operib⁹. quę vident in vobis relucere: ſicut in ſideri/bus in cęlo ec/

a ctāt de vobis tanꝙ̄ de male/ factoribus: ex bonis operi/ b bus vos cōſiderantes glori c d ficēt deū in die viſitationis.

cleſię ordinatis ad cuſtodiam ſui ⁊ proximi. Baruch.iij d. Stelle autem dederunt lucem in cuſtodijs ſuis/ ⁊ lę/tate ſunt: vocatę ſunt ⁊ dixerunt/ aſſumus: ⁊ luxerunt ei cum iocunditate qui fecit illas. Matth.v.b. Luceat lux veſtra coram hominibus vt videant opera veſtra bo/na: ⁊ glorificent patrem veſtrum qui in cęlis eſt. De illo loco Matthęi ſumpſit petrus quod dicit hic: Propter hoc dicit paulus.j. Corinth.vj.d. Glorificate ⁊ porta/te deum in corpore veſtro. Glorificent dico/ ⁊ hoc/ d In die viſitationis/ ſuę ſcʒ: quando conuertentur a peccato. Pſ. Quid eſt homo quod memor es ei⁹: aut

Pſ.8. filius hominis quoniam viſitas eum. Eſa.lx.d. Po/nam viſitationem tuam pacem. Ante conuerſationē ſu/am peccator non habet pacem: quia non eſt pax impijs dicit dominus. Eſa.xlviij.d. Uel Uiſitatiōis veſtrę ſalicet quę eſt quando dominus vos flagellat ⁊ vos pa/tienter fertis. Et tunc meli⁹ liberat cum patiētiam dat: vt dicit Greg⁹. Quia cum videbant eorum patientiā magni meriti credebant eos eſſe apud deū: et ſic deum inſuper laudabant. Uel Uiſitationis: quę erit in die quando pro his recipietis ꝑmium: illi vero ſupplicium: quaſi glorificabit̄ deus qui ſm̄ merita reddet omnib⁹. De viſitatione quę tunc fiet bonis/ dicit Eſa.xv.d. Scd̄m magnitudinem operis viſitatio eorum. De ma/lis. Eſa.x.a. Quid facietis in die viſitationis et calami/mitatis de longe venientis: ad cuius confugietis auxili/um: Sed querit̄ur hic quare poti⁹ docet vel monet ab/ſtinere a carnalibus peccatis/ ꝙ̄ ab alijs/ cum ab omni/bus ſit abſtinendum: Sol. Quia carnalia maioris ſūt infamię/ licet minoris culpę: et minus celari poſſunt ꝙ̄ alia. Unde quia iſti inter gentes conuerſabant̄/ maxime monet ab his abſtinere quę famam lędunt: vel cōuerſa/tionem corrumpunt. e Subiecti eſtote. Hic ſpeci/ficat vſum bonę conuerſationis/ monens quatenus ta/les ſe exhibeant vt omnibus in bono placeāt. Unde di/cit: Subiecti eſtote omni humanę creaturę. Er/go ꝑlati ſuis inferioribus et ſubditis debēt ſubijci. Cō/tra Aug⁹. Ne apud eos quos oportet eſſe ſubiectos/ dum nimium ſeruat̄ humilitas/ regendi frangat̄ aucto/ritas. Sol. li omni facit accommodam diſtributionē: vt ſit ſenſus: Omni.i. cui debetis.ſ. ſuperioribus. Non enī exigitur a prelatis/ vt exterius ſuis ſubijciant̄ ſubdi/tis: mente tamen debet omnibus proſterni. Unde Au/guſtin⁹. Honore coram vobis ꝑlatus ſit vobis/ timo/re coram deo ſubiectus ſit pedibus veſtris. Uel Om/ni: Id eſt generali: qualis eſt rex vel epiſcopus: vel hu/iuſmodi qui ſunt perſonę generales. Unde dicit Bern̄. ad Eugeniū/ loquēs de eo ⁊ de alijs epiſcopis de conſi/deratione.iiij. Oportere te eſſe/ conſidera formam iuſti/cię/ pietatis exemplar/ ſpeculum ſanctimonię/ aſſertorē veritatis/ fidei defenſorem/ doctorem gentium/ chriſtia/norum ducē/ amicū ſponſi/ ſponſę paranymphum/ cleri ordinatorem/ paſtorem plebium/ doctorem inſipienti/um/ oppreſſorum refugium/ pauperum aduocatum/ de/fenſorem pupillorum/ iudicem viduarū. Talis erat apo/ſtolus qui dicit.j. Corinth.ix.d. Omnibus omnia fa/ctus ſum/ vt omnes facerem ſaluos: Et q̄r eſt mala ſub/iectio: vt quando homo ſeruit alij in peccatis: ad hanc remouendam ſubiungit/ f Propter deum/ haben/dum: vt prępo/ſitio dicat vel voti finem/ vel ordinationem ad finē: vt ſit ſenſus: in his ꝓpter quę or/dinamur ad fi/nem deum.ſ.

e Subiecti igit̄ eſtote omni hu f manę creaturę ꝓpter deū. Si g h uę regi quaſi ꝑcellēti: ſiue du i k cibus tanꝙ̄ ab eo miſſis ad

Roma.13.a. 11.q.1.c.ma/gnū. De maio. et obe.c.ſolite.

qui eſt finis: in quo ſolo erit nobis quies: quia vt dicit Aug⁹. in lib. confeſſionum. Inquietum eſt cor noſtrum domine donec perueniamus ad te. Uel Propter/ dicit cauſam meritoriaʒ.i. vt ſubijciendo nos omnibus magis mereamur. Uel Propter deum: non pro/pter temporalia quę iniqua ſunt et vana: nō habentes oculum ad ꝑſentem remunerationem: vel cordis quę ē fauor: vel oris quę eſt laus vel gloria inanis: vel operis in donis ad litteram. Eph.vj.a. Ex animo cuʒ bona vo/luntate ſeruientes ſicut domino/ non hominibus ſcien/tes: quoniam vnuſquiſꝙ̄ quodcūꝙ̄ fecerit bonum hoc recipiet a domino ſiue ſeruus ſiue liber. Uel Propter deum: non exterius tantum: ſed interius ex corde: vbi deus videt: Iaco.iiij.b. Subditi eſtote deo. Qui enim propter deum creaturis ſe ſubiecit deo ſe ſubijcit. Uel Propter deū: quia talis eſt dei voluntas: vt per cor/dis humilitatem ſubijciamus nos omnibus homini/bus: ſicut chriſtus fecit qui mulieri ⁊ fabro: Lucę.ij.g. Et Iohanni baptiſtę ſe ſubiecit: Matth.iij.d. Sic de/cet nos implere omnē iuſticiam.i. humilitatem perfe/ctā: quę eſt vt dicit ibi Glo. cum homo inferiori ſe obe/diat. Magna enim eſt obedientia vel humilitas/ quan/do homo maiori ſe obedit/ ſed nondum omnis maior quādo pari/ ſed nondum omnis: ſed tunc eſt perfecta et maxima: quia tunc nihil deeſt/ quando inferiori ſe ſub/ijcit propter deum/ ⁊ eſt omnis quę tunc habet tria ap/pellata. Propter qd̄ dicitur/ Prouerb.xv.a. In abun/danti iuſticia virtus magna eſt. Subdiuidit aūt creatu/ram dicēs: g Siue regi quaſi ꝑcellenti.i. maio/ribus. Ex quo etiam patet ꝙ non omni homini vult vt ſubijciant̄/ niſi quibus debent/ ⁊ inquātū debent. Sed contra Phil.ij.a. Superiores inuicem arbitrantes nō quę ſua ſunt ſinguli/ ſed quę aliorum conſiderantes: er/go quilibet debet alij ſubijci vt ſuperiori ſe. Glo. No/tabilis ſoluit ibidem dicens: Hoc nō ita debemus ęſti/mare vt nos ęſtimare fingamus: ſed vere exiſtimemus poſſe eſſe aliquid occultum in alio/ quo nobis ſuperior ſit: etſi bonum noſtrum quo illo videmur ſuperiores nō ſit occultum. Siue regi. Unde Matth.xxij.c. Red/dite ergo quę ſunt cęſaris cęſari ⁊c̄. h Quaſi ꝑcel/lenti. Unde et paulus/ primo admonet orari pro regi/bus tanꝙ̄ precellentibus.j. Timoth.ij.a. Obſecro igi/tur primum fieri omnium obſecrationes/ orationes/ po/ſtulationes/ gratiarumactiones/ pro omnibus homini/bus/ pro regibus: et omnibus qui in ſublimitate conſti/tuunt̄. Uult igitur eundem ordinem ſeruari in oratione paulus quem iſte in ſubiectione. Unde paulus primo dicit: Pro omnibus hominibus: ⁊ iſte primo. Subie/cti eſtote omni humanę creaturę: quod ē idem. Unde paulus Et pro regibus: et hic Siue regi. Itē paulus: Et omnibus q̄ in ſublimitate conſtituunt̄: ⁊ hic ſequit̄: i Siue ducibus.i. alijs minorib⁹ qui tamē poteſtatē habēt quā ab alio acceperūt: nō quā ſibi vſur/pauerūt. Un̄ ⁊ dicit: k Miſſis. a regib⁹/ tāꝙ̄ a deo

ſcȝ/ſicut ſubiecti eſſetis aliquibꝰ miſſis: Ab eo.i.a deo.
Roma.xiij.a. Omnis anima poteſtatibus ſublimi/
oribus ſubdita ſit: Non eſt enim poteſtas niſi a deo.
Sed ad quid miſſis: a Vindictam malefacto/
rum: id eſt pęnam. b Laudem vero bonorum:

a vindictam malefactorum /
b laudē vero bonorum. Quia
d ſic eſt voluntas dei: vt bene/
e facientes obmuteſcere facia/
tis imprudentium hominum
f ignorantiam. Quaſi liberi/ &

id eſt remune/
rationem & glo
riam. Glo. Nō
ꝙ ſemper ita fi/
at/ſed ꝙ eſſe de
beat actio du/
cis ſimpliciter
narrat: qui eti/
am ſi bonos dā
nat non minus
ad laudem eo/
rum pertinet quod agit ſi patienter improbitatem eius
tolerant boni/et ſapienter eius aſtutię reſiſtunt: Roma.
xiij.b. Vis non timere poteſtatem bonū fac: et habebis
laudem ex illa. Non dicit de illa/ vel ab illa: quia ſi ma/
la poteſtas/non ipſa te laudabit: ſed per id quod ſuſtine/
bis ab illa laudaberis coram deo. De vindicta/ Roma.
xiij.b. Non ſine cauſa gladium portat: dei eī miniſter
eſt: vindex in irā ei qui malū facit. Ex his patet ꝙ vbi ni
hil erit iudicandum non erit plato vel poteſtas: ſed vnꝰ
tantum erit regens et magiſter chriſtus. c Quia ſic
eſt. Hic tertio ſubdit cauſam quare bene cōuerſandum
eſt: quaſi debetis bene conuerſari: Quia ſic eſt volū
tas dei. Vel ad immediate dictum continuatur/ſic ſm
Glo. Quicquid duces agunt boni laudes conſequunt:
Quia ſic eſt volūtas dei: qui de malis elicit bonū.
Neqȝ enim mala deus ſapiens fieri ſineret niſi inde bo/
num eliceret: vt dicit Augꝰ. Sicut ſapiens medicus de
veneno elicit tiriacam: et nos igit in hoc eum imitari de
bemus vt etiam malis vtamur in bonū: per bonam cō/
uerſationem noſtram conuertendo eos. Unde d Ut
benefacientes: quaſi hęc eſt voluntas dei/ vt be/
nefacientes.i.per bonam conuerſationem veſtrā etiā
malis bene vtentes: e Obmuteſcere faciatis im
prudentium hominum ignorantiam.i.ducum
qui ignorant ꝙ bene eis vtimini/ dum eos honoratis: li
cet ſint mali. Et iſtud/ vt/ dicit cauſam eius quod dixit:
quia ſic eſt voluntas dei. Vel eſt conſecutiuū.q.d. ſub/
iecti eſtote: Quia ſic ē volūtas dei: et hoc ex huiuſ/
modi cōſequimini: Ut benefacientes &c. Bene au/
tem dicit ignorantiam & non inuidiam: qꝛ gentiles inter
quos iſti conuerſabantur/magis peccabant ex ignoran/
tia ꝙ̄ ex inuidia. Unde ad bonam fidelium conuerſatio/
nem frequentius conuertebantur: et ſic obmuteſcebant:
Sed iudęi qui bonam cōuerſationem/ & magnifica eius
opera videbant/ex inuidia non ex ignorantia eis detra/
hebant: Lucę.vij.e. Venit filius hominis manducans
et bibens/ et dicitis: Ecce homo deuorator et bibens
vinum/amicus publicanorum et peccatorum. Unde et
ipſi quia ex inuidia hęc dicebant/ non obmuteſcebant:
quia nō conuertebantur. f Quaſi liberi. Hic quar/
to oſtendit modum bene cōuerſandi. Cōtinuatio. Bona
prędicta facite: Quaſi liberi.i.ſicut eſtis liberi: ſic libe
re & voluntarie dominis ſeruiatis: in hoc veſtram liber/
tatem oſtendentes. Unde dicit Glo. Quo maiori liber/
tate apud homines vincimini: eo liberius dominorum
famulatui ſubiugari ſitis. Dixi: Quaſi liberi: & nō q̄
ſi velamen habentes malicię libertatem. Hoc
dicit apoſtolus contra quoſdam qui dicebant: quia fili/
us nos liberauit/ vere liberi ſumus: et ideo principibus
negabant ſua iura/ſicut iudęi: Ioh.viij.d. Semē abrahę
ſumus: nemini ſeruimꝰ vnquā. Timeant hoc verbū mo
nachi exempti: qui ſuam libertatem faciūt velamen ma/
licię liberius peccantes: quia epiſcoporum non timent
correctionē: Et ſi ipſi petēdo exemptionem fecerint cō/
tra deū/ videant ipſi.j.Corinth.vij.d. Si potes fieri li/
ber: id eſt exemptus magis vtere ſeruitute.ſ. Hoc ver/
bum recogitent/omnes quicunqȝ ſint illi qui ad ſeruiti/

nō quaſi velamen habentes
g malicię libertatem: ſed ſicut
h ſerui dei. Omnes honorate:
i fraternitatē diligite. Deū ti/
k l mete: regē honorificate. Ser/
m n ui ſubditi eſtote i ōmi timore

um dei vocati
non habēt mul
tas coactiones
pręceptorum:
ne aliquādo vt
aliqui ſuam li/
bertatem faci/
ant velamē ma
licię in quocun
qȝ ſtatu ſint ip/
ſi/ſiue coniuga
ti/ſiue clerici/ſiue religioſi/ſiue ſęculares. Vult ergo apo
ſtolus vt ipſi ſint liberi a ſeruitute peccati: Glo. Non
habentes libertatem veſtrā in velamen malicię/ liber/
tas veſtra nō obuoluat corda veſtra vt tāto licētiꝰ pec/
cet/ q̄to minꝰ ſeruitijs deꝓmimi: & ne culpā veſtrā noīe
libertatis ꝓtexetis. Vult autē liberos eos eſſe a ſeruitio
culparum: vt ꝑmaneant ſerui creatoris leui et fideles.
ſed non dei. Unde addit: g Sed ſicut ſerui dei:
Cuiꝰ ſeruitꝰ humilitatē reqrit.q.d. ꝑncipibꝰ et ducibus
humilit ſeruite ſicut dño fuiretis: qꝛ i ipſis dño fuitis.
j.Corinth.vij.d. Qui liber vocatus eſt: ſeruꝰ eſt chriſti.
Precio enī empti eſtis. h Omnes honorate &c.
Docuit quomodo bene ꝯuerſandum eſt/inter maiores:
modo docet quomodo inter oīes. Et hoc ſic faciendū
eſt/ vt qḋ eſt dei in omnibꝰ.ſ.imago eius inuicem hono/
remus: et qḋ eſt noſtri inuicē diligamꝰ. Oēs/ergo ho/
norate: vnumquēqȝ ſcilicet pro modo ſuo: Phil.ij.a.
In humilitate ſuperiores ſibi inuicē arbitrantes: nō quę
ſua ſunt ſinguli conſiderātes/ſed quę aliorum. Unde di/
cit Glo. Alter alterum reputet digniorem/ non hoc ita
debemus ęſtimare/ vt nos ęſtimare fingamꝰ: ſed vt ęſti/
memus poſſe eſſe aliquod occultum i alio quo nobis ſu/
perior ſit: etiam ſi bonum noſtrum quo illo videmur ſu/
periores non ſit occultum. Vel Omnes honorate/
inuicem: quia omnes ſumus dei imago. Unde Roma.
xij.c. Honore inuicem pręuenientes. i Fraterni/
tatem diligite. Non intantū vt etiam eos qui vobis
ſubditi ſunt/ vt fratres diligatis vos qui eſtis maiores.
Roma.xij.c. Charitatem fraternitatis inuicem dili/
gentes. Et oſtendit modū diligendi: quia in timore do/
mini. Unde dicit: k Deum timete. Et in hoc no
tatur ordinatio ad deum. Sed quare non dicit/deū dili
gite vel honorate: Solutio. Quia liberi minus ſolent ti
mere: quia libertas contraria eſt timori. Et etiam cū di/
cit: timete/non excludit honorem. l Regem ho/
norificate: quaſi pręcellentem/ reddendo ei tributa:
Matth.xxij.c. Reddite ergo quę ſunt cęſaris cęſari: et
quę ſunt dei deo. Similia verba legimus Roma.xiij.c.
Cui tributum tributum/cui vectigal vectigal/cui timo/
rem timorem/cui honorem honorē. Et dicit: Hono/
rificate: non honorate: id eſt facite regi honorem exte
rius opere/non ſolū mente interius. m Serui ſub/
diti eſtote in omni timore. Hęc eſt ſecūda ps ꝑmę
partis: vbi monet ſeruos ad bonam conuerſationem: &
ad hoc maxime monet eos/ vt benigne & volūtarie ſub/
ijciantur dominis ſuis etiam malis. Et hoc ꝑpter duo.
Primo propter fructum qui inde ſequitur: ibi: Hęc ē
enim gratia. Secūdo propter debitum: ibi: In hoc
enim vocati eſtis. Dicit ergo: Serui ſubditi eſto
te dominis/ veſtris.ſ. in omni timore: ita ſcȝ vt nec
deum offendatis: nec dominis ſeruire recuſetis: ſicut di
cit Glo. Interliñ. Sed qḋ dicit: n In omni timo/
re: ergo in ſeruili:

8.diſ.c.1. gē reuerē 11.q.1.c.m Col.3.d Tit.2.c.

a dominis: nō tantum bonis/
b ⁊ mōdeſtis: ſed etiam diſchō
c lis. Hec ēſt ēnim gratia: ſi ꝓ
d pter cōſciēntiam dei ſuſtinēt
e quis triſticiās pātiēs iniuſte.
f Que eſt ēnim gratia: ſi pēccā
g tes et colaphiçati ſūffertis?
h Sed ſi bēnefacientes pātien
i ter ſuſtinetis: hec eſt gratia
k apud deum. In hōc ēnim vo
l cati eſtis: q2 ēt chriſtꝰ paſſus ē
m ꝓ nobis: vōbis relinquēs ēx
n emplū: vt ſeq̄mi veſtigia eiꝰ.

re: ergo in ſeruili: ſed ille eſt extra charitatem: quia dicit Auguſtinus/ ꝙ ſequeretur in eo peccatum ſi ſperaretur impunitas. Unde illud: Oderunt peccare mali formidine pene. Solutio. Omne/ totum et perfectum dicimus idem. Unde: In omni: id eſt perfecto perfectione ſufficientie: et hec eſt ad minus in timore initiali: vel etiam perfecto perfectione maiori et quaſi excellentie: et hec eſt in timore filiali: qui etiam debet eſſe in ſeruis vt habeant oculum ad deum qui eos remunerabit. Vel In omni timore: id eſt generali: qualis eſt timor initialis qui habet duos oculos: vnum ad penam: et alium ad gloriam: vnde dicitur generalis: Sed timor ſeruilis ſingularis eſt: quia non habet niſi vnum oculum: ſcilicet ad penam. Sed cum dicat Auguſtinus ꝙ ſicut ſeta introducit filum: ſic timor ſeruilis charitatem: quare timor ſeruilis nō dicitur initium: vel initialis? Solutio. Dicitur principium ſed non initium: quia per ipſum non ſumus intus: quia q̄diu in chriſto non ſumus extra charitatem manemus. Dicitur ergo principium et non initium: quia non it: id ē non intrat intus: vt ſcilicet ipſo manente ſit charitas: Dominis/ dico: Et ſubdiuidit. a Non tantum bonis: Fide et moribus inſtructis: b Et modeſtis: id eſt menſuratis in imperando ⁊ in condonādo ſi quid committeris. c Sed etiam diſcholis: id eſt indiſciplinatis/ agreſtibus ſcilicet et indoctis. Ū̄ dicit Glo. Schola grece/ latine locꝰ in q̄ ad audiendos magiſtros liberalium artium conueniebant. Unde ſchola vacatio interpretat̄: quia ibi vacabant ſtudijs: Scholaſtici igitur ſūt eruditi: diſcholi/ indocti/ et agreſtes. Alia littera habet/ Difficilioribus. Quales ſunt aliq̄ q̄ nihil q̄ō eis fiat gratanter recipiunt: ſimiles holoferni cuiꝰ ferocitas non mitigabatur q̄uis eum reciperent in ſuis ciuitatibus gentes cum honore magno ⁊ gaudio et choris ⁊ tympanis: nec tamen iſta facientes ferocitatem pectoris eius mitigauerunt: Judith. iij. c. cum tamen dicat apoſtolus Eph. vj. b. Et vos domini eadem facite illis remittentes minas: ſcientes quia et illorum ⁊ veſter dominus eſt in celis: et perſonarum acceptio non eſt apud deū. Et quod debent ſubijci oſtendit per hoc ꝙ ſic faciendo merentur apud deum: Unde dicit: d Hec eſt enim gratia: Quaſi ꝓpter hoc debetis ſubijci etiam malis. e Enim. i. quia: Hec eſt gratia: id eſt ꝑ hoc acquiritur vel cōſeruatur dei gratia per quā merita bona cumulantur: hic inquā: f Si propter conſcientiam dei: id eſt bonam intentionem quam deus cū homine ſcit: g Suſtinet quis/ patienter: et ſine murmure cordis. h Triſticias/ illatas a dominis: id eſt penas. Ipſe dico/ i Patiens iniuſte: cum bene faciat ipſe quicq̄d debet. Et dicit iniuſte/ nō ſine cauſa: quia aliquando quis iuſte patitur/ et pro peccatis et conſcientia dei: quia bona intentione: et hec pena ſufficit ⁊ ad ſolutionem ⁊ deletionem pene ad quam erat obligatus: et tali non debetur propter hoc ſupererogatio: ſed ille qui iniuſte patitur ſ̄m conſciētiam dei debetur ſupererogatio premij: Luce. x. f. Quodcunq̄ ſupererogaueris ego cum rediero reddam tibi. Glo. Si propter deum ſcientem bonam intentionem aliquis patiens a domino verberatur iniuſte cum ei bene ſeruiat/ ſuſtinet id eſt leues reputet triſticias: hec eſt gratia: et ꝑ hoc gratus efficitur deo: ⁊ hoc exigit gratia fidei. Nam ſi vos ſuffertis patienter penas illatas a dominis: vos dico peccantes nolendo obedire eis: et colaphiçati ab ipſis dominis: id eſt ſepe correcti ab illis vt per colaphos ad obediendū inducemini: que gratia erit vobis inde? Nihil propter hoc accipietis a deo. Et hoc probat quaſi per locum a contrarijs. k Enim: id eſt quia: Que eſt gratia: id eſt quomodo per hoc eſtis grati deo: l Si peccantes: et propter hoc colaphiçati: id eſt colaphis affligi: m Suffertis: vt. ſ. ad obediendum reducamini. q. d. non meremini gratiam ſupererogatiōis: ⁊ ſi meremini a pena liberari. Et hoc eſt verū/ ſi voluntarie et propter deum ſuſtinetis. n Sed ſi benefacientes: id eſt ſi benefeceritis. o Patienter ſuſtinetis: hec eſt gratia apud deum: id eſt per hoc grati efficimini deo et dilecti: et propter hoc amplius ab ipſo remunerandi. Sap. x. d. Reddidit deus. i. reddet iuſtis mercedem laborum: et deduxit: id eſt deducet in via mirabili/ eos illa. ſ. via que ducit in ciuitatem habitaculi: quā non inuenient mali: p In hoc enim vocati eſtis. Hic ſecundo monet ſeruos ad obediendum propter debitum. Continuatio. Debetis obedire et ſubijci. q Enim: id eſt quia: In hoc. i. in ſeruitute vel ſubiectione manentes. r Vocati eſtis/ ad fidem. q. d. propter fidē non eſtis a dominorū ſubiectione liberati. j. Corinth. vij. d. Unuſquiſq̄ in ea vocatiōe permaneat in qua vocatus eſt: Seruus vocatus es: nō ſit tibi cure. Sed ſi potes fieri liber magis vtere. Qui enim in domino vocatus eſt ſeruus: liber eſt domini. Vel In hoc. i. ad hoc: vt ſcilicet patiamini. Et hoc probat exemplo chriſti/ qui ſine cauſa: id ē ſine peccato paſſus eſt pro nobis. Et ſicut dicit Glo. Interlin. Glorificat conditionem ſeruorum quos benefaciētes/ ⁊ abſq̄ culpa vapulantes a dn̄is crudelibꝰ improbis/ affirmat imitatores dominice paſſiōis. Quaſi in h̄ vocati eſtis: s Quia et chriſtus paſſus eſt pro nobis/ om̄ibꝰ: ſcilicet tam apoſtolis q̄ alijs. t Uobis relinquens: id eſt retro linquens/ v Exemplū/ ſcilicet patiēdi ꝑ nos. ſ. apoſtolos. Et dic vobis: quia ipſi apoſtoli non indigebant exemplo: Ipſū em̄ dominum viderant: et eius paſſio formata erat animabus ſuis et impreſſa: ſed illis erat neceſſariū exemplum qui dominum non viderunt: vt ad eius intuitum ſibi ſimilitudinem formarent. Prius enim videtur imago: et poſtea formatur in anima eius ſimilitudo. Hoc exemplum fuerūt apoſtoli: circumferentes mortificationem domini noſtri ieſu chriſti/ in corpe ſuo. ij. Corinth. iiij. c. Et paulus Gal. vj. d. Stigmata domini noſtri ieſu chriſti in corpore meo porto. Unde. j. Timoth. iiij. c. Eſto exēplū fideliū in verbo/ in conuerſatione/ in charitate/ in fide/ in caſtitate. Hoc dicebat apoſtolꝰ cuidā q̄ſi coapoſtolo timotheo. x Ut ſequamini veſtigia eius: bene operando. Dicit/ Sequamini: quaſi a lōge: quia cum eo ire non poſſumus: quia noſtra opera ſuis operibus nullatenus poſſūt equipollere: Exultauit enī vt gigas ad currendam viam. (Pſ. 18.) Unde et dicit: Veſtigia: non rem. Job. xxiij. c. Veſtigia eius ſecutus eſt pes meus: viam eius cuſtodiui: ⁊ non declinaui ex ea. Sed quomodo vel qua via ſequendus eſt oſtēdit apoſtolus. j. Timoth. vj. c. ponens quaſi ſex paſſus dicens: Sectare iuſticiam/ vt ſcilicet te pro malis tuis

Marginal notes: B — 8. q. 1. c. olim — De cele. miſſa. ꝟ. chriſtꝰ paſſus eſt — Pſ. 18.

puniās: pietatē

punias: pietatem/ vt in bonis te exerceas: fidem/ vt omnia poſtponas: charitatem/ vt ſoli deo adhereas: patientiam/ vt aduerſa patienter ſuſtineas: manſuetudinem/ vt benignum et blaudum te alijs exhibeas. Sed econuerſo: multi magis ſequunt ea que eis non proderunt. Contra quos inuehitur beatus Bern. Si ſapis: ſi cor habes: ſi tecum eſt lumem oculorum tuorum: deſine ſequi illa que aſſequi miſerum eſt. Beatus qui poſt illa non abijt/ que poſſeſſa onerant/ amata coinquinant/ amiſſa cruciant. Tres bene inuenio: Primum qui ſequitur carnem: ſecūdum qui ſequitur mundū: tertium qui ſequitur diabolū: ſed quartum de numero veſtrum requiro. ſ. qui ſequitur deum. Et oſtēdit q pro nobis mortuus eſt chriſtus dupliciter. Primo: quia nō pro ſe/ qui ab omni peccato fuit immunis: ibi: Qui peccatum. Secūdo oſtēdit q pro nobis. ibi: Qui peccata noſtra ipſe pertulit &c. vbi oſtēdit beneficia que nobis contulit ſua paſſio. Que fuerunt ſex. Primum eſt: quia loco noſtri vel vice noſtri in pena quā pro noſtris peccatis debebamus ſe poſuit: vt eam pro nobis portaret. Qui peccata noſtra ipſe pertulit in corpore ſuo &c. Secundum eſt: quia mortē eternam quā facit peccatum deſtruxit. Unde dicit: Ut peccatis mortui. Tertium eſt: quia vitam reſtaurauit: ibi: Juſticie viuamus. Quartū eſt: quia languidos infirmitatibus peccatorum ſanauit: ibi: Cuius liuore ſanati eſtis. Quintum eſt: quia errātes per deuia errorum congregauit: ibi: Eratis em̄ ſicut oues errantes. Sextū eſt: quia cōgregatos ſub fideli cuſtode et bono poſuit ſub ſeipſo: ibi: Sed conuerſi eſtis nunc ad paſtorem. Dicit ergo: a Qui peccatum non fecit. Et quia inſtruxerat ſeruos: nunc ſm Glo. inſtruit dominos/ in hoc q totam eccleſiam inuitat ad memoriam dominice paſſiōis: vt dicit Glo. Supra ſpecialiter ſeruos: nunc totam eccleſiam inſtruit: vt etiam dominis in memoriam reuocet quid pro eorum liberatione ſuus auctor ptulerit. Dicit itaq: Qui peccatum non fecit/ in opere: b Nec inuentus ē dolus in ore eius: id eſt verbum malum: quia nec peccauit in locutione. Unde in perſona eius dicit Job. j. d. In omnibus his nō peccauit iob labijs ſuis: neq ſtultum quid contra deum locutus eſt. Et dicit: Inuentus/ a phariſeis et ſcribis qui eum obſeruabant/ vt eum caperent in ſermone: Matth. xxij. b. Et hoc ſumptum eſt de Eſa. liij. c. Eo q iniquitatem non fecerit: neq dolus fuerit in ore eius. Et q nō peccauit oſtendit per partes/ dicens: c Qui cum malediceretur. Job. viij. f. Nōne bene dicimus nos: quia ſamaritanus es tu: et demonium habes? Et Matth. xxvij. e. Similr pncipes ſacerdotum illudentes cum ſcribis et ſenioribus dicebant: Alios ſaluos fecit/ ſeipſum non poteſt ſaluū facere. Uel Cum malediceretur: a latrone qui iuxta eū pendebat: Luce. xxiij. e. Si tu es chriſtus/ ſaluum fac temetipſū/ et nos. Et tñ d Non maledicebat: verba eorum mala ſibi non improperabat: que tamen ipſe ſciebat et videbat: immo econuerſo dicebat orans pro eis: Luce. xxiij. e. Pater dimitte illis: quia neſciunt qd faciunt. Uel Qui cum malediceretur: id eſt maledicto pene pro nobis adderetur. Gal. iij. b. Chriſtus nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledictum: quia ſcriptum eſt Deut. xxj. d. Maledictus omis qui pendet in ligno: Non maledicebat vindicando ſe cum poſſet: immo etiam diſcipulos ſcilicet iacobum et iohannem qui dicebant Luce. ix. g. Domine: vis dicimus vt ignis deſcendat de celo/ et conſumat illos: ſicut helias fecit: prohibuit dicens: Neſcitis cuius ſpiritus eſtis: Filiꝰ em̄ hominis non venit animas hominū perdere ſed ſaluare: Et ibi loquebant apoſtoli de illis q noluerunt ieſum recipere i ſua ciuitate in hoſpitio/ propter h q ibat in hieruſalem. Sequitur: e Cum pateretur/ tam grauiter et dure: Threñ. j. d. O vos omnes qui tranſitis per viam attendite et videte ſi eſt dolor ſicut dolor meus: Et tamē f Non comminabatur. Pſ. Et ſicut mutus non aperiens os ſuum. g Tradebat autem. Quaſi non cōminabat: h Autem: id eſt ſed: econuerſo Tradebat/ deo patri. i Judicanti ſe iniuſte/ orando pro ipſis: cum tamē ipſi eum qui iuſtus erat et innocens/ nocentes et iniuſti condemnarent. Unde Eſa. liij. d. Et pro tranſgreſſoribus orauit. Uel alio modo & ſm aliam litterā: et continuat ei: Qui peccatum non fecit. Quaſi paſſus eſt et non pro ſuis pctis. h Aūt: id eſt ſed: g Tradebat/ ſe voluntarie non coactus. Joh. x. d. Ego pono animam meam et iterum ſumā eam: nemo tollit eam a me: ſed ego pono eam a meipſo: i Judicanti ſe iniuſte/ populo ſcilicet iudaico/ dicenti: Joh. xix. b. Nos legem habemus: & ſm legē debet mori. Et q ſe traderet voluntarie. Joh. xviij. a. Quem queritis? Reſponderūt ei: Jeſum naçarenū. Dicit eis: ego ſum. Uel Judicanti ſe iniuſte: ſcilicet pilato. Joh. xix. c. quando ſedens pro tribunali tradidit illum iudeis vt crucifigeretur. Et q ipſe ieſus voluntarie ſe tradidit pilato. Joh. xix. b. Non haberes poteſtatem aduerſum me vllam niſi tibi datum eſſet deſup. Propt hec oia dicit Eſa. liij. c. Oblatus eſt q ipſe voluit et nō aperuit os ſuū. k Qui peccata. Oſtēſa chriſti paſſione/ cum dixit: Chriſtus paſſus eſt p nobis: Oſtenſo etiam q pro nobis: quando eius oſtendit innocentiam/ cum dixit: Qui peccatum nō fecit: Oſtenſa eius patientia/ cum dixit: Cum malediceretur &c. Item eius charitate erga nos/ cū dixit: Tradebat: Modo oſtēdit hic fructum paſſionis ſue: qui fuit multiplex/ ſicut ſupra diximus. Dicit ergo: Qui peccata noſtra. Quia poſſet aliquis dicere: ſi fuit innocēs/ quare ergo paſſus? Reſpōdet: Qui. i. q m Ipſe/ per ſeipſum/ non per aliū/ n Pertulit. i. perfecte tulit et aſpere. o In corpore ſuo. qd pro nobis expoſuit. Job. ix. c. Terra tradita eſt i manus impij: l Peccata noſtra: id eſt penā pro pctis noſtris nobis debitam. Et dicit: Noſtra: communiter omnium. ij. Corinth. v. c. Pro omnibus mortuus eſt chriſtus. Et hoc p Super lignum: corpore dico poſito: ſuper lignum/ crucis benedictum. Sap. xiiij. a. Benedictum eni lignū per quod fit iuſticia. Et in eodē. Exiguo ligno credunt homines animas ſuas: et tranſeuntes mare per ratem liberati ſunt. Uel Pertulit: id eſt perfecte tulit. i. abſtulit. Hoc eſt verum quoad ſufficientiam. Heb. vij. d. Qui nō habet neceſſitatem quotidie queadmodū ſacerdotes priꝰ p ſuis delict. hoſtias offerre: deinde pro populo: hoc enim fecit ſemel ſeipſū offerendo dominus. Uel Pertulit: id ē per ſe abſtulit: ipſe enim eſt deus qui culpas dimittit: et per ſuam paſſionem peccata ſoluit. Eſa. xliij. d. Ego ſum ipſe qui deleo iniquitates tuas ppter me: & peccatorum tuorū non recordabor. Sequit

a Qui pĕccatum non fecit/ b nĕc inuentus eſt dolus in ore eiꝰ. c Qui cŭm malediceretur non d maledicebat: e cŭm patereṫ nō f cōminăbatur. g Trădebat aŭ h tem iudicanti ſe iniuſte. i Qui k pĕccata noſtra l ipſĕ m pĕrtulit n in cŏrpore ſuo o ſŭper lignum: p

Eſa. 53. b
1. Joh. 3. a.
De peni. diſ. 2. c ſi eni vlira pn. 45. diſ. c. cpm.
Pſ. 37.
Eſa. 53. b.

recordabor. Sequitur. a ¶ Ut peccatis. q. d. propter hoc corporaliter mortuus in ligno: vt/ nos peccatis mortui: vt. ſ. amplius non peccemus. b ¶ Iuſticie viuamus: Ut exhibeamus membra noſtra ſeruire iuſticie in ſanctificationē: Roma. vj. d. Ut ſicut ipſe mortuus eſt corporaliter ⁊ viuit vita noua: ſic et nos propter quos ipſe mortuus eſt. Roma. iiij. d. Mortuus eſt propter peccata noſtra: reſurrexit ꝓpter iuſtificationem noſtram. c ¶ Cuius liuore. i. dilectione. Et ponit conſequēs pro antecedente. Amor em̄ nimis intenſus facit euacuationem ſpirituū: ⁊ ſic relinquit pallor vel liuor. Et ꝙ deus nimium nos dilexit dr̄: Eph. ij. a. Propter nimiā charitatem ſuā qua dilexit nos: et cū eſſem⁹ mortui in peccatis: conuiuificauit nos i chriſto/ cui⁹ gr̄a eſtis ſaluati. Et ſic notat ꝙ cauſa efficiēs ſit amor. Uel Cuius liuore. i. carne liuida effecta per colaphos et verbera: ſanati eſtis: Et ſic tangit cauſa materialis. Iob. vj. b. Nec fortitudo lapidū fortitudo mea: nec caro mea enea. Uel Cuius inquā liuore: id eſt inuidia habita a iudeis. d ¶ Sanati eſtis/ occaſionaliter. Per hoc em̄ ꝙ inuiderūt ei iudei tradiderūt eū morti: ⁊ eius morte nos ſuim⁹ liberati. Matth. xxvij. b. Sciebat em̄ ꝙ ꝑ inuidiā tradidiſſent eum. Sanati eſtis: a morbo peſtifero peccatorum. Sap. xvj. b. Miſericordia enim tua dn̄e aduenieēs ſanabit illos: Et paulo poſt: Neq; herba/ neq; malagma ſanauit illos: ſed tu⁹ dn̄e ſermo q̄ ſanat oīa. Sed vnde ſanauit/ dicat hoc Eſa. j. b. Omne caput languidū: ⁊ omne cor merens: a plāta pedis vſq; ad verticem non eſt in eo ſanitas: vulnus ⁊ liuor ⁊ plaga tumens: nō eſt circūligata nec curata medicamīe neq; fota oleo. Uerū eſt/ donec fili⁹ dei venit q̄ omnes ſanauit. e ¶ Eratis enī prius. ſ. f ¶ Sicut oues errantes: per diuerſa vitia fluctuantes. iij. Reg'. xxij. c. Uidi cūctū iſrl' diſpſum in montibus quaſi oues nō habētes paſtorē. g ¶ Sed cōuerſi eſtis nūc. i. in paſſiōe chriſti. h ¶ Ad paſtorē. Ioh. x. b. Ego ſū paſtor bon⁹. Eſa. xliiij. d. Qui dico cyro/ paſtor me⁹ es. i ¶ Et epiſcopū. i. viſitatorem. k ¶ Animarū veſtrarū. Luce. j. g. Uiſitauit nos oriens ex alto. Epus em̄ interptat' ſupintendens. Simile. j. Corinth. vj. c. poſtq; multa peccata enumerauit dicit. Et hec aliqn̄ quidē fuiſtis: Ecce ꝙ dicit hic: Eratis ⁊c̄. Sed abluti eſtis: ſed ſanctificati eſtis: ſed iuſtificati eſtis in nomine dn̄i noſtri ieſu chriſti/ et in ſpiritu dei noſtri: Ecce quod dicit hic: Sed conuerſi eſtis. Et ſicut dicit Glo. tangit parabolam euangelicā: vbi pius paſtor relictis nonagintanouē in deſerto/ venit querere vnam ouē que perierat et in ſuis humeris reportauit: Luce. xv. a. ¶ Capl'm. III

Similiter ⁊ mulieres ſubdite ſint viris ſuis. Tertium capitulum: vbi incipit agere de his conditionibus vir ⁊ mulier: oſtendens quomodo ſm̄ has bene eſt cōuerſandum. Et eſt hec ſecunda pars ſecunde ptis epiſtole que durat vſq;: ibi: In fide autem. j. eodem. b. vbi generaliter inſtruit omnes. Et ſic iam patet ꝙ hoc capitulum diuidit' i duas partes vſq; ad illud: In fide: que etiam diuiditur in duas. In prima oſtendit quō mulieres ſe debēt habere erga viros: monens eas ad bonā ꝯuerſationem: ibi: Similit' ⁊c̄. Secūdo oſtēdit quō viri ad mulieres ſe debēt hr̄e: ibi: Uiri ſilit'. Monet ḡ mulieres ad duo. Primū ē vt ſbiecte ſint viris ſuis. Secūdū eſt vt nō ſtudeant indebito ornatui exteriori: ſed magis ſint ſollicite de ornatu ⁊ pulchritudine interiori: ibi: Quar ſit nō extrinſecus. Et vt ad faciēdū hec eas reddat ꝓmptiores: in exemplum eis ꝓponit ſanctas mulieres inter quas ſarā noīat: vt ꝑ eam alias intelligāt: ibi: Sic em̄ aliqn̄ ⁊c̄. Dicit ergo. l ¶ Similiter ⁊ mulieres. Sicut ſerui dn̄is patiant' a viris ſuis ſi oportet: vel cum viris ſuis a pſecutorib⁹. Or aūt debēt pati vel ſuſtinere illatas a viris iniurias/ h̄ intelligēdū eſt qn̄ viri nō impugnāt fidē eaꝝ: nā ſi

a b vt peccātis mortui/ iuſticie vi
c d uam⁹: cui⁹ liuore ſanāti eſtis.
e f Erātis em̄ ſicut oues erran-
g h tes: ſed cōuerſi eſtis nūc ād
i k paſtorem et ēpiſcopū ānima
rū veſtrarum. ¶ Capl'm. III
l m Similit' ⁊ mūlieres ſūb
dite ſint viris ſuis: vt ⁊
n o ſi qui nō crēdūt verbo
p ꝑ mūlierū conuerſationē ſinē
q r ṽbo lūcrifiāt/ cōſidērātes i ti-
s t mōre ſctām ꝯuerſationē vr̄aꝫ.
v Quāꝝ ſit nō extrinſecus ca-
x pillatura āut circūdatio auri:

impugnarēt: iā nō pati/ ſed recedere deberēt: ſoluit em̄ matrimoniū ꝯtumelia creatoris. m ¶ Subdite ſint viris ſuis: Non adulteris: dicit Glo. Interlin. Sicut multe q̄ viris relictis adulteris ſe ignominioſe ſupponūt: de q̄bus dicit' Ezech. xvj. d. Nec facta eſt quaſi meretrix faſtidioſa augens p̄cium: ſed q̄ſi mulier adultera q̄ ſup virū ſuū inducit alienos. Et Eſa. lvij. b. Iuxt' me diſcooperuiſti ⁊ ſuſcepiſti adulterū: dilataſti cubile tuū: ⁊ pepegiſti cū eis fedus: dilexiſti introitū eoꝝ manu aperta. n ¶ Et et ſi qui/ viroꝝ. ſ. o ¶ Nō credūt verbo/ euāgelij: q̄ fides ex auditu: audit⁹ autē ꝑ verbū dei: vel verbo fidei. Roma. x. b. Prope eſt verbū in corde tuo/ et in ore tuo: hoc eſt verbum fidei qd̄ p̄dicamus. r ¶ Lucrifiant: cōuerſi ad fidē. p ¶ Per mulieꝝ cōuerſationē/ bonā. j. Cor'. vij. c. Sanctificat⁹ ē vir infidelis ꝑ mulierē fidelē. Lucrifiāt dico/ q ¶ Sine ṽbo p̄dicationis: quia. j. Timoth. ij. d. Docere aūt mulieri nō ꝑmitto: neq; dn̄ari in virum. Ipſi dico/ s ¶ Cōſiderātes: O vos mulieres/ ſanctā conuerſationē veſtrā. Et tranſit de tertia pſona ad ſecūdā: vt ex modo loquēdi qui magis ē familiaris alliciat eas ad bn̄ ꝯuerſandū. Cōuerſationē dico habitam. t ¶ In timore/ dei. ſ. Eccl. xxv. b. Timor dei initiū dilectionis eius: fidei aūt initiū agglutinādū ei. Et bene dicit Subdite ſint ⁊c̄. quia Eccl. xxv. d. Mulier ſi primatū habeat cōtraria eſt viro ſuo. Et ex his patet ꝙ mulier fidelis p̄cipit' manere cū viro īfideli. j. Cor'. vij. c. Et ſi qua mulier fidelis habet virū infidelē: ⁊ hic cōſentit habitare cū illa: nō dimittat virū. Cōtra. Deut'. vij. a. Neq; ſociab' cū eis cōiugia: filiā tuam nō dabis filio eius: nec filiā illius accipies filio tuo: q̄ ſeducet filiū tuū ne ſequat' me/ ⁊ vt magis ſeruiat dijs alienis. Itē Cyprian⁹ dicit ꝙ nō ſunt cōiungenda fidelia mēbra cū infidelib⁹. Rn̄deo. Moyſes intelligit de matrimonijs cōtrahendis: hic vero et. j. Cor'. vij. intelligit' de ꝯctis: vt ſi duo cōtraxerūt in infidelitate/ ⁊ alter cōuertat' ad fidem: ſi poteſt ſine contumelia ſaluatoris maneat cum infideli/ vt ipſum per bonā conuerſationem lucret' deo: Qd̄ autē dicit Cyprianus: eſt verum: quando nulla eſt ſpes de cōuerſione infidelis. Uel hoc dicit quia non ſunt cū eis cōtrahenda matrimonia a fidelibus. v ¶ Quarum ſit non. Hoc eſt ſecūdū ad qd̄ monet eas: ad hoc. ſ. vt magis interiori q̄ exteriori ſtudeant ornamento: quaſi non ſolum ſint ſubdite viris: immo etiam ſint tales/ quarū ſit non extrinſec⁹ capillatura. Uel alia litera/ capillorū implicatio: ſicut in tortis crinib⁹ vel calamiſtratis/ vel non naturalibus/ vel arte colligatis: x ¶ Aut quarū nō ſit/ circūdatio auri. Sicut fit quando veſtes ornantur auro: vel ipſe mulieres aureis inauribus. Uel potius loquitur de ornamentis aureis vel auratis/ quibus ſuos capillos inuoluunt: vt earum caude appareant a poſteriori: in q̄bus maxime gloriant': Similes catto qui cauda ſua ſuperbit ⁊ gloriatur: nec teneri poteſt in domo q̄diu habet talem caudā non combuſtam/ vel abſciſam: ſic eſt de talibus mulierib⁹ q̄ cum caudā habēt auro et capillis flauis īmixtā teneri nō poſſunt. Prouerb. vij. b. Ornatu meretricio preparata ad decipiendas animas: garrula et vaga: quietis impatiēs/ non valens in domo conſiſtere pedibus ſuis: nunc foris/ nunc in plateis: nunc iuxta angulos inſidians. Et hoc eſt valde admirabile/ et quaſi contra naturam ꝙ in capite faciunt ſibi caudas cōtra legem et naturā caudarum: que habent eſſe in loco infimo et turpi: niſi forte per hoc oſtendant ꝙ de parte corporis digniori. ſ. de capite faciunt turpem exitum diaboli. Hoc etiā eſt admirabile ꝙ cū caude date ſint ceteris animalibus in velamen turpitudinis: iſte ſole ſibi cōponūt cū magno labore: ⁊ ſūptu in apparentiā decoris ⁊ pulchritudinis. Hec eſt cauda leonis: cui⁹ veſtigiū beſtiaſ. i. beſtiales hoīes attonitoſ reddit. Hec ē cauda draconis quā vidit Iohānes Apocal'. xij. a. Et

A 1. Cor'. 11. a Col. 3. c Eph. 5. e

cauda eius trahebat

F cauda eiꝰ trahebat tertiã partē ſtellarũ celi.i.clericoꝝ/ ⁊ vtinã nõ religioſoꝝ: ⁊ miſit eos in terrã: ⁊ ſtella in terra nõ lucet. Hę ſũt caudę ſcorpionũ/blandiẽtes exteriꝰ viſui/ ſ veneñũ morti ferũ inferẽtes cordi. Apoc.ix.b. Et habebãt caudas ſimiles ſcorpionũ: ⁊ aculei erant in caudis earũ: ⁊ poteſtas earũ noce re hominibꝰ mẽſibꝰ

q̃nqꝫ. Tales quę ſic ſe ꝓparãt malo fine ſũt eq̃ diaboli. Apocal.ix.d. Poteſtas eñi equoꝛum in oꝛe eoꝛũ eſt: ⁊ in caudis eoꝛũ: nam caudę eorũ ſimiles ſerpẽtibꝰ habẽtes capita et in

a b c d e f g h i — aũt indũmẽti veſtimẽtoꝝ cultus: ſed q̃ abſcõditus cordis eſt hõ i incoꝛruptibilitate quieti ⁊ modẽſti ſpũs: qui eſt i cõſpectu dei lõcuplex. Sic ẽñi aliq̃ñ ⁊ ſctē mulieres ſperãteſ

k l m n o p q r s t — i deo oꝛnãbãt ſe ſbiectę ꝓpriis viris: ſic ſarã obediebat abrahę/ dñm ẽũ vocãs: cuiꝰ eſtis filię bñfãciẽtes ⁊ nõ ꝑtimẽtes vllã ꝑturbationē. Viri ſilr cõhabitantes ſꝫm cõnſcientiam

bis nocent. Hę ſũt epiſcopiſſę diaboli nutritę a poſteriori: et caudatę. Vtinã tales mala ꝯſiderãtes q̃ inde ꝓueniũt/ ⁊ ꝓuenerũt. Nõne ſanctꝰ ꝓpheta dauid captus eſt vidẽs berſabee lauantē ſe ex aduerſo ſuꝑ ſolariũ ſuũ.ij. Reg.xi.a. cũ tñ forſitan hoc nullatenꝰ cogitaret: Quid ergo de illis quę ex induſtria ſe parant/ ⁊ lauãt vt homines capiant: Itẽ nõne duo ſenes p̃ſbyteri q̃ videbant regere ꝓplm exardeſcẽtes in ſuſannę ꝯcupiſcentiam/quãdo eã viderũt lauare ſe in pomerio: occurrerunt ad eã et dixerunt: Ecce oſtia pomerij clauſa ſunt: ⁊ nemo nos videt: ⁊ i ꝯcupiſcẽtia tui ſumꝰ: q̃obrē aſſentire nobis ⁊ cõmiſceri nobiſcũ. Dañ.xiij.c. Sed q̃d eis accidit: Moꝛs: quia ꝓ huiuſmodi a ꝓplo lapidati fuerunt. Itẽ nũquid abſalon cuiꝰ erat capillatura tam pulchꝛa: vt cum ſemel in anno tõderet/ qꝛ grauabat eũ ceſaries/põderabat capillos capitis ſui ducentis ſiclis pondere publico.ij. Reg.xiiij.f. Nõ dicit põdere ſanctuarij quod eſt diſcreta examinatio conſcientię purę: ſed põdere publico qḋ eſt appetitus laudis humanę. Sed q̃d accidit ei ꝓpter hoc: Per capillos ſuſpẽſus eſt/ dũ fugeret exercitum ioab/mulo ſuꝑ quē inſidebat abeunte deſub eo: ⁊ ibi eſt interfectus.ij. Reg.xviij.b. Propter hoc p̃cipit apl̃s.j. Coꝛinth.xi.b. vt mulieres velent/ dicẽs: Nã ſi nõ velat mulier tondeat: ſi vero turpe eſt mulieri tonderi aut decaluari velet caput ſuũ. a Aut.ſ. quaꝝ nõ ſit. b Indumẽti veſtimẽtoꝝ cultꝰ.i. indumẽti charioꝛis ſuꝑ alia veſtimenta: quo in feſtiuitatibꝰ vtant: vt ſic qꝛ ſingulariter dr̃ indumẽti/ notet feſtiuitas. Glo. Cypꝛiani. Serico ⁊ purpura indutę chriſtũ induere ſinceriter nõ poſſunt. Auro ⁊ margaritis ⁊ monilibus adoꝛnatę oꝛnamẽta cordis et pectoꝛis ꝑdiderũt. Qḋ ſi petrus mulieres quoqꝫ admonet coercendas: ⁊ ad eccleſiaſticam diſciplinã religioſa obſeruatiõe moderandas/ q̃ excuſare cultus ſuos per maritũ poſſunt: q̃to id magis obſeruare virgines fas eſt: q̃bus vlla oꝛnatus ſui cõpetit venia: nec deriuari poſſit in alterũ mendaciũ culpę: ſed ſolę ipſę remaneãt in crimine. Quãto magis q̃ clerici debent ab huiõi oꝛnatibus abſtinere. Credite mihi/ puto ſi cypꝛianꝰ vidiſſet clericos noſtri tẽpoꝛis nõ tacuiſſet hic de eis. Ex p̃dictis ṽbis cypꝛiani videt ꝙ peccant mulieres etiã cõiugatę quę ſic ſe oꝛnant: ꝓpter qḋ dicit in fine Glo. Nec deriuari poſſit in alteꝝ mẽdaciũ culpę. ꝑ hoc eñi dat intelligere ꝙ cõiugatę deriuãt in maritos mẽdaciũ culpę. Cõtra eadē Glo. dicit/ ꝙ ꝑ maritũ poſſunt ſe excuſare. Item nonne hoc licet fieri vbi qualitas ꝑſonę excuſat/ et mos regiõis vel finis.ſ. ſi aliter nõ poſſit maritus ſuus ab adulterio reuocari: Ita/ vt videt. Sol. Cypꝛianꝰ itelligit de illis quę ſe oꝛnant vt placeãt mũdo quę oẽs oꝛnamenta pectoꝛis ꝑdunt. Qḋ dicit/ ꝙ ꝑ maritos poſſunt excuſari: hoc eſt verum ſi hoc faciant ſine debito ⁊ neceſſario: vt.ſ. eas ab adulterio reuocẽt: cũ aliter nõ poſſint: ſed ſi poſſint aliter finis eſt indebitus. Vnde ſicut dicitur in fine Glo. multę in maritos retoꝛquent mendaciũ ſuę culpe: credimꝰ eſſe de hoc ꝙ dicit de qualitate ꝑſonę et cõſuetudine: ꝙ nec qualitas ꝑſonę nec ꝯſuetudo loci excuſat vbi eſt finis indebitus: vel vbi ꝯſuetudo eſt in p̃iudiciũ naturę: vt in pictura faciei. Cõſuetudo eñi nõ eſt laudabilis q̃ fit in p̃iudiciũ naturę. Finis aũt debitꝰ ⁊ neceſſariꝰ excuſat etiã ſine electione ꝑſonę vel loci/ et etiã p̃dicta cũ hoc. Et dico/ finis neceſſariꝰ: qꝛ ſi mulier oꝛnat ſe ſperãs ꝑ hoc maritũ

ab adulterio retrahere/ quē aliter poſſet reuocare/ finis nõ eſt neceſſarius nec excuſat. Sequit. c Sed qui/ non ſit talis oꝛnatꝰ exterioꝛ/ ſed/ ſit oꝛnatus talis vt/ homo viuens lege: cordis q̃ eſt abſcõditꝰ: apḋ deũ ſic manẽs/ d In incoꝛruptibilitate quieti ſpũs/ a rixa vitioꝝ: e Et modeſti.i. menſurati ꝑ amorē virtutũ. Vel quieti/ in ſe: modeſti/ ad alterum. Modeſtia eñi ꝓpꝛie eſt virtus modificãs verba. Phil.iiij.b. Modeſtia veſtra nota ſit omnibus hominibꝰ: dñs eñi ꝓpe eſt. Propt hoc dicit Iacobꝰ.iij.d. ꝙ ſapientia dei quę deſurſum eſt/ pacifica eſt ⁊ modeſta. q.d. nõ glorient in cultu exterioꝛi/ ſed magis cõſeruẽt integritatē ſpũs/ cũ nõ poſſint carnis. Vel homo.i. rõ quę abſcondet in cõtemplatiõe incoꝛruptionis futurę/ quã habebit ſpũs quietus ⁊ modeſtus in p̃ſenti: f Qui.ſ. ſpũs/ g Eſt locuplex in conſpectu dei: Quaſi.ſ. nõ q̃rit fieri locuplex in p̃ſenti. Ps. Et a te q̃d volui ſuꝑ terrã. Duo q̃ dixit: Primũ eſt: quē oꝛnatũ nõ debent mulieres hr̃e: ibi: Quarũ ⁊c̃. Secundũ: quē oꝛnatũ debent q̃rere: ibi: Sed qui ⁊c̃. Hęc duo docet apl̃s.j. Timoth.ij.c. Similiter ⁊ mulieres in habitu oꝛnatu cũ verecũdia ⁊ ſobꝛietate oꝛnantes ſe/ non in toꝛtis crinibus aut auro/ aut margaritis/ vel veſte p̃cioſa/ ecce primũ: ſed ꝙ decet mulieres ꝓmittẽtes pietatē ꝑ opa bona/ ecce ſecundũ. h Sic eñi. Hic tertio vt ꝓnioꝛes ⁊ paratioꝛes ſint ad p̃dicta/ ponit eis exemplũ de vxoꝛibꝰ patriarcharum ſic ſe oꝛnantibus interius dicens: Sic eñi.i. in incoꝛruptione ſpiritus. i Aliquãdo ⁊ ſãcte mulieres ſperãtes in deo. Interliñ. Nõ i oꝛnatu veſtium/ k Oꝛnabãt ſe/ interius. l Subiectę ꝓpꝛiis viris. Etiã in his q̃ videbant grauia/ vt dic Glo. Scḋm legē dñi: Geñ.iij.c. Sub viri poteſtate erit. m Sicut ſara obediebat abrahę dicenti: Accelera/ tria ſata farinę cõmiſce. n Dñm eũ vocans: Ex reuerentia dicit Glo. Geñ.xviij.b. Poſtq̃ꝫ cõſenui ⁊ dñs meus vetulus eſt/ voluptati operã dabo: o Cuius eſtis filię/ in participatiõe hereditatis: quã ꝑ bona acquiretis. Vnde ⁊ ſequit: p Benefacientes: honoꝛãdo ſoceros/ diligẽdo maritos ⁊c̃. q̃ docebãt pr̃es filiam ſuã ſarã vxoꝛem tobię minoꝛis. Tob.x.d. Apꝓhendẽtes parẽtes filiã ſuã/ oſculati ſunt eã ⁊ dimiſerũt ire/ mouentes eã honoꝛare ſoceros/ diligere maritũ/ regere familiã/ gubernare domũ: et ſeipſam irrep̃henſibilē exhibere. q Et non ꝑtimentes vllã ꝑturbationē: Quaſi non ꝑturbemini: ſi aliq̃d mali infert maritis a ꝑſecutoꝛibꝰ vel vobis ab ipſis. Et nõ dicit timentes: qꝛ timere naturale eſt/ nec oĩno caueri põt: ſed dicit ꝑtimentes.i. ꝑfecte timentes.i. volũtarie: qḋ cauẽdũ eſt et caueri poteſt. r Viri ſimiliter ⁊c̃. Hęc eſt ſecũda pars huiꝰ partis ſecũdę: in qua determinat quõ viri ſe debẽt habere ad mulieres bene ꝯuerſando cũ eis. Ad hoc aũt ponit duo. Primũ ē quõ ſe debẽt habere i reddẽdo debitũ: ibi: Cohabitãtes ⁊c̃. Secũdũ ē ꝙ debẽt ꝓuidere i neceſſarijs: ⁊ hoṅeſte: ibi: Quaſi infirmioꝛi ⁊c̃. Dicit q̃. Silr: O viri: bñ ſcꝫ vos ꝯuerſari volo ſicut illas: vt ꝑ bonã ꝯuerſationē lucrifaciatis eas: qꝛ.j. Coꝛinth.vij.c. Sanctificata eſt mulier infidelis ꝑ virũ fidelē. Bñ inquã cõuerſamini in h. s Cohabitãtes.i. debitũ reddẽtes.j. Coꝛinth.vij.a. Vxoꝛi vir debitũ reddat: ſilr ⁊ vxoꝛ viro/ ⁊ nõ in paſſionibꝰ deſiderij ſicut ⁊ gẽtes q̃ ignoꝛãt deũ/ ſed/ t Scḋm cõſcientiã.ſicut.ſ. intelligit deũ velle.i. vt filios generetis educãdos ad cultũ vnius dei. Et in h ꝙ dicit: Cohabitãtes/ ſignificat eq̃litas vtriuſqꝫ i redditiõe debiti. Notãdũ ē aũt ꝙ triplex ē cõcubitꝰ. Primꝰ maritalis/ ⁊ ſꝫm cõſciẽtiã: q̃ fit ad generãdos filios ad cultũ vnius dei educandos. Secundus maritalis/ ⁊ fragilis: qui fit cauſa vitãdę foꝛnicationis. Tertiꝰ impetuoſus ⁊ beſtialis: qui fit cã explẽdę libidinis: nõ vt in ſuã/ ſ i mulierē: Primꝰ ē meritoꝛius: ſcḋs ſi eſt/ pctm̃ veniale eſt. Tertius eſt pctm̃ moꝛtale.

Et de hoc Augꝰ.

Geñ.18
B
Ps.71
Geñ.18

Et de hoc Aug⁹. Vehemēs amator vxoris adulť est. Et non solū hoc: sed sit. b Impertiētes honorē: in necessarijs puidēdo mulierib⁹: a Quasi infirmiori vasculo muliebri/ ꝗ̄ vos sitis: ⁊ ꝓpter hoc magis cōcedendū ē eis: ⁊ magis eis puidere. Sciēdū aūt ꝙ mulier cōpať ad virū dupliciter. Uno mō ſm rōnē thori: ⁊ sic est ęqlitas inter virū ⁊ mulierem. Vn̄. j. Thessal. iiij. a. Ut sciat vn⁹quisq; vas suū possidere i sanctificatiōe ⁊ honore. Vas dicit nō vasculū: q: q̄tū ad thorū nō est minor mulier. j. Corinth. vij. a. Mulier nō habet potestatē sui corpis/ ſ vir: similiter et vir nō habet ptātē sui corpis/ ſ mulier. Alio mō quo ad curā ⁊ puisionē necessarioꝝ: ⁊ sic minor ē mulier viro. In oīb⁹ eñ minor est nisi rōne thori: ⁊ ſm h̄ dicit vasculū/ ⁊ q: minor est/ ⁊ q: receptiua seminis: ⁊ ꝓpter hoc vtiť hic noīe diminutiuo. Itē mulier cōparať homini tāq̄ remediū: ⁊ sic diciť cisterna ei⁹. Cisterna eñ facit aquā frigidam: Hiere. vj. b. Unde diciť Prouer. v. c. Bibe aquā de cisterna tua/ ⁊ fluēta putei tui. Et loquiť ibi de vxore ad quā solā p̄cipit vt hō se teneat. Itē vt seruiēs: ⁊ sic diciť cauerna ꝗ̄ habet aquas naturales nō collectas: sic mulier est naturaliter q̄ddā principiū generationis. Vn̄ Esa. lj. a. Attendite ad petram vnde excisi estis: vbi dicit Interliñ. i. abraā: ⁊ ad cauernā laci de qua p̄cisi estis: vbi dicit Interliñ. sarā: Et etiā ibidē ꝓpħa se exponit statim ſbdēs: Attēdite ad abraā patrē vestꝝ: ⁊ ad sarā ꝗ̄ peperit vos. Et dicit Impertientes: quia in parte debemus hic nos inuicē honorare: ſ deū totaliter. Quare aūt sic faciendū est/ assignat duas causas. Prima ē q: sūt coheredes glię: ibi: Tanq̄ coheredib⁹. Secūda est: q: si sic nō faciūt/ forsitā mulier ꝗ̄ infirmior est murmurabit: ⁊ sic impedienť orōnes vtriusq;: ibi: Ut nō impediāť ⁊c̄. Cōtinuatio: Quasi cohabitātes ⁊c̄. et impertiētes ⁊c̄. c Tāq̄ ⁊ coheredib⁹ grē vite: Grę i p̄senti. Vitę/ i futuro. Uel itrāsitiue. d Grę vitę. i. grę ꝗ̄ ē vita. Uel trāsitiue sub eodē sensu/ sic: Gratię vitę. i. ꝗ̄ facit vitā: ⁊ hoc dr̄ ad differētiā nō gratū faciētis. e Ut nō ipediant. Secūda causa ē: q̄si sic ɔuersamini modeste ⁊ quiete: vt nō impediant orōnes vestrę. Si eñ discordes essetis vestrę oratiōes deo nō placerēt. In pace eñ fact⁹ est loc⁹

Ps. 75. ei⁹/ vt dicit: Ps̄. Nō eñ dissensionis ē de⁹/ sed pacis. j. Cor. xiiij. g. Sic legit vna Glo. Uel ſm aliā Glo. ꝗ̄ sic incipit: Impediri orōnes ⁊c̄. detminať h̄ tp̄s cohabitādi/ vel reddēdi debitū: qđ sibi debēt cōiuges sic statuere ne ipediant ab orōne suo tp̄e faciēda. Et sic cōtinuať ei solū qđ dictū ē sup̄: Cohabitātes ſm cōsciētiā: hoc dico: vt nō impediant orōnes vrę. Roma. xij. c. Orōni instātes. Ecci. xviij. c. Ne impediaris orare semp. Glo. Impediri orōnes officio ɔiugali cōmemorat: q: quotiēscūq; vxori debitū reddo orare nō possum: qđ si iuxta apl̄i sermonem. j. Timoth. v. c. sine intermissione orandū est. Nūq̄ ꝗ̄ mihi ɔiugio seruiēdū est/ ne ab orōne cui semp isistere iubeor vlla hora impediar. Hic Glo. habet difficultatē: q: ex hoc videť ꝙ aut nūquā vtendū est cōiugio: aut semp trāsgrediť qui vtiť eo. Sed rn̄sio est/ et itellect⁹ Glo. Quia illud sine intermissione orare/ sic intelligiť. i. horis ad orādū institutis ⁊ nō intermissis: possunt ꝗ̄ cōiuges horas determinare ad reddendū debitū ⁊ ad orādū. j. Corinth. vij. a. Nolite fraudari inuicē: nisi forte ad tēpus ex ɔsensu/ vt vaceť orōni. Uel aliter. Sine intermissiōe orat: q̄ bn̄ facere nūquā cessat: et sic nō cessat orare. Unde Glo. interrogatiue est legenda. f In fide aūt oēs ⁊c̄. Tertia ps secūdę partis eplę in qua generaliter monet oēs ad bn̄ ɔuersandū. Sȝ quare hic/ cū postea monitur⁹ sit p̄latos/ ⁊ subditos: Dupl⁹ est duplex rō. Una est: q: ꝓprimo aū monuit viros ⁊ mulieres: sȝ q: ipsi quodā sp̄ali vinculo ɔiungūť/ videreť nō teneri alijs: ꝓpter hoc generalē subdit instructionē/ ne sp̄ale vinculū a generali videreť absoluere. Alia rō est: q: liberos ⁊ seruos/ viros ⁊ mulieres monuerat ad bene cōuersandū: ne istę solę ꝑsonę viderenť teneri ad hoc: ꝓpter hoc generaliter oēs monet bene inuicē ɔuersari. Hęc aūt pars diuidiť in duas. In prima docet ɔuersari bene/ ponēs cōditiones in quibus cōsistit bona ɔuersatio. In secūda ostēdit causas quare oporteat eos bene conuersari: ibi: Qui eñ vult ⁊c̄. Quattuor exiguntur in homie ad bene ɔuersandū.

a quāsi infirmiori vasculo mu-
b liebri: ipertiētes honorē tāq̄
c et coheredibus grātię vitę:
d vt nō impēdiāť oratiōes vrę.

f g h i In fidē ąūt oēs vnanimes: i
orone estōte compatiētes: frā-
k ternitatis amatores: miseri-
l m cordes: mōdesti: hūmiles

Primū est vnanimitas fidei: ꝗ̄ est tanq̄ fundamētū in edificio spirituali. Vn̄ dicit: In fide. Secūdū est cōmunicatio suorū. Vn̄ dicit/ In orōne. Tertiū est modus cōicandi. Unde dicit: Modesti ⁊c̄. Quartū est ɔtempt⁹ damni. Vn̄ dicit/ Nō reddentes ⁊c̄. Sufficienť ꝗ̄ dicit in q̄bus est bona cōuersatio: q: in fide ⁊ moribus. Ubi igiť est vnanimitas fidei/ nō est impedimentū ɔuersationis/ quo ad fidem. Itē vbi est cōicatio suoꝝ facta vt debet: nō est impedimētū in via morū: q: qui sicut debet sua cōicat ꝓprimo damnū pati nō timet. Dicit ꝗ̄: In fide. Quasi nō solū p̄dictos oportet bn̄ ɔuersari/ ſ oēs. g Aūt. i. sed vt possitis hoc facere: h Estote vnanimes/ in fide. i. vni⁹ animi: vt nec cogitatiōe vel affectione discrepeť: vt dicit Interliñ. Fides eñ est fundamētū: q: Heb. xj. a. Fides est substātia reꝝ sperādaꝝ argumētū nō apparētiū. Act. iiij. f. Multitudinis credentiū erat cor vnū ⁊ anima vna. Ecce vnanimitas fidei. Quę i duob⁹ attendiť: i intellectu ⁊ affectu. Vn̄ dicit: cor vnū/ in intelligendis ⁊ credēdis: ⁊ aīa vna: in affectibus. s. in volēdis ⁊ opandis. Sequiť In orōne ⁊c̄. Hic tangit secūdū qđ est cōicatio suoꝝ. Hoc aūt est dupliciť. Ul sp̄ualiū: Vn̄ dicit/ In orōne estote cōpatiētes. i. ꝓ oīb⁹ orantes et alioꝝ onera supportātes: ⁊ vr̄a inuicē reputātes: Sicut ille qui dicit. ij. Corinth. xj. g. Quis scandalizať ⁊ ego non vror. Vn̄ Glo. Interliñ. Alter alteri⁹ onus vel infortuniū putet suum. Addit autem orationi compassionem. Arida eni est oratio nisi assit compassio eius pro quo orať. Item cōmunicatio nō solū debet esse spiritualiū: imo etiam temporaliū: Unde dicit: k Misericordes. Unde Interliñ. Elemosynas impendēdo: Sed q: misericordia nō solum est in dando: immo etiā in remittēdo: ſm ꝙ dicit dn̄s Luc. vj. f. Dimittite et dimittemini: date ⁊ dabiť vobis: ꝓpter hoc dicit alia Interliñ. cōdonādo pctā. Ecci. xxviij. a. Relinque ꝓprimo tuo nocenti te: ⁊ tunc dep̄canti tibi pctā soluenť: Et q: nō sufficit cōicare vtraq; bona solo effectu: nisi ⁊ cōicetur affectu: ꝓpter hoc recte poniť in medio. l Fraternitatis amatores. In h̄ tangit duo. s. affectū quo communicanda sunt vtraq; bona/ et causā. Affectū/ cū dicit/ Amatores/ Causā cū dicit/ Fraternitatis. q. d. bona vestra ⁊ actu cōmunicate: qui actus expriміť/ cum dicit: In oratione cōpatiētes: ⁊ cum dicit: Misericordes: vt sic fraternitas in vobis cōseruet: ⁊ sic fidei vnanimitas. Unde dicit Interliñ. Ne destruatis fraternitatē: ne ꝑ hoc a fidelib⁹ recedatis. Per hoc igiť ꝙ hęc clausula/ Fraternitatis amatores: poniť in medio/ actualis cōmunicatiōis bonoꝝ sp̄ualiū et tēporaliū significanť duo: ⁊ ꝙ vtrūq;. s. cōmunicatio sp̄ualiū/ ⁊ cōmunicatio temporaliū nō solū debet exhiberi effectu/ sed affectu. Item ꝙ fraternitas cōseruatur per hęc duo/ per communicationem scilicet spiritualiū et temporaliū: ⁊ volūtate exhibitā et actu patet. Ro. xij. c. Charitatē fraternitatis inuicē diligentes. Mod⁹ autē cōmunicādi est duplex. Un⁹ in cōmunicādo: de quo dicit: l Modesti. Omnia cū modo facientes/ attēdētes. s. cui: vel quādo vel quātū/ vel vbi: et sic de alijs circūstantijs cōmunicādū est: ne indiscrete fiat cōmunicatio. Unde Marci. ix. g. Habete in vobis sal discretionis. Prudentia eñ non tam ē virtus q̄ auriga virtutum: vt dicit beatus Berñ. Ecci. xij. a. Si bene feceris scito cui benefeceris: et erit gratia in bonis tuis multa. Job. vj. b. Aut poterit comedi insulsum qđ nō est sale conditū. Alius modus ē ipsius cōmunicātis. Unde dicit: m Humiles. Ne. s. de his superbiatis: quia deus superbis resistit: humilib⁹ aūt dat gratiā: Jacobi. iiij. b. Et parū valet/ vel

g oratio vel elemosyna

☞ oratio vel elemoſyna vñ hō ſupbit. De p̄mo patet ꝑ illū pha/
riſeum qui in ſua oratione ſuperbiuit. Luce. xviij. b. De alio
Matth. vj. a. Tu aūt cū facis elemoſynā: noli ante te tuba ca/
nere: ſicut hypocrite in vicis vt faciūt in ſynagogis: ⁊ honorē/
tur ab hoibus: Amē dico vobis receperūt mercedē ſuā. Item

a non reddentes malum pro
b malo: nec maledictū ꝓ male/
c dicto / ſed ecōtrario benedicē
d tes: q̄ in hoc vocati eſtis vt
e f bn̄dictionē hereditate poſſi/
g h i deatis. Qui em̄ vult vitā dili/
k gere / et dies videre bonos: cō
l m erceat linguā ſuā a malo: ⁊ la/
n o bia eiꝰ ne loquant̄ dolū. De/
p clinet aūt a malo / ⁊ faciat bo/
q r nū: inquirat pacē ⁊ ꝑſeq̄nt̄ eā:
s t quia ocli dn̄i ſup iuſtos: ⁊ au/
v x res eius in p̄ces eorum: vultꝰ
autem dn̄i ſup facientes mala.
y Et quis ē qui vobis noceat:
ſi boni emulatores fueritis:

cōtemptus damni ē
Ro.12.d duplex: q̄ damnum
Pro.20.c vel infert̄ facto / vel
verbo. De primo di
cit: a Nō reddē
tes malū ꝓ malo.
j. Theſſal. v. c. Vi/
dete ne quis malū ꝓ
Ps.33. malo reddat alicui:
ſed ſemꝑ qđ bonū ē
Jaco.1.d ſectamini inuicē / ⁊ in
oēs. De ſecūdo dic:
b Nec maledi/
ctū ꝓ maledicto. Qui em̄ maledicit / damnū facit ei / de q̄
maledicit ī fama eiꝰ. Et nō ſolū nō ceſſetis a p̄dictis: c Sz
ecōtrario benedicentes ſitis. Roma. xij. c. Benedicite ⁊
nolite maledicere. Prouerb. xxv. c. et Roma. xij. d. Si eſurie
rit inimicus tuꝰ ciba illū ⁊c. Et quare ſic faciendū eſt ſubdit:
d Quia in hoc. i. ad hoc / e Vocati eſtis / a domino.
g Ut hereditatem poſſideatis / firmiter et ſolide / ⁊ ſine
motione. f Benedictionem: paſſiue illā. ſ. qua dicet̄ vo/
bis: Venite bn̄dicti patris mei ꝑcipite regnū: Matth. xxv. c.
Si ꝗ ad hanc vocati eſtis miſcdia dei ⁊ vos debetis miſereri:
nō reddere malū ꝓ malo. Ut bn̄dictionem: actiue qua. ſ.
deū in futuro benedicetis in eternū. Et ꝓpter h̄ etiam hic bn̄/
dicere debetis. Vn̄ dicit Glo. Qđ quiſq₃ in futuro inuenire de
ſiderat: hoc in p̄ſenti meditari ⁊ agere ſatagat. Vn̄ Eſa. lxv. c.
In quo q̄ benedictus eſt ſuꝑ terram: benedicet̄ in deo amen.
h Qui em̄ vult ⁊c. Hec eſt ſecūda pars tertie ꝑtis in qua
determinat quare fideles debēt inuicē bn̄ cōuerſari. Et eſt p̄/
ma cauſa: q̄ deus videt bonos ⁊ malos / retributurus vtriſq₃
ſcđm opa. Et hoc ꝓbat auctoritate ꝓphete quā inducit ꝓpter
illud qđ eſt in fine. ſ. Oculi dn̄i ⁊c. Secūda cauſa eſt: q̄ be/
ne agentibus nemo pōt nocere: ibi: Et quis eſt q̄ vobis.
Tertia cauſa eſt: q̄ bn̄ cōuerſando homo paratior eſt redde/
re rationē petenti d̄ ſua fide ⁊ ſpe: ibi: Parati ſemꝑ. Quar
ta ratio eſt: q̄ ſi oportet eos pati / meliꝰ vt bn̄ patientes patian
tur / q̄₃ ecōuerſo: exemplo chriſti qui bene faciens paſſus eſt iu/
ſtus ꝓ iniuſtis: non ſolum ꝓ his qui ſunt tempe gratie: ſed ꝓ
illis qui fuerūt ſub lege / ⁊ ante legem: nā p̄dicauit illis ꝑ noe q̄
arcā edificauit in ſignū diluuij futuri. Et hec rō icipit: ibi: In
quo ⁊ his qui in carcere ⁊c. Deinde ex iā dictis cōcludit
q̄ ſi chriſtus paſſus eſt / iuſtus ꝓ iniuſtis / ⁊ nos debemꝰ eadem
cogitatione armari. j. iiij. ibi: Chriſto igit̄ paſſo ⁊c. Dicit
ergo: h Qui em̄. Cōtinuatio. Dixi q̄ i hoc vocati eſtis / vt
bn̄dictionē i hereditate poſſideatis: nā i ꝯſpectu iudicis ⁊ retri
Ps.33. butoris operꝝ eſt / i Eni. i. q̄ / dic: Ps. Qui vult vitā dili
gere. i. oſtēdere ſe dilectionē vite habere. Ex hoc videt̄ q̄ nō
omnis homo diligat vitā / cū dicit: Qui vult. Hoc tn̄ eſt falſū.
Reſpondeo. Omnis hō vult diligere vitā bonā / vt ipſum eſt
in ſeipſa. ſ. ſed nō omnis vult eā diligere vt eſt finis ordinatꝰ
ad ea q̄ ſunt ad finē. Et ſic multi volūt cōſequēs non tn̄ antece
dens: volunt em̄ bonū finem: nec tn̄ volunt bene operari vnde
poſſēt cōſeq̄ bonū finē. Et hec ſolutio habet̄ ex Interlin̄. que
dicit: Qui vult oſtēdere ſe dilectionē habere. Dilectionē em̄ ſe
habere oſtendit: qui facit opa vite ꝑ que cōſequat̄ finē. k Et
dies videre bonos / in futuro: q̄ in p̄ſenti ſunt dies mali.
Gen̄. xlvij. b. Dies peregrinationis mee parui ⁊ mali cētū tri
ginta annoꝝ ſūt. Eph. v. d. Qm̄ dies mali ſūt. Sed nunq̄d in
Ps.83. patria erūt dies pluralit̄: Hoc nō videt̄: q̄ Ps. Dies vna in
atrijs tuis. Et Zach. xiiij. b. Et erit dies vna q̄ nota ē dn̄o: nō
dies neq₃ nox. Sol. q̄ ibi nō erit ſucceſſio tpis: ꝓpter hoc ne/
q₃ dies erit ibi neq₃ nox: ſed ſol iuſticie qui neſcit occaſum ſem/
per lucebit in ſuꝑiori hemiſperio. i. in paradiſo: vnde erit quaſi
vna dies cōtinuata. Apocal. xxj. g. Et ciuitas nō eget ſole / ne

q₃ luna vt luceant in ea: nam claritas dei illuminabit eam: et
lucerna eius eſt agnus. Dicunt̄ tn̄ ibi plures dies eſſe ꝓpter
durationē ⁊ multitudinem. Item dicunt̄ dies boni ꝓpter di/
uerſitatē gaudioꝝ q̄ habebunt ibi ſancti. l Coerceat. Hic
nō loquit̄ niſi de freno lingue. Unde hoc: Solutio. Quia om/
ne pctm̄ in lingua. Jaco. iij. b. vniuer/
ſitas iniq̄tatis. Glo.
Quia ꝑ eā cūcta fere
facinora / aut concin/ Al. ſeq
nāt̄ / vt latrocinia / ſtu
pra: aut patrāt̄ / vt ꝑ
iuria / falſa teſtionia:
aut defendūt̄ / vt cū
quilibet impurus ex
cuſādo ſcelus qđ ad
miſit / ſimulat bonum
qđ nō fecit. Vel pōt
dici q̄ intelligit̄ hic frenū cogitatiōis ⁊ operis: lingua em̄ me/
dia ē inter cogitationē ⁊ opꝰ. Vn̄ ipa coercita itelligūt̄ coerce
ri extrema: ⁊ h̄ eſt qđ dicit: Coerceat liguā ſuā. i. ſimul cū
extremis ſuis arceat a malo. Prouer. xxj. d. Qui cuſtodit os
ſuū cuſtodit aiam ſuā. Eccī. xxviij. d. Ori tuo facito oſtia. m
Et labia eiꝰ / coerceat. ſ. n Ne loq̄nt̄ dolū. Ps. Muta Ps.30.
fiāt labia doloſa. Ptꝰ aūt murmur occultū ꝓhibuit: Coer/
ceat: nō aptū exteriꝰ ṽbū malū. Vn̄ Interlin̄. Exteriꝰ nō ꝓ
ferat aliq̄d doloſū. Ps. Diſꝑdat dn̄s vniuerſa labia doloſa. Ps.11.
o Declinet aūt a malo. Et differt h̄ ab eo qđ dixit: coer
ceat ⁊c. q̄ h̄ dic: Decliet / etiā ſi exteriꝰ dat̄ occaſio peccādi:
ſuꝑ dixit coerceat: vbi nō dat̄ occaſio. p Et faciet bonū:
etiā vbi pōt malū facere. Eccī. xxxj. b. Qui potuit trāſgredi ⁊
nō ē trāſgreſſꝰ ⁊ facere mala ⁊ nō fec. Sz q̄ p̄dicta nō valēt ni
ſi fiāt bono fine / ꝓpt̄ h̄ ſeq̄t̄: q Inq̄rat pacē. i. i oibꝰ bis q̄/
rat / ⁊ nō ficte: ſ₃ ex aio. Vn̄ / Inq̄rat. i. intꝰ q̄rat. r Pacē. i.
futurā q̄ exuꝑat oēm ſenſū: Phil. iiij. b. Vel p̄ſentē cū deo et
fribꝰ inq̄rtū ordinat̄ ad futurꝝ. Et h̄ faciat nō ad tps ſ₃ ꝑſeuerāt̄.
Vn̄ ⁊ ſeq̄t̄: s Et ꝑſeq̄t̄. i. ꝑfecte ſeq̄t̄ eā. ſ. vſq₃ ad finē: Ante
em̄ nō debet q̄s reputari ꝑfectꝰ: q̄ Eccs. ix. c. Neſcit hō finē
ſuū: ſ₃ ſicꝰ piſces capiūt̄ hamo: et aues cōprehēdūt̄ laqueo: ſic
capiunt̄ hoies ī tpe malo cū eis ex tēplo ſuꝑuenerit. Et ꝓpt̄ h̄
dic: Eccꝰ. xj. d. Añ mortē ne laudes hoiem quēq₃. Et q̄dā dic
Beatꝰ añ obitū nullꝰ extremaq₃ tpa debet. Vl' Inq̄rat pa/
cē: vt rē abſcōditā: vt dic Interlin̄. Eſa. xlv. c. Vere tu es deꝰ
abſcōditꝰ. Et ꝑſeq̄nt̄ eā / vt rē fugitiuā: vt dic Interlin̄. Ps.
Aſcēdat hō ad cor altū / ⁊ exaltabit̄ deꝰ / q̄ſi fugiēs. t Quia Ps.63.
oculi. Propt̄ h̄ inducta ē tota auctoritas iſta: q̄ſi in h̄ vocati
eſtis vt bn̄dictionē ⁊c. Quia ocli dn̄i ſuꝑ iuſtos: vt eos ſuꝑ
cōdignū remuneret. Sap. iiij. c. Gr̄a dei ⁊ miſcdia ē in ſctōs
eiꝰ ⁊ reſpectꝰ ī electos illiꝰ. v Et aures eiꝰ ī p̄ces eoꝝ. Nō
dicit in p̄cibꝰ: qđ ē / q̄n audit ⁊ nō exaudit: ſ₃ tūc aures eiꝰ ſunt
ī p̄ces / cū. ſ. exaudit: ⁊ h̄ notat̄ ꝑ hāc p̄poſitionē in: q̄ notat ha
bitudinē cauſe finalis. Ps. Preparationē cordiſ eoꝝ audiuit Ps.9.
auriſ tua. x Vultꝰ aūt dn̄i ſuꝑ facientes mala: vt ea pu
niat. Et ſicut ī oculis notat̄ reſpectꝰ miſerētis: ſic ī vultu ſeue/
ritas punientis. Que dr̄ eſſe ſuꝑ facientes mala: nō q̄ malos pu
nit ſupra cōdignū: ſ₃ q̄ vniuerſaliter punit mala: licet citra cō
dignū. Vel ſupra notat oppſſionē. y Et quis eſt ⁊c. Hic
adhuc ponit aliā cām q̄re bn̄ eſt cōuerſandū: q̄ ſi hoc faciunt
nullꝰ eis nocebit. Docet aūt primo bn̄ ꝯuerſari interiꝰ / cū di
cit: Emulatores. Secundo exterius cū dic: Parati ⁊c.
Dicit ꝗ: Et q̄s ē q̄ vob noceat: ſi boni / genitiui caſus et
neutri generꝭ: emulatores. i. amatores / fueritis. q. d. ſi ha
betis bonā ꝯuerſationē: quis eſt q̄ ⁊c. q. d. nullꝰ. Augꝰ. de
vera religione. Qui huic iugo ſubiectꝰ eſt: cetera ei ſūt ſubie/
cta: q̄ aūt ſubiectꝰ ē nō reſiſtit: ergo q̄ iugo dn̄i ſubiectꝰ ē nihil
ei reſiſtit. Propter h̄ dicit Aplus. j. Cor. xij. d. Emulamini
chariſmata meliora. Glo. Si verba cōtumelioſa / ſi rerū dam/
na / ſi inferūt tormēta nō nocēt: ſ₃ patientiā vrā₃ exercēt. Jaco.
j. a. Probatio fidei vre patientiā opat̄. Et non ſolū nō eſt qui
noceat: imo etiā ꝓdeſt vobis bn̄ conuerſari: Unde ſequit̄: ſed

☞ Et ſi quid patimini

ſ a ¶Et ſi quid patimini ꝓpter iuſticiã/ tenẽdã in p̄ſenti: conſequendam in futuro: b ¶Beati/ ſc3 eritis in futuro. Matth. v. a. Beati q̄ p̄ſecutionẽ patiunt̄ ꝓpter iuſticiam: ita beatitudinẽ conſequimini in futuro/ ſi hic patimini. d ¶Autem: id eſt ergo. c ¶Timorem eoꝝ ne timueritis: id eſt paſſiones ſuſtinere quas ipſi vobis inferũt nõ timeatis: Matth. 5. a. e ¶Ut nõ cõturbemini/ rõne. Turbat̄ quis ſenſualitate/ ſ3 cõturbatur ratione. g ¶Aũt: id eſt ſed f ¶Dominum aũt chriſtũ ſanctificate in cordib⁹ veſtris. i. ſanctũ venerami ⁊ cogitate/ ⁊ ei⁹ amore afficiamini ⁊ timore/ ⁊ ſic omnis amor extrane⁹ ⁊ timor ceſſet a vobis cum q̄d ſctm̃ ẽ amatur ⁊ veneratur.

a Sed et ſi quid patimini pro-
b pter iuſticiam/ beati. Timorẽ
c d autẽ eoꝝ ne timueritis vt nõn
e f g conturbemini. Dominũ autẽ
chriſtũ ſanctificate in cordib⁹
h veſtris: parati ſemper ad ſa-
i tiſfactionem omni poſcen-
k l ti vos rationem de eã que in
m vobis eſt ſpe et fide: ſed cum
n modeſtia ⁊ timorẽ conſcienti-
o p am habentes bonam: vt in eõ
quod detrahunt de vobis
q confundantur qui calumni-
r antur veſtrã bonã in chriſto
s conuerſationem. Melius eſt
t v enĩ vt benefacientes ſi velit
x y voluntas dei pati q̄ malefacien-
z tes: quia ⁊ chriſtus ſemel pro
peccatis noſtris mortu⁹ eſt/
a b iuſtus pro iniuſtis: vt nos of-

Unde hoc q̄d dixit: Si boni emulatores fueritis: ſumptum eſt de hoc Eſa. viij. c. Et timorem eius ne timeatis neq3 paueatis: dñm exercituũ ipm̃ ſanctificate: ⁊ ipſe pauor veſter: ⁊ ipſe terror veſter: ⁊ erit vobis in ſanctificationẽ. Sed q̄re dixit: Timorẽ eoꝝ ne timueritis: ⁊ nõ dixit/ eos nõ timeatis: Solo. Timor formaliter afficit: ipſi q̄ſi motiue: nõ timent̄ aũt ipſi niſi q2 afficiunt: ⁊ ꝓpt̄ hoc expꝛeſſi⁹ dixit: Timorẽ eoꝝ ⁊c̄. q̄ ſi dixiſſet: ipſos nõ timeatis. Uel in hoc notat crudelitatẽ ipſoꝝ q̄ eos p̄ſequebant̄. Et notandũ ꝙ dixit/ Ne timueritis: ⁊ nõ dixit non timeatis: per hoc enĩ excludit timorem humanũ vel mundanũ/ ⁊ nõ naturaliter: q2 timere non eſt a nobis: ſed a natura: ſed p̄fecte timere humane. ſ. vel mundane/ hoc eſt a nobis: hoc enĩ poſſumus vitare: q2 Job. ij. b. Pellem pro pelle: ⁊ cũcta que habet hõ dabit pro anima ſua. b ¶Parati. Tertia ratio quare bene eſt cõuerſandũ: quia ꝑ hac homo paratioꝛ eſt reddere rationẽ de fide ⁊ ſpe ſua. Cõtinuatio. Dixi: Sãctificate in cordib⁹ vr̃is ſupple. S3 h̄ parũ ẽ niſi ⁊ exteri⁹ ſanctificet̄: Uñ dicit: Parati. Cõtinuatio. Deũ ſanctificate/ vos dico: Parati ſemꝑ ad ſatiſfactionẽ: per bonam ꝯuerſationẽ: ſatiſfactionẽ/ actiuam: vt. ſ. dicatis/ ſic tenet eccleſia: in hac fide mortui ſicut ſancti: Et ſi hoc nõ ſufficiat poſcẽti: parati dico ſatiſfacere/ i ¶Omni poſcenti vos. i. omni qui petit a vobis. k ¶Rõnem. i. cauſam. l ¶De ea que in vobis eſt: ſpe et fide. Hoc fit duob⁹ modis: vel quando effectus fidei p̄ꝑponuntur: ſicut ſunt miracula quibus fides manifeſtatur: vel q̄ñ inter p̄ſſuras fides ⁊ ſpes illibata tenetur. Sed cũ dicit: Parati ⁊c̄. loquit̄ generalit̄: ergo oẽs tenent̄ reddere rationẽ de fide ſua ⁊ ſpe. Solo. In pꝛimitiua eccleſia oẽs erãt q̄ſi p̄dicatoꝛes: q2 omẽs grãm ſpũſſancti receperant: vñ oẽs tenebant̄ reddere rõnem ad minus per quaſdã perſuaſiones ⁊ effectus/ ⁊ ſi non ꝑ eſſentiã fidei. Uel hoc dicit de his qui ꝓpter fidem erant diſperſi. Uñ ⁊ ipſi tenebant̄ rationem reddere de ea: quia ꝓpter eam diſperſi ſunt. Uel loquitur ſm̃ ꝯſuetudinẽ eccleſie pꝛimitiue: quia adulti accedebant ad baptiſmũ qui pꝛius erant inſtructi: vt de fide ſua reſpondere ſcirent. Sed quid eſt ꝙ dicit rationem. Contra. Greg⁹. Fides non habet meritum cui humana ratio pꝛebet experimentũ. Preterea: fides principiũ eſt: ⁊ principiũ non habet cauſam: quõ ergo exponitur: Rationem. i. cauſã. Preterea/ nõne fides eſt argumentũ: ⁊ argumentũ rei dubie facit fidem: ergo ipſa non eſt dubia. Solutio. Ad pꝛimum dicendum ꝙ verum eſt ꝙ fides non habet meritũ cui humana ratio pꝛebet experimentum ſufficiens. Ad ſecundũ: fides et ſpes non habent cauſas p̄cedẽtes in eſſe: ſed habẽt effect⁹ cõſequentes q̄ in via cognoſcẽdi ſunt cauſe: ſicut ſunt miracula. Ad aliud. Eſt argumẽtũ nõ apparentiũ in eſſendo: q2 res nõ apparẽtes eſſe facit in nobis: eſt aũt argumentũ in cognoſcendo. Uñ nõ eſt eo mõ argumentũ q̄ diffinit̄ a Boetio. S3 q̄d eſt q̄d dicit: Omni poſcenti. q̄ infideli. Cõtra Matth. vij. a. Nolite ſanctũ dare canibus: neq3 mittatis margaritas vr̃as ante porcos. Rñſio. Si q̄rit infidelis vt inſtruat̄/ iã nõ ẽ canis: ⁊ tũc dicendũ eſt ei q̄d credendũ: quid faciendũ. Si vero q̄rit ad ꝯculcãdũ vel deridẽdũ: tũc nõ ẽ ei dicẽdũ. Uñ dicit Glo. Qui eccleſiaſtico magiſterio p̄eeſt doceat patiẽtes/ obruat reſultãtes. Determinat aũt modũ reſpõdendi/ dicens: m Sed cũ. q. d. nõ tm̃ pati docere. S3 cũ modeſtia/ verbi q̄d exterius profert̄ doceat. ſ. Modeſtia enĩ eſt virtus q̄ oẽs mot⁹ illicitos oĩm membꝛoꝝ coꝛporis refrenamus: ⁊ ſic eſt v̄tus generalis. Uñ dicit Glo. q̄ eſt mr̄ omniũ virtutũ. Alio mõ eſt virtus ſpecialis modificans verba. n ¶Et timore/ dei: ne nimis ſubtilia vel nimis ardua ingratis ad dicendũ eis: quia Prouerb. xxv. d. Perſcrutatoꝛ maieſtat̄ oppꝛimetur a glĩa. Prouerb. xxij. a. Finis modeſtie timoꝛ dñi. Uos dico. o ¶Cõſciẽtiã habẽtes bonã/ in vobiſipſis: vt ſermo ꝯcoꝛdet coꝛdi: ⁊ vtrũq3 operi: quia cũ vox vitã non remoꝛdet/ dulcis eſt ſymphonia. Cauſam aũt q̄re ſic faciendũ eſt ſubiũgit dicẽs. p ¶Ut in eo q̄d detrahũt ⁊c̄. q. d. ideo p̄dicta p̄dicto mõ facite. Ut illi. ſ. q ¶Qui calũniãt̄: id ẽ deridẽt. r ¶Ueſtrã bonã ꝯuerſationẽ: quã. ſ. habet̄ in chriſto: hec fides ⁊ ſpes celeſtiũ que habem⁹ ꝑ chriſtum: Illi inquã cõfundant̄/ in eo q̄d detrahũt de vobis. i. ꝑ bona opera veſtra/ que ex fide vr̃a facitis q̄ negare nõ poterint eſſe bona. s ¶Melius eſt enĩ ⁊c̄. Quarta cauſa q̄re bñ cõuerſandũ eſt: q2 magis merent̄ q̄ iniuſte ⁊ benefaciẽtes patiũtur q̄ q̄ aliter. Uñ dicit. Melius eſt. Cõtinuatio. Quaſi nõ ſolũ ꝓpt̄ p̄dicta debet̄ bñ ꝯuerſari: imo etiã ꝓpt̄ q̄d ſeq̄t̄. t ¶Enim. i. q2. Melius eſt bñ faciẽtes/ vos. x ¶Pati: id ẽ vtilius vobis. y ¶Q̄ malefaciẽtes. Hic arguit illos vt dicit Glo. qui cum pro culpis arguunt̄ ſuſtinent: ſed ſine culpa argui ꝑ murmur ⁊ impatientiã noxios ſe reddũt: q̄ hactenus innoxij videbant̄. Melius enĩ fuit tobie excecari ſine culpa: vt ſic ꝓbaret̄ ei⁹ patiẽtia. Tob. ij. b. q̄ elime mago q̄ inde deterioꝛ effectus eſt/ cũ pro culpa ſua fuerit excecatus: q2 paulo reſiſtebat: Act̄. xiij. b. Et oſtẽdit q̄re melius/ dicẽs: v Si velit volũtas dei/ vos. ſ. ſic pati. i. ſi velit hoc de⁹ q̄ eſt volũtas bñplaciti dei: ⁊ loquit̄ h̄ emphatice. Uñ in h̄ ſignificat pati hmõi. ſ. ſine culpa eẽ ex bñplacito dei: Et ad h̄ ponit aliã cãm: q2. ſ. chriſtus ſine cauſa vel culpa paſſus ẽ: q̄d nõ feciſſet niſi meli⁹ eẽt. Job. ix. b. Et multiplicabit vulnera mea ſine cauſa. Uñ dicit. z Quia ⁊ chriſtus: q̄ſi ⁊ ꝓpter hoc eſt meli⁹: Quia ⁊: id ẽ etiã/ Chriſt⁹ ſemel mortu⁹ ẽ ꝓ pctis nr̃is/ delẽdis ⁊ abluendis: Apocal̄. j. b. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nr̃is in ſanguine ſuo. Et dicit. Semel/ ad differentiã eoꝛum q̄ ſuſcitati ab ipſo ꝑ ſe vel ꝑ ſctõs ſuos/ ſicut laçar⁹ poſtea mortui ſũt. Uel moralit̄ hoc dicit: q2 nos debem⁹ ſemel moꝛi pctõ. i. poſtq̄ pctm̃ dimiſim⁹ nihil vlteri⁹ cõmittam⁹/ ꝑ h̄ ꝙ iterũ in pctõ ſuſcitemur. a ¶Juſtus ꝓ iniuſtis. Hec fuit pietas ei⁹ ⁊ benignitas admirabil̄. Qui q̄ iuſtus patit̄: vt dicit Glo. chriſtũ imitat̄: q̄ ꝓpt̄ pctã flagellis coꝛripit̄ latronẽ q̄ chriſto cognito ſecũ in paradiſum intrauit. Qui v̄o flagellis q̄ ꝓ pctis ſuſtinet nõ coꝛripit̄/ cũ latrone blaſphemãte ad tartara deſcẽdit. Et de talib⁹ dr̄ Hiere. v. a. Percuſſiſti eos ⁊ nõ voluerũt: attriuiſti eos ⁊ renuerũt accipere diſciplinã. Ps̄. Deſtruxiſti eũ ab emũdatiõe. Multi enĩ peioꝛes efficiũt̄ ꝑ flagella q̄ eos deberẽt emũdare. Et q̄re chriſtus moꝛtu⁹: b ¶Ut nos offerret deo/ pr̄i ſuo in p̄ſẽti: oſtẽdẽdo ei nr̃am ꝯuerſationẽ laudabilẽ: ⁊ in futuro ꝑ vitã imoꝛtalẽ: ⁊ incoꝛruptibilẽ: ꝓpter hoc dr̄ Sap. iij. a. Q2 iuſtoꝝ aĩe

Ro. 5. b. Heb. 9. g. De cõſe. diſ. 2. c. ſemel. 1. et. c. iteratur. et diſ. 1. c. ſufficit.

Moraliter

Ps. 88.

k ❧ in manu dei ſunt

G in manu dei ſunt: ad offerēdū eas deo patri. Offerret dico/ ſʒ nō niſi p̄us/ a Mortificatos quidē carne: nō dicit occiſos/ ſed ſubneruatos in carne cum iacob tacto neruo femoris/ claudicantes vno pede. Caro enim duos habet pedes: vnꝰ eſt neceſſitatis: alius ſupfluitatis. Primꝰ debet obſeruari: alius mortificari.

Gen̄. xxxij. g. Quā ob cauſam nō comedunt filij iſrl' neruū:
B q̄ emarcuit in femore iacob vſq̧ in p̄ntē
Al. tcarne diem: eo q̧ tetigerit neruū femoris eius
Matth. 24. c. ꝛ obſtupuerit. Filij
Luc. 17. f. iſrl' filij dei ſūt: q̄ nō comedūt neruū: id ē fortitudinem carnis
De cōſe. diſ. 4. nō querūt/ ſʒ fortitu
c. verus dinē ſpūs appetunt: Vñ ſequit. b Viuificatos aūt ſpū. i. lege ꝛ doctrina ſpūali: quā ip̄e dedit nobis: que noſtrū ſpm̄ viuificauit. Heb. iiij. c. Viuus eſt ſermo dei ꝛ efficax. Vel d Spū/ ſancto. ſ. quē effudit in nos abūde. Titū. iij. b. c In quo. Quarta cauſa quare bene ꝯuerſandū ē inter malos: q̄ eodē ſpū ſanctificati ſumꝰ in baptiſmo: q̄ fuit noe inſtructus inſtruēdo arcam: in cuiꝰ factura malis quodāmō p̄dicabat/ ſic ꝛ chriſtꝰ nob: vñ dicit. In q̄. ſ. ſpūſctō. Vel In q̄. i. vt deo offerret ip̄e. d Spū veniēs. i. p ſpm̄ſctm̄. e Predicauit his q̄ erāt/ incluſi/ in carcere/ pctī ꝛ īfidelitatis: Sʒ p quē p̄dicauit: Per noe quē ſpiritusſanctꝰ inſtruxit vt faceret arcam: ꝛ hmōi cōſtructio fuit quedā p̄dicatio. Alia lr̄a habet/ In carne. i. in carnalibꝰ deſiderijs a quibus abſtinere docuit. ſ. ij. b. De hoc carcere dicit Eſa. xlij. a. Dedi te in fedus ppl'i in lucē gentiū: vt aperires oculos cecoꝝ: ꝛ educeres de ꝯcluſiōe vinctū de domo carceris ſedentes in tenebris. His dico f Qui increduli fuerāt aliq̄n: q̄ noe edificanti/ ꝛ dn̄o per ip̄m cōmināti nō credebāt: ſed comedebāt ꝛ bibebāt/ ꝛ nuptui tradebāt vſq̧ in diē q̄ introiuit in arcā noe: ꝛ nō cognouerūt. i. noluerūt cognoſcere donec venit diluuiū: ſic dicit dn̄s Matth. xxiiij. d. g Qn̄ expectabāt dei patiētiā: putātes q̧ deꝰ patient eos ſuſtineret/ manētes in pctīs nec credētes noe. Expectabāt inquā/ h In diebꝰ noe cū fabricaret arca. Gen̄. vi. c. Fac tibi arcā de lignis leuigatis ꝛc. i In q̄ pauci credentes. k Id eſt octo aīe: pars pro toto. i. hoīes. l Salue facte ſūt p arcā vl' p aquā: q̄ aq̄ diluuij nullos extra arcā poſitos ſuauit. Cū aūt dicit/ Octo anime: dat intelligere q̧ nullus ſaluat q̄ nō habet fidē reſurrectionis: q̄ ſignificat p octonariū: Sed q̄re ſignificat reſurrectio p octonariū: Solō. Quia aliquote denarij. i. quīq̧/ duo/ vnū: conſtituūt octonariū: ꝛ iō p octonariū ſignificat nouū teſtamētū qd̄ p̄dicat reſurrectionē: qd̄ etiā eſt virtꝰ veterꝫ teſtamēti: qd̄ ſignificat p denariū. Vtrūq̧ tn̄ ē in vtroq̧: ſic ezechiel vidit rotam in rota: Ezech. i. d. Per arcam myſtice ſignificata eſt
Myſtice eccleſia q̄ de diuerſis fidelibꝰ eſt collecta: ſicut arca de diuerſis lignis fabricata: in q̄ pauci reſpectu damnatoꝝ ſaluant: q̄ Matth. vij. b. Arta eſt via q̄ ducit ad vitā/ ꝛ pauci inueniunt eā: verū eſt: et pauciores ambulāt p eā: ſed pauciſſimi finē vie aſſequunt: Vel pauci intrāt: pauciores ābulāt: pauciſſimi p̄uenīūt. Vñ Eſa. xvj. d. Et relinquet in eo ſicut racemus paruꝰ ꝛ modicꝰ: nequaq̧ multꝰ. m Quod ꝛ vos nūc. Nō adaptat exponēs qd̄ ſignificatū fuerit p p̄dicta dicēs: Quod. i. cui ſile. o Baptiſma facit nūc: id eſt tp̄e grē. ſ. ſaluos: ſʒ mō ſpūaliter: Tunc vero carnaliter. Baptiſma dico/ n Silis forme: hoc dicit: q̄ p illō figuratū fuit noſtrū baptiſma: in q̄ nō ſaluant/ niſi q̄ habēt fidē ꝛ ſpem reſurrectionis. Dico q̧ baptiſma ſaluos facit/ nō tm̄ illud qd̄ eſt p Depoſitio ſordiū/ carnis exterius: ſʒ vbi eſt: q Interrogatio conſciētie bone/ tendēs/ in deū: vt cū dr vel ip̄ſi baptiçādo ſi eſt adultus: vel patrinis eiꝰ ſi eſt paruulus: Credis ī deū ꝛc. Ergo vt dr/ ſine his īterrogationibꝰ nō eſt ſalus. Cōtra. Accedēte v̄bo ad elementū fit ſacramentū: vt dicit Augꝰ. q̄ ſufficit ad eſſentiā ſacramēti ſine interrogatione cōſequi effectū baptiſmi. Solutio. Nō ſufficit ſm ritū eccleſie: etſi ſufficiat ad ꝯſequendū effectū baptiſmi/ vel non

a ferret deo: mortificatos quidem carne/ viuificatos autē
c ſpiritu. In quo ꝛ his q̄ in carcere erant ſpū veniēs p̄dicauit: qui increduli fuerāt aliq̄n
g expectabant dei patientiam
h in diebus noe cū fabricaret
i k arca in qua pauci: id ē octo
l anime ſalue facte ſūt p aquā.
m n Quod ꝛ vos nūc ſimilis forme
o ſaluos facit: baptiſma nō car
p nis depoſitio ſordiū/ ſed con
q ſcientie bone interrogatio in
r s deū p reſurrectionē ieſu chri
t ſti a mortuis: qui eſt in dexte
v ra dei deglutiēs mortē vt vite
x eterne heredes efficeremur: p
y z fectus in celum ſubiectis ſibi angelis et poteſtatibus et virtutibus.

ſufficiebat q̄ ad illos q̄ timebāt ꝯfiteri ore qd̄ credebāt: taliſ itaq̧ baptiſmꝰ q̄ eſt interior ꝛ nō tm̄ exterior ſaluat. r Per reſurrectionē. i. per ſpem de reſurrectione futura. s Ieſu chriſti. i. quam faciet dominꝰ noſter ieſus chriſtus. t Qui eſt in dextera dei/ patris: Vñ poterit facere reſurgere nos: Et ſic per/ dicit cām. Vel dicēdū q̧ li per/ notat ſignū ꝛ nō cām. Reſurrectio em̄ dn̄i nō fuit cauſa mādādi nec cauſa offerēdi: ſʒ ſignū tm̄. Paſſio em̄ vim mādandi habuit: aſcēſio vim offerēdi: ſed reſurrectio vim ſignificandi. Vñ ſic exponit ſm B. Baptiſmo dico qd̄ ſaluat: ꝛ nō cauſalit/ ſʒ ſignificatiue/ per reſurrectionem ieſu chriſti. Unde dicit Glo. Sicut chriſtus reſurrexit a mortuis p gl'iam p̄ris: ita ꝛ nos purificati a vitijs p aquā regeneratiōis ꝛ in nouitate vite ambulemꝰ. Et q̧ dicit p aquā/ intelligendū eſt materialiter tm̄. Dn̄s em̄ tactu carnis ſue mūdiſſime vim regenerandi dedit aq̄s: ꝛ hec vis fuit p̄ticularis. Exit aūt in actum qn̄ aduenit cā vniuerſalis q̄ eſt ī v̄bo: q̄ accedēte v̄bo ad elementum fit ſacramētum: ſicut patet in grano qd̄ habet vim particularem generandi aliud granum. Qui eſt in dextera dei. i. in equalitate p̄ris inq̄ʒtū deus: vel in potioribus bonis p̄ris inquantū hō/ ꝛ hoc potiſſimo mō. v Deglutiens mortē: q̄ in ip̄o abſorpta ē mors. j. Cor. xv. g. Oſee xiij. d. Ero mors tua o mors: ꝛ dicit deglutiēs: q̄ qd̄ deglutit cito trāſit: ſic mors eiꝰ etſi amara fuit/ cito tn̄ trāſijt. Vñ
Pſ. De torrente in via bibit: Et in hoc etiā notat q̧ amara fuit ꝛ grauiſſima eiꝰ paſſio: ſicut amare potiones ſolēt deglutiri: Et hoc ē q̧ optime erat cōplexionatꝰ: ꝛ p̄pt hoc grauiſſime doluit in morte ſua. Thren̄. iij. c. Recordare paup̄tatis et trāſgreſſionis mee in anguſtia ꝛ dolore. Erat tn̄ verꝰ comp̄hēſor/ ſʒ tn̄ ſine diminutione doloris. Vel deglutiēs/ dicit: q̄ qd̄ deglutit manēs in ſubſtātia/ q̄litate mutat ꝛ nutrit corpꝰ: ſic chriſtus mortē deglutiuit/ vt ip̄a manēs in ſubā: q̄ adhuc morimur: mutata ſic q̄litate: q̄ v̄tute p̄oꝝ ꝛ efficacia priuat: Et nutrit corpꝰ eccleſie: q̄ ip̄a īteruenīēte ſi quid in ſctīs eſt purgandū ꝛ puniendum purgat ꝛ punit. Vel ſm Glo. deglutiēs/ mortē vt vltra nō appareat: ſic illud qd̄ deglutit abſcondit: ꝛ hoc iā fecit in ſe/ tandē facturꝰ in nob in generali reſurrectiōe: qn̄ p̄cipitabit mortē in ſempiternum. Eſa. xxv. c. Vel p h̄ ſignificat deſideriū moriendi p nob qd̄ habebat dn̄s vt nos liberaret. Luc. xij. f. Baptiſmo habeo baptiçari ꝛ quō coartor vſq̧ dū p̄ficiat: Et q̄re hoc: x Ut vite eterne heredes efficeremur. Pſ. Tu es q̄ reſtitues hereditatē meā mihi. y Profectus in celū/ poſt legationē cōpletā. Joh. xvij. a. Opꝰ ꝯſūmaui qd̄ dediſti mihi. Et dicit Profectꝰ: q̄ſi v̄tute ꝓpria aſcēdit. Pſ. Aſcēdit deꝰ in iubilo. Matth. xxv. d. Et p̄fectꝰ ē ſtatim: Sʒ ad q̄d p̄fectꝰ: Ut viā mōſtraret. Mich. ij. d. Aſcēdet em̄ pandēs iter an̄ eos. Itē vt hoſpitiū nob acciperet. Joh. xiiij. a. Si q̄ minꝰ dixiſſē vob: q̄ vado parare vob locū: Profectus eſt dico. z Subiectis ſibi āgelis ꝛ poteſtatibꝰ ꝛ v̄tutibus: q̄ ei miniſtrauerūt ī deſerto. Matth. iiij. b. Tūc acceſſerūt āgeli ꝛ miniſtrabāt ei: Sed in aſcēſione fuerūt ſubiecti loco illi homini. ſ. chriſto: q̄ ſup oēs exaltatus eſt: ſicut dicit
Pſ. Eleuata eſt magnificētia tua ſup celos. i. ſup oēs angelos. Vel ip̄ſi dico ſubiecti ſūt angeli p manifeſtationē qui ſm

G veritatem ab exor

Pſ. 109.
Pſ. 15.
Pſ. 46.
Pſ. 8.

B ſtatē ab exordio ſuo fuerit ei ſubiecti. Sʒ qd ē ꝙ nō noīat h̄
aliquē ō t̄tia hierarchia. Glo. ſoluit dicēſ. Angeli p̄m⁹: ptātes
ſecūd⁹: ſtutes terti⁹ ordo. Sʒ q̄re p ſtutes cū ſint de prima
hierarchia ſignificat ordo ſup̄mus? Solō. Quia ſtus eſt no
men bonitatis vel excellētię: ⁊ in illos q̄ ſunt de ſupiori hierar
chia mag. ⁊ excellen
tius infundit dñs de
A ſua bonitate ꝓpt̄ hoc
ſignificant per virtu
tes.

C Ca. IIII
Christo
igit ⁊c̄.

Christō igit̄ // Ca. IIII
a passo in carnē/ et vos
b eādem cogitatione ar/
c mamini: quia qui paſ/
d ſus eſt carne dēſijt a pecca/
e tis: vt iām nō hoim̄ deſiderijs
f ſed vōluntati dei g qd̄ reliquū
h eſt in carne viuat tp̄is. Suffi
i cit ēnim k p̄terītū tempus ad
l volūtatē gentiū cōſumman/

Hęc eſt ſecūda pars
ſecūdę partis tertię partis eplę: in q̄ p̄us poſuerat cauſas q̄re
bene ꝯuerſandū eſt: int̄ q̄s chriſtum eſſe paſſum oñdit: q̄ tū in
oībus intentionē bonā habuit: cōcludit ex p̄miſſis/ vt ſic ipſe
ꝓ nob paſſus eſt: ſic ⁊ nos ꝓ ipō morti noſmetipſos expona/
mus/ ſi opus fuerit. Diuidit aūt hoc capl'm in duas ptes. In
p̄ma ꝯcludēdo monet eos q̄bus ſcribit: ⁊ nos oēs in eis/ vt co
gitatione paſſionis arment cōtra inſultus diaboli: ibi: Chri
ſto igit. In ſecūda q̄ſi bñ armatos admonet eos ne deficiāt
in bello tēptationū: cū incubuerint ſup eos: ibi: Chariſſimi
nolite pegrinari ⁊c̄. Prima etiā pars habet tres: qꝛ p̄mo
monet eos vt arment. Secūdo vt cito arment: ibi: Omniū
aūt finis ⁊c̄. In tertia monet eos vt ſuā armaturā cuſtodi/
ant/ oſtendens p quid vel quō poſſunt eā ſeruare: ibi: Eſtote
itaq; prudētes ⁊c̄. Prima etiā pars diuidit in q̄ttuor: qꝛ
primo monet eos armari. Secundo oſtēdit q̄re debēt arma/
ri/ ꝓpt̄ vtilitatē .ſ. q̄ inde ꝓuenit: ibi: Quia q̄ paſſus ē ⁊c̄.
Tertio oñdit ꝙ gētes ex nūc vl' ſaltē amodo debēt deſinere a
pctis: ibi: Sufficit eñ ⁊c̄. Quarto monet eos q̄b⁹ ſcribit
ne ipi curēt ſi irridēt a gentib⁹: ꝓpt̄ hoc ꝙ ſuā malā ꝯuerſati/
onē reliquerūt: ibi: In q̄ admirant ⁊c̄. Dicit ḡ. a Chri
ſto igit ⁊c̄. Cōtinuatio. Ut nos eſſem⁹ hęredes glię chriſti:
chriſtus paſſus eſt. Chriſto igit ⁊c̄. Glo. ſic ꝯtinuat. Poſt
q̄ȝ exēplū dñicę reſurrectionis ⁊ nrę ablutionis/ de arca ⁊ di/
luuij ſacramēto inſtruxit: redit ad hoc qd̄ cęperat: vt imitātes
ſaluatorē inter bona q̄ agim⁹ patiēter maloꝝ nequitiā tollere
mus. Uñ dicit: Chriſto igit: qꝛ deglutiuit mortē. b Igit
chriſto paſſo in carne: nō ī deitate. Uñ Iob. ix. c. Terra
tradita eſt in man⁹ impij. i. pilati. c Et vos eadē cogi/
tatione armamini: vt ſicut ipe ſpōte: ſic ⁊ vos ſpōte tole/
retis. q. d. ei⁹ paſſionē recogitate memoriter/ pati pro eo ſi/
milia pati: eodē mō/ vt. ſ. nō murmuretis ⁊ ſi nō tāta/ ſʒ ꝓ mo
dulo veſtro. Lucę. ix. c. Si q̄s vult venire poſt me/ abneget
ſemetipm̄: ſicut. ſ. ego feci: ⁊ tollat crucē ſuā/ nō meā: quia non
poſſet/ ⁊ ſequat me: Et dicit Armamini: qꝛ memoria vel co
gitatio paſſionis chriſti maxīa eſt fortitudo: ⁊ arma potētia ꝯ
diabolū/ q̄ multū ipe abhorret: qꝛ ibi victus fuit. Uñ Bern̄.
Tāta eſt virtus crucis chriſti: vt ſi in mente fideliter habeat:
nulla libido: nulla peccati p̄ualere poſſit inuidia: ſed cōtinuo
ad memoriā eius totius peccati ⁊ mortis fugatur exercitus.
Hoc eſt ḡ p̄mū qd̄ facit memoria paſſiōis chriſti: qꝛ fugat ex
ercitū pcti. ij. Cor'. x. b. Arma militię noſtrę nō ſunt carna/
lia: ſed potētia deo ad deſtructionē munitionū. Aliō ē: qꝛ ho/
minē acuit ad pugnandū ⁊ ſtrenuū reddit. Heb. xij. a. Reco/
gitate eum q̄ talem ſuſtinuit a peccatoribus aduerſus ſemet
ipm̄ ꝯtradictionē: vt nō fatigemini animis veſtris deficiētes.
Tertiū eſt: qꝛ mala hui⁹ mūdi facit ęq̄nimit pati: Hęc eſt fa/
rina q̄ pulmentū ꝯdit in domo beliſei. iiij. Reg'. iiij. g. Hoc ē
lignū qd̄ dulcorauit aq̄s amaras: Exo. xv. d. Uñ dicit btūs
Bern̄. Audi luctā: ſuſtinuit te dilect⁹: ſuſtine tu dilectū nō il/
lū vicere pctā tua: te q̄ʒ illi⁹ flagella nō ſuperēt/ ⁊ obtineb hñ/
dictionē. Itē fac ꝓpriā volūtatē deponi. Thren̄. iij. c. Memo
ria memor ero: ⁊ tabeſcet ī me aīa mea. i. volūtas ꝓpria: Et h̄
eſt magnū: qꝛ vt dicit Bern̄. Nihil ardet ī inferno niſi ꝓpria
volūtas. Et idē. Tolle ꝓpriā volūtatē ⁊ iā nō erit infern⁹. Itē
quintū eſt: qꝛ facit mūdū ꝯtēni. Uñ Gal'. vj. d. Mihi mūd⁹
crucifix⁹ eſt/ ⁊ ego mūdo: Et q̄re hoc? Quia memor erat paſ
ſiōis chriſti. Uñ paulo poſt dixit: Stigmata dñi nr̄i ieſu chri
ſti in corpe meo porto. Multi aūt putāt ſe ꝯtēnere mundū:
q̄ adhuc in eo ſūt/ ⁊ amplectunt eū. Si vis ſcire/ ſi ꝯtēnis eū:
audi btm̄ Bern̄. Quippe triūphati mūdi teſtimoniū ē ſi cor/
pus caſtiges/ nō obedias voluptati: ſi fletui mag. p̄bes ocu/
los q̄ȝ petulantię vel
curioſitati: ſi chari/
tate caſtifices animū
vt nulli deinceps ſer
uiat vanitati: ⁊ nota
ꝙ dixit: In carne
paſſo: per hoc intel
ligit ꝙ in chriſto eſt
duplex natura: quia
p̄poſitio. ſ. in / detminat h̄ qd̄ dico chriſto: ⁊ nō hoc qd̄ dico
paſſo: ⁊ ſic intelligit ꝙ tm̄ in altera natura paſſus eſt. Itē di/
cit/ Armamini: ⁊ nō/ induimini: qꝛ indumētū notat ornatū
tm̄: ſed armami notat īpugnationē ⁊ p cogitationē paſſionis
chriſti debem⁹ vitia impugnare. Itē qꝛ armatura eſt exteri⁹:
indumentū aliq̄ñ interius: ⁊ recogitatio paſſionis aliq̄ñ de/
bet alijs oñdi: vt ipi ad ſilē acuant. j. Mach. vj. d. dr̄: ꝙ oſtē
derūt elephātis ſanguinē vuę ⁊ mori/ ad acuendū eos in pręſ/
lium. Itē notandū ꝙ dicit Armamini/ ⁊ non/ patiamini: qꝛ
pati ꝓ chriſto non eſt datū oībus/ ſed paucis: ſed armari co/
gitatiōe paſſionis oēs poſſunt: ⁊ nulli eſt negatū. Sequitur.
Qui paſſus eſt. Hic oſtendit ſic faciendū: qꝛ Qui paſ/
ſus eſt carne/ eā ſubijciens martyrio vel macerationib⁹ et
ieiunijs eā caſtigando: vt ſic carnales ꝯcupiſcētias extinguat
in ſeipō: qꝛ qui chriſti ſunt carnem ſuā crucifixerūt cū vitijs ⁊
cōcupiſcentijs: Gal'. v. d. Uel Qui paſſus carne/ clauis
timoris cōfixus. Ps̄. Cōfige timore tuo carnes meas: nihil Ps̄. 118.
curat de his q̄ ſūt in mūdo: ſʒ oīa reputat vt ſtercora. Phil'.
iij. b. d Deſijt a pctis. i. talis mortu⁹ pctis: iam crucifix⁹
cū chriſto. e Ut iam non hoim̄ deſiderijs/ carnalib⁹
ſcʒ: ſed f Dei volūtati viuat. i. ad dei volūtatē: timēdo
cōpleat: g Qd̄ reliquū ē tp̄is/ agēdū/ in carne. q. d. ita
mortu⁹ ē pctis vt in martyrio nō murmuret: ſʒ volūtarie ⁊ ex
charitate ſuſtineat illud modicum qd̄ reſtat vitę ſuę: ⁊ ſic cō/
placebit ī ipſo volūtas dei: Uel alit. e Ut iā nō hoim̄ de
ſiderijs: ſʒ volūtati dei viuat. i. viuēdo oſtēdat ſe ſubij
cere volūtati dei. g Qd̄ reliquū eſt. i. reſiduū tp̄is vitę
ſuę explendę/ in carne. Uel aliter. e Ut iā nō ⁊c̄. q. d. q̄
ſic paſſus eſt in carne vt nihil curet in mundo: hoc tm̄ deſide/
rat vt finito certamīe accipiat coronā vitę quā repromiſit de⁹
diligētib⁹ ſe: Iacobi. j. b. Sed q̄d eſt ꝙ dic̄: Qui paſſus ē
carne deſijt a peccatis: Hoc videtur falſum: quia multi
carne domita ⁊ afflicta adhuc habēt alia pctā ſpūalia: vt ſūt
ſuperbia vl' auaricia. Solutio. Propter hoc quidā exponūt:
Qui paſſus eſt carne deſijt a peccatis/ carnalibus
ſcʒ. Alij exponūt de oīb⁹ peccatis: ſed tūc ſumit caro ꝓ toto
hoīe interiori. ſ. ⁊ exteriori/ vt ſit ſenſ⁹: Qui paſſus ē car/
ne. i. totaliter interius ⁊ exterius/ deſijt a peccatis: omi/
bus tam ſpūalib⁹ q̄ȝ carnalib⁹: Et ſic accipit caro. Gal'. v. d.
Qui aūt chriſti ſūt/ carnē ſuā crucifixerūt cū vitijs ⁊ ꝯcupiſcē/
tijs: Sic accipit caro pro hoīe toto. Geñ. vj. b. Omnis q̄p/
pe caro corruperat viam ſuam. Probat aūt ꝙ ipſi debēt ar/
mari cogitatione paſſionis/ cum dicit. h Sufficit ⁊c̄. Et
hęc eſt tertia pars in qua oſtendit ꝙ gentes ſaltem amodo
debent a peccatis deſiſtere. Cōtinuatio: q̄ſi deberis cogitati
one armari. i Enim. i. quia. k Pręteritū tp̄s ſufficit
ad voluntatē gentiū conſūmandā. i. adimplendā vel
terminandā voluntatē veſtrā gentilem ⁊ malam: ⁊ ſic exponi
tur intrāſitiue. Uel tranſitiue ſic. i. Ut īpleretis. l Uolū/
tatem gentium. i. malorum hominum qui gentiliter viuūt
ſeruiendo eis. q. d. multa ⁊ īmania ſcelera vſq; ad hoc tēpus
gentiliter viuentes: vel voluntati gentium ſeruientes cōmi/
ſiſtis: qd̄ ſufficit vt iam ad deum ꝯuertamini. Et dicit/ Suf/
ficit: immo nimis eſt. q. d. multum de tempore amiſiſtis qd̄
tamen multum eſt charum: quia dicit Bern̄. Sicut capillus
de capite: ita momētū de tp̄e non pibit: Maloꝝ dico hoim̄:

a Qui ambulauerūt i luxurijs: actu. Et q꞉ luxuria nomē ē actꝰ / ⁊ multi q̄ꝛuꝫ natura deficiat / deſiderijs inardeſcūt: ꝓpter hoc ſubdit: b In deſiderijs / malis. c Violētijs / quas paupibꝰ inferebāt. Et hoc bn̄ ſequit꞉ q꞉ deficiēte natura cum nō poſſunt implere deſideria ſua / fiūt ambitioſi ⁊ auari: plus de viatico acquirentes / cū minus reſtet de via. Et hi ſunt q̄ ſi carnē crucifigant cū vitijs / nō tamē cū ↄcupiſcentijs: ⁊ ꝑpter hoc nō ſūt chriſti. Alia littera habet: Vinolētijs. i. ebrietatibꝰ: q꞉ tātū bibunt q̄ inde efficiunt ad operandū lenti. Et poſt hoc ſequit immoderatus appetitus ciboꝛ: Vn̄ dicit / d In comeſationibꝰ / luxurioſis. i. luxuriā ꝓuocātibꝰ. Prouerb. xxiij. c. Noli eſſe in ↄuiuijs potatoꝛ: nec in cōmeſationibꝰ eoꝛ qui carnes ↄferūt ad veſcēdū. Et ex cibis poſtea ſequit potꝰ. Vn̄ dic. e Et potatiōibꝰ / Prouer. xxiij. c. Vacātes potibꝰ. Et q꞉ ex his ſeq̄t idolatria: q꞉ ſedit ꝑpl's mādueare ⁊ bibere / ⁊ ſurrexerūt ludere. i. idolatrare: vt dic Glo. ꝑpt̄ h̄ ſubdit. f Et illicitis idoloꝛ cultibꝰ. Et dic / illicitis: q꞉ colētibꝰ idola dabat licētia peccādi: ꝑpter qđ apl's ab eis aufert licētiā: vt ſic appareat q̄ ipſi nō poſſūt alios licētiare: ⁊ in hoc notatur cauſa q̄re illi colebant idola. ſ. ꝑpter licentiā peccādi q̄ eis dabat. Hec omnia ꝓhibet apl's. Roma. xiij. d. Nō i comeſatiōibꝰ ⁊ ebrietatibꝰ: nō in cubilibꝰ ⁊ ipudicitijs oibꝰ. ſ. ſupdictis. g In q̄bꝰ h Nūc obſtupeſcēt: ↄuerſi ad fidē: vel ꝓ quibus. ſ. relictis obtulerūt cōfuſi: ⁊ triſtes: q꞉ tanto tpe cum eis fuerunt. Roma. vj. d. Quē fructū habuiſtis in eis in quibus nunc erubeſcitis? i In q̄ admirant ⁊c. Quarta pars vbi monet eos ne ipſi curēt ſi ipſi deridenť a gentibꝰ / propter hoc q̄ ſuā malā cōuerſationē reliquerunt. Vn̄ dicit: In quo. Hoc non refert ad imediate dictū: ſed ad illud totum q̄ dictū eſt. ſ. Qui paſſus eſt ⁊c. ſic: In quo. i. propter qđ. i. q꞉ carnē crucifigit̄ ⁊ a pctis deſtitiſtis. Ipſi k Admirant non ↄcurrentibꝰ vobis / ablatiuus abſolutus. i. q꞉ vos cū eis non curritis. l In eandē luxurie confuſionem / in qua ipſi ſūt: vel in qua vos fuiſtis. Admirant dico / m Blaſphemātes. i. vituperātes. Eſtis eñ eis diſſimiles: Sicut dicūt mali / Sap. ij. c. Grauis eſt nobis etiā ad videndū: q̄m diſſimilis eſt alijs vita illius: ⁊ immutate ſūt vie eius. Ponit aūt duas cauſas q̄re nō debēt curare ſi a malis irridenť. Prima eſt: q꞉ ipſi de ſua mala cōuerſatione reddent rationē. Vn̄ dicit: n Qui reddēt. i. exigent ad reddendum: rationē. Eccs. vlt. d. Cuncta que fiunt adducet deꝰ in iudiciū ꝓ omni errato: ſiue bonū ſiue malū ſit: Et nō hoi q̄ decipi poſſit: ſed / o Ei q̄ paratus eſt: ⁊ ſi nondū manifeſtatus. p Iudicare viuos ⁊ mortuos: ⁊ tunc illis blaſphemie ⁊ vobis patientie p̄mia reſtituet. Act. x. f. Quia ipſe eſt qui ↄſtitutus a deo iudex viuoꝛ ⁊ mortuorum. Joh. v. d. Neqꜫ eñ pater iudicat quēqꜫ: ſed oēe iudiciū dedit filio. Et dicit Paratus: ad differētiā iudicū huiꝰ ſeculi quos oportet cauſas eſtimare anteqꜫ iudicēt: ſed ipſe non indiget examinatione: q꞉ oīa nouit ⁊ videt. Vn̄ ipſe ē teſtis ⁊ iudex. Hiere. xxix. f. Unde Job. ix. d. Neqꜫ enim viro q̄ ſimilis eſt mei reſpōdebo: nec q̄ mecū in iudicio ex equo poſſit audiri. Deinde ponit ſecundā cauſam: q̄ eſt / q꞉ mortuis in peccatis ꝑpter hoc predicatū ē verbū vite / vt vitam carnalem relinquāt. Unde dicit. q Propter hoc eñ. Cōtinuatio. q̄ſi nō debetis curare / ſi blaſphemēt vos: q꞉ cū eis nō curritis. r Eñ. i. quia. s Propť hoc ⁊ mortuis / in pctis. t Euāgelicatū eſt / verbū dei. v Vt iudicent quidē / ipi quibꝰ p̄dicatū eſt. x Scđm hoies in carne. i. a ſeipſis damnent audito ꝟbo veritatis: ⁊ hoc ſm ea q̄ ipi hoies ab humo cōmiſerunt i carne: viuēdo. ſ. carnalit: ⁊ ſic ↄuertāt. Vel / Scđm hoies id ē rōnabiliter. Ad hoc enim data eſt ratio hoi vt ſm illā ſe

Et vinolētijs

B

De cōſe. diſ. 2. c. oia in fi.

a dam his qui ambulauerūt in b luxurijs / c deſiderijs ⁊ d violētijs e comeſatiōnibus f potatiōnibꝰ g ⁊ illicitis h idoloꝛ cultibꝰ i qbꝰ k nūc obſtupeſcēt. In quo admirant nō cōcurrētibꝰ vobis l in eandem luxurie cōfuſionē m blaſphemantes n qui reddent o rationē ei: qui paratus eſt p iudicare viuos ⁊ mortuos. q Pro r pter hoc eñ s et mortuis t euangelicatum eſt v vt iudicent quidem ſm homines in carne: x viuant autem ſm deum in ſpiritu. a Omnium autem b finis c appropinq̄bit. d Eſtote e itaqꜫ prudentes: f ⁊ g vigilate in oꝛonibꝰ:

ipm diſcutiat ⁊ dijudicet / mala q̄ fecit viuēdo carnalit puniēdo. Et nō ſolū h: z Aūt. i. ſed / y Viuāt / in ſpū. i. vita ſpūali. a Scđm deū. Gal. v. c. Spū ambulate / ⁊ deſideria carnis nō pficietis. b Oim aūt finis. Secūda ps p̄me ptis capituli: in q̄ monet eos vt cito arment: ⁊ hoc q꞉ cito veniet finis quādo remunerabūt: q̄ſi / moneo vos nō tm̄ ad hoc vt armemini: ſed vt cito armemini: q꞉ ſi armati inuēti fuerit̄ cito remunerationē accipiet̄. c Aūt. i. ſ. d Finis oim appropinq̄bit: vbi recipietis bona q̄ egiſtis. Finis. i. mors vel iudiciū vniuerſale mundi. Sperat eñ iuſtꝰ in morte ſua: Prouer. xiiij. d. Et ꝑpt̄ hoc cupit diſſolui ⁊ eſſe cū chriſto. Phil. j. d. Sic ē d̄ patribꝰ noui teſtamēti. Ecōuerſo fuit de patribꝰ veteris teſtamēti. Sēp eñ metuebāt mori: in cuiꝰ ſignū iurādo dicebāt. Viuit dñs: Hiere. iiij. a. Q꞉ vitā deſiderabāt. Vn̄ Jacob Geñ. xlvij. a. dies ſuos vocauit paruos. Itē cū aliquē bene dicebāt ſic dicebāt: Viuat rex ſalomō. iij. Reg. j. e. Et Tob. ix. d. Et videat̄ filios ſuos ⁊ filios filioꝛ ſuoꝛ vſqꜫ in terciā ⁊ q̄rtā generationē. Et ſic i multis locis: Sꝫ vn̄ hec diuerſitas? Sol. Job. xvij. d. In ꝓfūdiſſimū īfernū deſcēdēt oia mea: q꞉ eñ p̄res veter̄ teſtamēti ſciebāt ſe deſcenſuros ad limbū ꝑpt̄ penā damni quā ibi expectabāt / mori nō deſiderabāt: licet eñ in limbo nō eſſet pena materialis: ⁊ in h̄ mūdo ſūt labor ⁊ erumna: tñ magis volebāt hic viuere: q꞉ viuēdo cumulabant eoꝛ merita qđ nō fiebat in limbo. Patres ꝟo noui teſtamēti ſtati euolāt in celū ſi digni ſūt: vn̄ ⁊ hoc appetūt vt de carcere corporis educant. Pſ. Educ de carcere animā meā. Vn̄ ⁊ illis dñs dies miſericorditer ꝓlongabat: ſicut legitur de ezechia: Eſa. xxxviij. b. Itē Finis nō ſolū bonoꝛ / imo ⁊ maloꝛ / appropinq̄bit: ⁊ hoc dicit vt a blaſphemijs ſic malos retrahat. Appropinq̄bit: quem ipſi libenter elongarent ſi poſſent. Sunt eñ ſicut latro: q̄ cum ducit ad ſuſpendium / libēter ꝓlongaret dietas: etſi etiā ipſe eundo laboraret. Vel ſic ſm Glo. Quia dixerat q̄ iudex paratꝰ ē: poſſent dicere: nō veniet cito ad iudiciū / ſꝫ diu viuemꝰ hic: ꝑpter hoc oñdit q̄ neſcimꝰ q̄ñ vel q̄cito veniet mors vniuſcuiuſqꜫ ⁊ ꝑpter h̄ debemꝰ cito armari. c Aūt. i. ſed: b Oim finis: particulare. ſ. iudiciū cuiuſlibet. e Appropinq̄bit / qđ fit quotidie q̄ñ moriunt hoies. Sap. v. c. Et nos nati ↄtinuo deſinimꝰ eē. f Eſtote itaqꜫ. Tertia pars prime partis: in qua monet eos quaſi ſufficiēter armatos ad cūſtodiā armature ſue. Unde ⁊ oſtēdit ꝑ quid poſſunt eam cuſtodire: q꞉ per virtutes que ipſos ordināt ⁊ in ſe ⁊ in alios. Unde hec pars diuidit in duas. In p̄ma oñdit quō ⁊ ꝑ quas ꝟtutes poſſunt in ſe ordinari: ibi: Eſtote ⁊c. In ſecūda ꝑ quas ad alterū: ibi: Hoſpitales ⁊c. Ordo vel cuſtodia hominis in ſe in duobꝰ eſt. ſ. in fuga mali ⁊ appetitu boni. Malū eñ vel p̄teritū eſt: ⁊ hoc ꝑ charitatē delet q̄ operit pctā: vel futuꝛ / circa qđ eſt cautela quā facit prudētia: bonū vero impetrat per orationē. Vn̄ ⁊ hec tria ponit prudentiam / orationē ⁊ charitatē. Dicit ḡ. Eſtote / quia incerta eſt hora mort̄: ſic ↄtinuat Glo. Vel ſic: Quia armati eſt̄: ⁊ hanc armaturā neceſſe eſt cuſtodiri. Itaqꜫ. i. igitur. Eſtote prudētes / vt in fide ꝑmanētes ſciatis p̄cauere futura mala. g Et vigilate in oꝛonibꝰ / vt ſic adipiſcatis bona: Et nō dic tm̄ orate / ſed addit / Vigilate: q꞉ diligēter ⁊ ſollicite vidēdū eſt: q̄d ⁊ ad quid ⁊ quō ſit orādū. Jacobi. iiij. b. Petitis ⁊ nō accipitis: eo q̄ male petatis. Per hoc etiā notat vtilitatē ⁊ fructū orationis: vt vigilantia opus eſt ꝑpter inſidias inimici: qui tūc multimodas cogitationes ⁊ varias ⁊ vanas immittit: ſicut legitur Geñ. xv. c. q̄ aues multe inſidebant ſup ſacrificium abrae quas ipſe abigebat. Per hoc etiā notatur q̄ oratio ſomnolenta ⁊ tepida parum valet. Apocal. iij. c. Scio opera tua: quia neqꜫ frigidus es neqꜫ calidus: vtinā frigidus

Pſ. 14

eſſes aut calidus

g esses aut calidus: ſed qꝛ tepidus es / ꝛ nec frigidus vel calidus incipiã te euomere ex oꝛe meo. Prouerb. vj. a. Uſqꝫ q̃ piger doꝛmis. Itẽ ꝑ hoc ꝙ dicit / Orationibus / pluraliter: notaꝛ ꝙ nõ tñ ſemel vel bis ſufficit oꝛare. Eſa. xxiij. d. Bñ cane frequẽta canticũ. Aug⁹. Oꝛones veſtras / quãto crebꝛioꝛes habetis: tanto ſcĩoꝛes habere debetis. Itẽ in hoc notaꝛ inſtãtia oꝛonis: q̃ nõ recedit vacua. Sicut legitur Luce. xj. a. de eo q̃ amico petẽti tres panes ꝓpter eius inſtãtiam / nõ ſolum tres dedit: ſed quotquot neceſſarios habuit. Item Luce. xviij. a. de iudice iniquo qui viduam propter ei⁹ inſtantiam exaudiuit. Item in hoc notaꝛ ꝯtinuatio oꝛãdi vel pſeuerãtia. Jacobi. vlt. d. Multũ valet oꝛo iuſti aſſidua. Glo. dicit h. Uigilate. Ne anim⁹ aliqd cogitet ꝑter id ſolũ qd̃ ꝑcaꝛ cũ ad oꝛãdũ ſtant⁹ / oĩs carnalis cogitatio abſiſtat. Uñ Aug⁹. Pſalm⁹ ꝛ hymnus cũ oꝛatis deũ: hoc verſeꝛ in coꝛde qd̃ pꝛofeꝛ in oꝛe: Sic ſtem⁹ ad oꝛãdũ vt mẽs nr̃a cõcoꝛdet voci noſtre: Ergo nõ videꝛ valere oꝛatio q̃ mẽte nõ tractaꝛ. Cõtra. ij. Reg. vij. d. Inuenit ſeru⁹ me⁹ coꝛ ſuũ vt oꝛaret te: Ergo nõ habebat oĩno coꝛ in oꝛone. Preterea: quid eſt qd̃ dicꝛ ꝙ carnalis cogitatio abſiſtat: hoc nõ poſſum⁹ facere quin ſurgant cogitatiões ex carne / vel carnis coꝛruptione. Solutio. Nõ dicit Glo. nec ꝑcipit ꝙ animus nihil aliud cogitet: ſed dicit ad hoc eſſe vigilandũ ꝛ ſtudendũ: neqꝫ enim poſſumus facere quin aliqua alia cogitarem⁹: ſed ea remouere debem⁹ ꝛ abigere / vt ꝓcul abſiſtant: ne oꝛonis fructũ impediãt: Et hoc ẽ qd̃ dicꝛ poſtea Glo. Oĩs carnalis cogitatio abſiſtat: nõ em̃ dicit ſurgat: Et ſequiꝛ in Glo. Intẽtio coꝛdis ſincera deum nõ ſono vocis / ſed ſenſu animi oꝛet. Ex hoc videꝛ ꝙ nõ opoꝛtet oꝛare voce: ad quid ĝ oꝛam⁹ vocaliter: Preterea: ſenſus animi eſt deuotio quã nõ habet oĩs q̃ oꝛat: quid ẽ ergo ꝙ dicit ſenſu animi: Solõ. Ad primũ: nõ dicit hoc ꝓpẽ hoc ꝙ vocalis oꝛo nõ ſit bona: ſed qꝛ melioꝛ eſt mẽtalis que ẽ cũ deſiderio: Deſideriũ aĩe em̃ loquiꝛ deo. Pſ. Deſideriũ aĩe ei⁹ tribuiſti ei: Et qd̃ dicit ꝙ nõ eſt oꝛandũ ſine deuotione q̃ eſt ſenſus animi: Dicendũ ꝙ ille dicꝛ deuotionẽ habere q̃ eſt ſine pctõ moꝛtali: ꝛ ſi motũ deuotionis ſp̃ nõ ſentiat: Sed qꝛ oꝛo ſine charitate nõ valet: Eſt em̃ oꝛo aut de dimittẽdis / aut de accipiẽdis: hoc aũt nõ eſt niſi ꝑ mutuã charitatẽ: propter hoc ſbdit de charitate dicẽs: a Añ oĩa: Uel qꝛ preditia ad futura: charitas ad ꝑterita ſe habet: oꝛo ad vtrũqꝫ: ꝛ etiã ꝓpterea poſt oꝛonẽ de charitate ſubdit dicẽs: Añ oĩa. Glo. ſic ꝯtinuat. Ut itelligat⁹ modũ oꝛãdi: ꝛ ipetrare poſſit⁹: qd̃ oꝛauerit⁹ habete charitatẽ. b Aũt. i. ſed. Añ oĩa / ſitis ſcꝫ: d Habẽtes in vobiſmetipis charitatẽ mutuã / vt vn⁹ alter⁹ diligat. Et h̃ ñ ad hoꝛã: ſ; c Cõtinuã / ne nũqꝫ a charitate cadatis: Et dicit / In vobiſmetipis. i. ꝓpt id qd̃ in vobis eſt. i. ad id aliquos diligite ad qd̃ vos Matth. xix. c. Diliges ꝓximũ tuum ſicut teipm̃. Itẽ In vob. i. ꝓpter interioꝛa: nõ ꝓpter exterioꝛa tñ. Charitas aũt nõ volat ad muſcas. Aug⁹. Nõ em̃ carnalis / ſꝫ ſpũalis debet eſſe inter nos dilectio: Et dicit. Continuã: qꝛ etſi ceteras ꝟtutes ſemp nõ habem⁹ / ſaltẽ q̃ ad vſum: Nõ em̃ ſemp oꝛam⁹ ꝛ hmõi / charitatẽ tñ ſẽp i interioꝛi hoĩe retinere debem⁹ etſi nõ ſẽp eã oſtẽdamus. Propẽ hoc dicit apl̃s Heb. xiij. a. Charitas fraternitatis maneat in vobis. Uel hoc dicit: qꝛ charitas foꝛma eſt virtutũ: ꝛ ſine ipa cetere ꝟtutes nihil ſunt ad meritũ. j. Coꝛ. xiij. a. Si linguis hoim loquar ꝛ angeloꝝ / charitatẽ aũt nõ habeã / factus ſũ velut es ſonãs: Et ꝗre ipam añ oĩa habendã eſſe monuit: oñdit dicẽs / e Quia charitas operit multitudinẽ peccatoꝝ. Prouerb. x. b. Uniuerſa delicta operit charitas. Pſ. Bti quoꝝ tecta ſũt pctã. Et dicit Opit: qꝛ ceſſante charitate redeũt pctã: ſaltẽ q̃ ad igrati tudinẽ. Sꝫ qd̃ eſt qd̃ dicit. Jaco. vlt. d. ꝙ oꝛo vel ꝑdicatio operit multitudinẽ pctõꝝ: Sol. Charitas operit pctã vt coopoꝛtoꝛiũ pueros: ſed oꝛatio vt mater q̃ pannũ tenet ſup puerũ ne decidat. Et

Luc. 11. a. 14. q. ſa. / 15. de pe. / 16. in ſũ. De / ꝓ. maioꝛe. / Prouer. 10. b. / Ro. 12. c. / Heb. 13. a.

Pſ. 20.

Pſ. 31.

a Antẽ oĩa aũt mutuã i vobiſ / c metipis charitatẽ cõtinuã ha / d e bẽntes: quia charitas operit / f multitudinẽ peccatoꝛũ. g Hoſpitales inuicem ſinẽ murmu / h ratione. Unuſquiſqꝫ ſicut ac / cepit gratiã in alterutrũ illam / i k adminiſtrãtes ſicut boni diſ / l penſatoꝛes multifoꝛmis gr̃e / m n dei. Si qs loquiꝛ q̃ſi ſermo/

qꝛ charitas operit pctã / vt nr̃a cooperiat: eſtote / f Hoſpitales ꝛc̃. Et oñdit hic ꝑ quas ꝟtutes bene oꝛdinati ad alterum poſſunt ſuã armaturã cuſtodire: qꝛ per hoſpitalitatẽ ꝛ cetera opa miſericoꝛdie / Primo monet ad opa miſericoꝛdie. Secũdo oſtẽdit modum: ibi: Sine murmuratione. Tertio finẽ: ibi: Si qs loquiꝛ ꝛc̃. Dicit ĝ Hoſpitales eſto te inuicem. Heb. xiij. a. Hoſpitalitatẽ nolite obliuiſci: Et poſtea ſubiũget breuiter de alijs operibus miſericoꝛdie: ibi: Unuſqſqꝫ ꝛc̃. Sꝫ ꝗre ſigillati ꝛ noiati dicꝛ de hoſpitalitate: Solõ. Quia h̃ erat magꝭ difficile in ꝑmitiua eccl̃ia: Et h̃ facite / g Sine murmuratione: Ecce mod⁹ exhibẽdi opa miſericoꝛdie q̃ ſe extẽdere debet ad oĩa: q̃ſi etſi opt̃et vos multũ laboꝛare in ſeruiẽdo fratrib⁹ quos in hoſpitio ſuſcipitis: tñ hilariter hoc facite: Uel hoc qd̃ dicꝛ / Hoſpitales: refertur ad ſuſcipiẽtes: Et ſine murmuratione / referꝛ ad ſuſceptos: q̃ cũ gr̃aꝝ actione debẽt recipere illud qd̃ apponiꝛ eis / ſiue ſit multũ ſiue parũ: vt dicãt cum aplõ Phil. iiij. c. Ego autem didici in quib⁹ ſum ſufficiens eſſe: ſcio ꝛ humiliari / ſcio ꝛ abũdare: vbiqꝫ ꝛ in oĩbus inſtitutus ſum ꝛ ſatiari ꝛ eſurire: ꝛ abũdare ꝛ penuriã pati: oĩa poſſũ in eo q̃ me cõfoꝛtat. h Unuſqſqꝫ ſicut ꝛc̃. Hic ſub breuitate agit de operib⁹ miſericoꝛdie alijs ab hoſpitalitate: de qua iam dixit. q. d. nõ ſolum hoſpitales: ſed Unuſqſqꝫ ſicut accepit gratiã / a deo gratis. ſ. ſic ſupple ſitis i Adminiſtrãtes illã / in alterutrũ / gratis: ꝛ ſine ſpe tꝑalis remunerationis / vn⁹ alteri de gratia quã habetis ſeruiatis. Matth. x. a. Gratis accepiſt⁹ gratis date. Ad hoc em̃ date ſunt diuerſe gr̃e / vt ſibi inuicẽ ſubſeruirẽt. j. Coꝛ. xij. a. Unicuiqꝫ autẽ daꝛ manifeſtatio ſpũs. i. gr̃a per quã põt ab eo manifeſtari ſpũſſctũ ad vtilitatẽ alioꝝ. ſ. Adminiſtrãtes dico. k Sic boni diſpẽſatoꝛes multifoꝛmis gr̃e dei / diſpẽſatoꝛis. Dicꝛ em̃ deũ: ac ſi dicat: nõ vt vr̃a vel q̃ habeat⁹ a nob miſtrate alijs bona nr̃a: ſed vt vob credita ꝛ ad tempus commiſſa. j. Coꝛ. iiij. a. Sic nos exiſtimet homo vt miniſtros chꝛiſti et diſpenſatoꝛes miniſterioꝝ dei. l Multifoꝛmis. Hoc dicit propter multos et diuerſos effectus gratiarum: vel foꝛſitan omnes virtutes etſi ſint diuerſi habitus: ſunt tamẽ vna gratia: ſicut diuerſa lumina candelabꝛoꝛũ: vel lampadum in vna domo exiſtentia non faciunt niſi vnũ lumen. Item ſicut vnum donum diuerſimode habilitat animam: ſicut patet de dono timoꝛis: qd̃ q̃ſi ad omnes operationes abilitat animam: Et dicitur multifoꝛmis: quia vſus gratie foꝛmatur ſm̃ applicationẽ animi / ad id quod deſiderat: vt ſi quis ſe applicat ad patientiam / magis ei datur vſus ei⁹: Et hoc vult dicere Glo. Interliñ. que dicit. Foꝛmate ſm̃ deſideriũ vniuſcuiuſqꝫ: ſic manna ſapiebat ſm̃ cibos quos volebãt. Sap. xvj. c. Omnẽ ſapoꝛem ſuauitatis habẽtẽ. m Si qs loquitur: Ecce finis quo debẽt fieri opera miſericoꝛdie: qꝛ ad honoꝛem dei: Et in hoc etiam tãgitur oꝛdinatio hominis ad deũ: q̃ eſt vt totũ bonũ quod habeat homo deo attribuat. Dicit ergo. Si quis loquitur. i. habet ſcientiam loquendi: loquatur. ſ. n Quaſi ſermones dei. i. totũ dicat ad honoꝛem dei: vt ſoli deo honoꝛ tribuatur: non vobis q̃ eſtis eius miniſtri. Ei⁹ em̃ ſunt ſermones quos loquimi. Pſ. Nõ nobis domine nõ nobis: ſed nomini tuo da gloꝛiã: Et in hoc docetur bona intentio que debet hominem mouere ad loquẽdum. Item notaꝛ diſcretio et etiã vtilitas per hoc quod dicit: Quaſi ſermones dei. Eph. v. g. Omnis ſermo malus ex oꝛe veſtro non procedat: ſed ſi quis bonus eſt ad edificationem fidei. Item quia hoc qd̃ dicit Quaſi / notat ꝙ ſermones noſtri multo minoꝛis ꝛ inferioꝛis efficacie ſũt q̃ ſermões dei. De q̃ dicꝛ Pſ. ꝙ foliũ ei⁹ nõ defluet: Dicꝛ hic Glo. notabiꝛ. Si qs habet ſciẽtiã loquẽdi nõ ſibi ſed deo iputet: timeat ne ꝑter voluntatẽ dei vel ꝑter auctoꝛitatẽ ſcripturarũ: vel ꝑter vtilitatẽ fratrũ doceat: nec qd̃ docẽdũ eſt taceat. Sequiꝛ

C

1. q. 3. c. nõ ſolũ

Pſ. 113.

Pſ. 1.

a nes dei. Si quis miniſtrat tā
b q̄ ex virtute quā adminiſtrat
c deus/vt in oīb⁹ honorificet
d deus per ieſum chriſtum: cui
e eſt gloria et imperiū in ſecula
f ſeculorum/amen. Chariſſimi
g nolite peregrinari in feruore
h qui ad temptationē vobis ſit:
i quaſi noui aliquid vobis cō/
k tingat: ſed cōmunicātes chri
l ſti paſſionibus gaudete/vt et
m in reuelatione glorie ei⁹ gau/
n deatis exultantes. Si expro/
o bramini in nomine chriſti/be/
p ati eritis: quoniam qd̄ eſt ho/
q noris/glorie et virtutis dei:
s

F a Si quis miniſtrat/opere ſeruiendo: vel temporalia/ele
moſynas.ſ.largiēdo: vel quodlibet aliud bonū opus facien/
do: miniſtret.ſ. b Tanq̄ ex virtute dei quā admini/
ſtrat deus.i.a ſe nihil virtutꝫ habere ꝑ quā hoc faciat repu
tet vel cognoſcat: ſꝫ deo a q̄ totū bonū habet totū attribuat.i.
Cor.iiij.b. Quid ha
bes qd̄ nō accepiſti:
Vel/Adminiſtrat
ſacramēta eccl'ie cre/
dat nō a ſe efficaciā ſa/
cramēti/ſꝫ a v̄tute dī
q̄ ibi latet opat: Vel
miniſtrat/v̄bū p̄di
cationis a deo ſe ha/
bere cognoſcat: et
ſciat.ij. Cor.ix.c.
Qui autem admini/
ſtrat ſemē ſeminātī: ꝛ panē ad mādūcādū p̄ſtabit. Et hoc ita
fiat. c Ut in oībus honorificet deus/et hoc per ie/
ſum chriſtū/adiutorē nr̄m et mediatorē ad deū prēm. Vel
Per ieſū chriſtū/quē in oībus operib⁹ veſtris et verbis
inuocatis. d Cui eſt gloria/in ſe. e Et imperiū/q̄ ad
alios. f In ſecula ſeculoꝝ/amē. Cōfirmatio ē. Propt
hoc dicit aplūs. Col.iij.c. Omne qdcūq; facitis: in verbo
aut in ope: oīa in noīe dnī nr̄i ieſu chriſti facite: gratias agen/
tes deo ꝛ patri per ipſum. Et nota q̄ ordinate ꝓcedit: qꝛ eñ
ſup cū dixit: Añ oīa mutuā charitatē ꝛc̄. cor ordinaue/
rat: Sꝫ ne q̄d inordinatū remaneret/liguā inſtruit ꝛ docet cū
dicit. Si q̄s loquit ꝛc̄. Deinde monet ad opus/cū ſubiū/
git. Si q̄s miniſtrat ꝛc̄. Sequit. g Chariſſimi noli/
te pegrinari. Secūda pars capl'i: in qua tāq̄ ſufficiēter ar
matos ꝛ de armoꝝ cuſtodia inſtructos monet ne deficiant ſi
ſup eos ingruerit bellū. Diuidit aūt pars iſta in ſex. Primo
eñ monet eos ne deficiāt in tēptationib⁹. Secundo oñdit q̄
gaudiū debeat eē eis ſi cōmunicēt paſſionib⁹ chriſti: ibi: Sꝫ
cōmunicātes ꝛc̄. Tertio monet eos vt ſi non eſt eis datū
cōicare in paſſionib⁹ chriſti: ſaltē gaudeāt in opprobrijs: pro
chriſto ſibi illatis. Si exprobramini. Quarto hortat ne
ipi erubeſcāt pati ꝑ chriſto ſi aliqñ ſic oportet: ibi: Nemo
aūt veſtrū ꝛc̄. Quīto oñdit quare gloriād ū ē in hmōi: ibi:
Qm̄ tp̄s eſt ꝛc̄. Sexto oſtēdit modū quō debent ſe habe/
re i patiēdo: vt.ſ. aīas ſuas cōmēdātes deo: ibi: Itaq; et hi
q̄ patiunt ꝛc̄. Dicit ḡ. Chariſſimi nolite pegrinari.i.
reputare vos alienos vel exules a ſocietate mēbroꝝ chriſti.
h In feruore/tēptationū: i Qui/feruor ſit vob/ad tēp
tationē.i.ad ꝓbationē ꝛ examinationē vr̄e fidei. Vl' g No
lite pegrinari.i. deficere a ſtatu fidei. h In feruore/tri/
bulationū. Et cauſā hui⁹ reddit: i Qui ſit vob ad tēptati
onē.i.ad purgationē: ꝛ ſic ad bonū vr̄m: vñ nō debet cōuerte
re i diſpēdiū ꝛ damnū. Vñ Geñ.xxij.a. Tēptauit de⁹ abraā.
Sap.iij.a. Deus tēptauit illos ꝛ inuenit eos dignos ſe. Et
Deut.xiij.a. Temptat vos dñs deus veſter: vt palam ſciat
vtrum diligatis eum aut nō i toto corde ꝛ in tota aīa veſtra.
Et deinde ſubiungit aliā cauſam q̄re ꝓpter tēptationes nō
debent a fide recedere/vel ſe a deo derelictos eſſe: qꝛ nihil no
uum qd̄ iuſti tēptent. Vñ dicit. k Quaſi aliq̄d: ac ſi di/
cat nō debet putare: q̄ſi aliq̄d noui ꝯtingat vob: q.ſ.
nō ꝯtingerit alijs.q.d. non eſt hoc nouū nec ſolū in vobis: qꝛ
ij. Timoth.iij.c. Omnes q̄ pie volunt viuere in chriſto ieſu
ꝑſecutionem patient. Vel Nolite mirari/alia lr̄a ꝛc̄. ꝛ hoc
dicit quibuſam qui q̄diu ſunt in vita ſeculari: nec de fide nec
de hmōi ſentiūt tēptationes: ſed q̄cito agreſſi ſūt viā penitē
tie temptant: ꝛ tūc incipiūt admirari: Sed nō ē admirandū:
neq; eñ ſic temptant tunc q̄ ꝑus nō eſſet in eis radix tēptati
onis/ſed diabolus nō curabat ad actum illā ꝑducere. Illos
eñ pulſare negligit/quos quieto iure poſſidere ſe ſentit. Hoc
verbū Nolite pegrinari/dicit q̄buſdā: q̄ dū ſūt in feruo/
re deuote orationis/pegrinant multa ꝓponendo: ꝓmittēdo
difficilia ꝛ ardua: que poſtea nō ſoluūt: Unde peccāt graui/
us q̄ ſi nō ꝓmiſiſſent. Prouerb.xx.d. Ruina eſt hoīs deuo/

tare ſanctos ꝛ poſt vota retractare. l Sed cōicātes ꝛc̄.
Hic oñdit q̄ debēt i ſe gaudere qꝛ patiūt: Sic eñ ſūt i p̄ſēti
ſocij chriſti: ꝛ in futuro erūt ꝑicipes gaudij. Cōtinuatio: qꝛ
nolite pegrinari ꝛc̄. Sed cōicantes gaudete.i.qꝛ cōmu/
nicatis: paſſionib⁹ chriſti: Et dicit/Cōicantes: q̄ſi in
parte accipiētes: qꝛ
ad faſciculū ei⁹ oīno
accedere nō poſſum⁹
Cant.j.d. Faſcicu/
lus myrrhe dilectus
me⁹. Vl' Cōicātes
.i. cōe h̄ cū chriſto h
habētes.ij. Cor.v.
c. Semꝑ mortificati
onē ieſu in corpe no/
ſtro circūferētes. Et
dicit/Paſſionib⁹/
in plurali: qꝛ tota ei⁹ vita fuit paſſio. Unde in prima dñica ad
uent⁹ cantat euangeliū qd̄ recitat proceſſionem illā q̄ fuit fa/
cta in die palmarū/qñ ſua paſſio incepit.q.d. eccleſia: a prin/
cipio vite ſue vſq; in finem ſemꝑ fuit in paſſionib⁹. Vel In
paſſionibus/dicit pluraliter/ꝓpter circumſtantias paſſio/
nis. m Gaudete/dico in preſenti.ſ. n Ut ꝛ i reuelatio/
ne glie eius.i. in die iudicij/qñ apte regnabit. Luce.iij.a.
videbit oīs caro ſalutare dei qui modo regnat occulte: nō re/
uelatus niſi aliquibus iuſtis ꝛ paucis.j. Cor.xv.d. Oportet
aūt illum regnare. Glo. occulte. Eſa.xlv.c. Vere tu es de⁹ ab
ſconditus: qñ ſcꝫ reuelabit abſcondita tenebrarū: ꝛ manifeſta 1.Cor.4
bit ꝯſilia cordium. o Gaudeatis/animo. p Exultan
tes/corpe: nō quia gaudium ſit in corpe vt in ſubiecto: ſed in
aīa: ſed ideo dicitur eſſe in corpe: qꝛ per corpus manifeſtabit:
ſm̄ q̄ dicit Ps. Cor meum ꝛ caro mea exultauerunt in deū Ps.83.
viuū. Et nota ordinē loquēdi. Primo dixit. Cōicātes ꝛc̄.
Et poſtea ſubiunxit: Ut in reuelatione ꝛc̄. Primo enim
oportet vt ſim⁹ fratres chriſti ex parte matris: vt tandē ſim⁹
fratres ex parte patris. Mater ieſu eſt maria: que iterꝑtatur
amara: hec ē tribulatio vel penitētia. Vis ḡ eſſe frat ieſu/ne/
ceſſe eſt vt ſis in tribulatiōe vel pnīa. Pater eius eſt de⁹. Ps. Ps.81.
Ego dixi dij eſtis.i. dñi. Si vis habere ſecūdū.ſ. vt ſis frat i
gloria: neceſſe eſt vt habeas p̄mū.ſ. vt ſis frater in penitētia.
Iohanni dictū eſt: Ecce mater tua: Ioh.xix.c. Sed multi
dicunt hodie: Ioh.xiiij.a. Dñe oſtēde nobis patrē/ꝛ ſufficit
nobis. Et iſti fabulas gētiliū introducūt in eccleſiam dei qd̄
eſt nefas ꝛ nugatio apud deū. Volunt eñ eē minerua q̄ de ce
rebro iouis nata/vt fabulati ſunt gentiles patrē habuit ſine
matre. Cōtra chriſtuꝫ eſt hoc: q̄ aliqñ habuit patrē ſine mr̄e:
ꝛ ſemꝑ ſi vellet ſic eſſe potuit: tñ naſci de mr̄e voluit/vt nos q̄
ſine dolorib⁹ eſſe nō poſſum⁹ hāc mr̄em voluntarie amplecte
remur: nō q̄rētes gaudia/vbi nō ē niſi triſticia. Hiere.xlv.b.
Ecce q̄s edificaui ego deſtruo ꝛ q̄s plantaui ego euello: ꝛ vni
uerſā trā hāc: ꝛ tu q̄ris tibi gaudia: noli q̄rere. q Si expro/
brami. Hic t'tio monet eos/vt ſi nō ē eis datū ꝑ chriſto pati:
tñ gaudeāt in opprobrijs ꝑ chriſto ſibi illatis dicens. Si ex/
probrami: q̄ſi gaudete: qꝛ ſi exprobrami.i. opprobria pa
timi: r In noie. Sic ꝯtinuat Glo. q̄ dic: qꝛ In noie dñi
duo dic. Cauſā: ꝛ tūc exponit ſic. In noie.i. ꝑ noie. Itē pſe
uerātiā: vñ dicit Glo. in noie/ꝑmanētes. Bti erit: q̄re aūt
bti/oñdit dicēs: s Qm̄ qd̄ ē honoris/ꝛ glie ꝛ virtut
dei requieſcit ſuꝑ vos: in p̄ſenti vel i futuro. In p̄ſenti ē
honor: bona opatio. Vñ dñs multiplicat ꝛ auget grām. Itē
gloria/in preſenti pura ꝛ munda cōſcia.ij. Cor.j.c. Gloria
noſtra hec eſt teſtimonium conſcientie noſtre. Item virtus
in p̄nti/fidel.ſ. ꝛ fortꝭ ꝯ diabolū reſiſtētia ꝛ pugna.j.v.c. Cui
reſiſtite fortes i fide. His trib⁹ tria debent in futuro. Honor
eñ boni opis reddet in futuro honor poſitionis ad dexterā
dei: qñ ſepabunt hedi ab agnis: vt agni ſint participes bono
ris chriſti. Itē glie pure ꝯſciētie dabit glia exultationis ꝛ vo Math.25
cationis ad regnū: Venite bñdicti p̄ris mei ꝛc̄. Itē virtuti da
bit in futuro nō ſolū vt nō infeſtent vos diabolus ꝛ eius mē/
bra: ſed liberatio ab oī occupatione et miſeria: Propter hec
Et tria dicit apls

a et quī eſt eius ſpiritus ſuper
b vos requieſcet. Nemo autē
c veſtrū patiatur quaſi homicida/
d aut fur/aut maledicꝰ/aut alie
e norum appetitoꝛ. Si autē vt
f chriſtianus nō erubeſcat: glo
g rificet aūt deū ī iſto nomine:
h qm̄ tempus eſt vt incipiat iu/
i dicium a domo dei. Si autē
k pmum a nobis: quis finis eo
l rū q̄ nō credūt dei euāgelio?

¶ tria dicit apl's: ad Roma.ij.b. Gloꝛia aūt honoꝛ ⁊ pax omni
operāti bonū. Et ꝑꝫ hoc dicit de futuro requieſcet: q2 mō
nō pmanent in nob: ſꝫ in futuro requieſcent. Et vñ hec oia ſub/
iungit: a Et q̄ eſt eiꝰ ſpūs.i.chꝛiſti. c Requieſcet/ tūc
in vobis ſine oī motu ⁊ pturbatiōe. b Sup vos: nō ſolū in
nob: q2 tūc erit nob ad manifeſtationē: ⁊
dicit: Spūs/chꝛiſti: q2 ei datus eſt non
ad menſurā: Job.iij.d.i. nō ad partē mē
ſure: ſed ad plenitudinē: nobis ꝟo datur
ad partē: vel dicit Spūs chꝛiſti: q2 in
chꝛiſto fuit manens ſemp. Eſa.xj.a. Et
requieſcet ſup eum ſpūs dñi: non in nobis:
q2 priꝰ fuimꝰ filij ire: Eph.ij.a. Unde
Joh.j.e. dictū eſt iohāni baptiſte: Sup
quē videris ſpm̄ deſcendentē ⁊ manentē
ſup eum/ hic ē q̄ baptiçat. Sed mō q̄eſcit
in nob p pacem pectoꝛis. Tandē ꝟo.ſ.in
futuro requieſcet p pacē eternitatꝭ. d Ne
mo aūt vrm̄. Hic q̄rto monet eos vt ſi
pati opoꝛtet/ tales ſe exhibeāt vt pro ſua
paſſione pmium expectēt/ non vt penam
ſoluāt. Qō faciūt illi q̄ ꝓ pctis puniunt
nec etiā erubeſcunt ꝓ chꝛiſto. Vñ dicit. Nemo vrm̄ patia
tur q̄ſi homicida/ aut fur aut maledicꝰ aut alieno/
rū appetitoꝛ.ſ. violētꝰ inuaſoꝛ. Hi oēs ꝓ ſuis ſceleribꝰ pa
tiuntur/ nullā ſpem remunerationis habētes. Vñ dicit Glo.
Interlin. Ubi nulla remuneratio expectatꝛ. Et Glo. marginal.
Nō em̄ debetis credere ꝙ ſine remuneratione patiamini: ſi/
cut illi qui pro ſuis ſceleribꝰ patiunt ⁊ inuiti puniunt. Sed ex
his Glo. videt/ ꝙ nullus poſſit mereri ſuſtinēdo paſſionē ſu/
ſpendij: Ad idē. Fur velit nolit ſuſtinet ſuſpēdiū: ġ nō meret.
Itē ꝯ iſta: ſi aliq̄s ductꝰ ad patibulū/ penā ſuſpēſionis ⁊ op/
pꝛobꝛiū a ſacerdote ſuo recipiat in remiſſionē pctōꝝ/ cōſtat ꝙ
minoꝛ pena ſufficeret ei ad deletionem peccatoꝝ: ⁊ hāc ſuſti/
net volūtarie: ġ ſatiſfacit ꝓ pctis: ſi poſt hoc euolat: ġ p hoc
expectat remuneratiōnē. Pꝛeterea nōne dexter latro meruit ſu/
ſtinēdo: cōſtat ꝙ ſic: ġ vt prius. Dices foꝛſitan ꝙ hoc eſt verū
ꝙ meret q2 voluntarie ſuſtinet. Glo. autē hic loquit de illis q̄
ſuſtinent inuiti. Cōtra. Nōne illi q̄ ſunt in purgatoꝛio volun/
tarie ſuſtinēt: cōſtat ꝙ ſic: ⁊ tñ nō merent: q2 etſi velint pati
vt citiꝰ euadent: tñ velint nolint patiunt: ġ a ſimili fur nō me/
ret. Solō. Pōt dici ꝙ talis ſuſtinentia ñ eſt meritoꝛia plene
liberationis: ⁊ hec ē cauſa: q2 etſi voluntarie ſuſtinet penam
ſibi iniunctā ⁊ minoꝛ illi ſufficeret/ nō tñ voluntarie libera/ ſꝫ
coacta. Q2 uis em̄ voluntas cogi nō poſſit coactione ſufficien
ti: pōt tamē cogi coactione efficienti. Qō aūt obijcit de latro
ne dextro: Dicendū ꝙ tanta fides eius fuit: ⁊ ꝯtritio ꝙ ſuffe/
cit ad plenā liberationē. Pꝛeſentia em̄ dñi multū ꝯtulit: Sic
etiam tāta poſſet eſſe fides ⁊ ꝯtritio latronis cum ſuſpēdit ꝙ
ſufficeret ad plenā liberationē: q2 tñ hoc nob incertum eſt:
cū ſciamꝰ ꝙ velit nolit patit ꝓpter hoc deꝰ/ qō ſatis ē ꝓbabi/
leſpm p hoc oīno ſolui a pena poſſet: tñ dicit vt dictum eſt ꝙ
Glo. hic loquūt de illis q̄ oīno patiunt inuiti: Et ꝙ obijcit de
illis q̄ ſunt in purgatoꝛio q̄ etſi velint pati nō merent. Dicen/
dum ꝙ nō eſt ſimile ꝓpter ſtatū In purgatoꝛio ñ eſt ſtatꝰ me
rendi/ ſed in hac vita eſt ſtatus merendi. Notandū eſt aūt ꝙ
p quattuoꝛ q̄ hic ponit intelligit oē pctm̄ p qō nocet ꝓximo:
Aut em̄ infertur in pſona pꝛopꝛia: et ſic dicit: Homicida/
Aut in fama: ⁊ ſic dicit Maledicus: Aut in ſubſtantia: ⁊
hoc dupliciter: Aut latēter: ⁊ ſic dic Fur: Aut apte ⁊ cū violē
tia: ⁊ ſic dicit Alienoꝝ appetitoꝛ. Hec autē q̄ttuoꝛ po/
nit: q2 ſolum ea q̄ erāt in ꝓximum puniebat lex/ ⁊ nō pctm̄ in
ſe. Vñ ſic poſſunt aliter q̄ꝫ pꝛius diſtingui: q2 pctm̄ autē fit in
pſona ꝓximi: ⁊ ſic dicit: Homicida/ Aut in rē: ⁊ hoc dupli/
citer/ Verbo cū dr/ Maledicus: ſicut falſus teſtis vel hu/
iuſmodi: Aut facto: ⁊ hoc dupliciter: Latēter vñ dr/ Fur. Uł
aperte: vnde Alienoꝝ appetitoꝛ. Sequit. e Si aūt
patiētes/ vt chꝛiſtianꝰ/ dicit: q̄ſi hoc eſt nois chꝛiſtiani.ſ.
pati: dixi/ nō erubeſcat. f Aūt.i.ſed. g Gloꝛificet
deū in iſto noie/ chꝛiſtiano.ſ. permanēs in ipo.j.Coꝛ.vj.
d. Gloꝛificate ⁊ poꝛtate deū ī coꝛpe vrō. h Qm̄ tempus
eſt ⁊c̄. Hic quinto oſtendit q̄re gloꝛiādum eſt in hmōi: Qm̄
tempus eſt/ vt iudiciū/ examinationis per temptationes
et paſſiones. i Incipiat a domo dei.i. in homine ex
quo incipit domꝰ dei: et bene dicit/ incipit: quia terminat in
domo diaboli. Unde ſi libenter patimur
nō ſumꝰ de domo diaboli: Et cum oms
teneamur ad penam: Oēs em̄ naſcimur
filij ire: Eph.ij.a. neceſſe eſt vel hic vel B
in futuro purgemur. Sed hic eſt tempus
vt purgent electi qui ſunt domus dei: ſed
mali qui ſunt domꝰ diaboli in futuro nō
de eo purgabunt/ ſed cōdēnabunt: Alia
nondū eſt: alia in pꝛeſenti tribulatione: q̄
nec acerba multum eſt nec ſempiterna: vt
fugiat futura q̄ et acerbiſſima eſt ⁊ eter/
na. De hoc dr in Glo. Duo ſunt iudicia 50.diſ.c.et
dei. Unum occultū.ſ. pena qua nūc vnuſ purgabit.
quiſq; hō aut exercet ad purgationem:
aut monet ad ꝯuerſionem: aut ſi cōtem/
nit vocantē excecat ad dānationem. Al/
terum manifeſtū: quo venturꝰ eſt iudica/
re viuos ⁊ moꝛtuos: ⁊ nūc eſt tempus vt eccleſia per exterio
ra ſeculi ad gloꝛiā pꝛeparetur. Repꝛobi vero non ducunt in
bonis dies ſuos: ⁊ in puncto ad inferna deſcēdēt. Job.xxj.b.
Tempꝰ ē vt iudiciū ⁊c̄. Unde Ezech.ix.c. A ſanctuario
meo incipite. Leuit.x.a. Sanctificaboꝛ in his q̄ appꝛopin/
quant mihi: ⁊ in cōſpectu oīs ppli gloꝛificaboꝛ. k Si aūt
pꝛimū a nobis/ qui ſumus domus dei/ incipit.ſ. iudicium.
l Quis finis eorum q̄ non credunt dei euāgelio?
q.d. nūq̄d ipi q̄ſi innocētes relinquunt? q.d. Nō. Eſa.xxxij.
c. Super humum ppli mei ſpine ⁊ vepꝛes aſcendent: quāto
magis ſuper oēs domos gaudij exultantis. Et Hiere.xlix.c.
Ecce quibus nō erat iudicium vt biberent calicem/ bibentes
bibent: ⁊ tu quaſi innocēs relinqueris/ non eris innocens: ſed
bibens bibes. Et ſi iuſtus/ qui apud hoīes videt mundus: Textū vide in
de quo etiā habet bonam opinionē mundꝰ: Uix ſaluabit: reuerſiōe folij
cum aliud ſit iudicium dei: aliud mundi: quia tāta eſt iuſticia
dei: interdum que hominibus vidētur iuſta: dei iudicio inue
niunt incerta: Sic exponit Augꝰ. Si inquam ſic eſt: Impi
us ⁊ peccatoꝛ vbi parebunt? Pſ. Queſiui eū ⁊ non eſt Pſ.36.
inuentꝰ locꝰ eiꝰ. Sed ꝯtrariū videt hic dicere Glo. Interlin.
que dicit. In fetido loco. Sed nō eſt: quia nō eſt inuentꝰ lo/
cus eius: nec in celo/ nec in mūdo: ſed in inferno qui eſt locus
fetidus. Uel ſic. Si iuſtus vix ſaluabitur: id eſt per mul/
tos laboꝛes et cum magno certamine. Impius et pecca/
toꝛ ⁊c̄. Luce.xxiij.e. Si in viridi ligno hec faciunt/ in ari/
do quid fiet? Uel tertio modo. Si iuſtus vix ſaluabitur
a deo ſcꝫ.i. ſi deus cum difficultate ſaluat etiam iuſtos: vt nō
notetur eſſe in deo difficultas ſaluandi/ ſed vt oſtēdatur ꝙ to/
ta natura humana eſt perdita de ſe: et ex parte noſtra eſt re/
pugnantia. Impius/ per infidelitatem. Et peccatoꝛ/ per
moꝛum depꝛauationem: Ubi parebunt? Nuſq; vt vide/
tur: quia ſe elongauerunt ab eo qui eſt locus omnium ⁊ vbiq;
eſt. Solutio. Erunt in tempoꝛe quātum ad eſſe: ⁊ erunt in lo/
co q̄ꝫtum ad male eſſe. Et hoc qō dicit Pſ. Et erit tempꝰ eo Pſ.88.
rum in ſecula. Non dico tempꝰ pꝛout motus pꝛimi mobilis:
ſed ꝓut eſt moꝛa motus rerum mutabilium: quia mali de pe/
nis ad penas mutabuntur. Job.xxiiij.c. Ad nimium calo/
rem trāſibūt ab aquis niuium. Sed obijcitur. Si mutatio de
pena in penam erit ſuum tempus: et diuerſe eſſent ibi muta/
tiones ſm̄ diuerſitates peccatoꝛum: ergo erunt ibi diuerſa
tempoꝛa. Ignis em̄ aget in diuerſos diuerſimode ſcdm̄ di/
uerſitatem peccatoꝛum. Similiter aqua et omnia elementa.
Unde nihil erit ibi a quo dicatur vna pena. Uel quarto mo/
do. Si iuſtus vix: id eſt vi crucis/ ſaluabitur. X enim
figuram habet crucis. Impius et peccatoꝛ vbi pare/
bunt/ qui virtutē crucis nec recipere voluerūt: ſicut impi/
us qui extitit infidelis: vel receptam dimiſerūt per peccata:
ſic peccatoꝛ/ q̄ fidē habēs nō addidit opa. Uel alio mō ſic.

a Et ſi iuſtus quidē vir ſaluabi
b tur/ impius ⁊ peccator vbi pa
c d rebunt: Itaq; ⁊ hi qui patiūn
e f tur ſm voluntatem dei: fideli
g h creatori cōmēdēt animas ſu/
i as in benefactis. ¶ Ca. V

k S Eniores ergo qui i vo
l bis ſunt obſecro cōſe/
m n niōr ⁊ teſtis chriſti paſ/
o p ſionū: qui ⁊ eius que in futu/
q ro reuelanda eſt glorie cōmu
r nicator. Paſcite qui eſt in
s t vobis gregē dei ꝓuidētes nō
v coacte ſ; ſpōtanee ſm deum:

a ¶ Si iuſtus vir ſaluabit. i. ꝑ fidē ⁊ virtutē quinq; vulne/
rum ieſu chriſti. Vir em̄ tres habet litteras. Prima eſt/ v/ que
ſignificat quinq;. Secūda/ i/ que ſignificat ieſu. Tertia/ x/ que
ponit loco diuiſionis chriſti: Si inquā ſic eſt/ b ¶ Impius
⁊ peccator vbi parebunt. q. d. nuſq; bene erūt. Parere
enim dicit bene eſſendi circūſtantiam. Et
ſumptum eſt hoc de Prouerb. xi. d. Si
iuſtus in terra recipit: quāto magis im/
pi⁹ ⁊ peccator: c ¶ Itaq; ⁊c̄. Hic ſexto
Prouer. xi. d. docet eos queadmodū ſe tenere debēt in
patiēdo: vt. ſ. nihil de ſe ꝯfidāt: ſed in deo
totā ſpē ponāt: ſuas aīas ipi cōmēdātes.
Cōtinuatio. Quia a domo dei incipit iu
diciū. Itaq;. i. igit. d ¶ Et hi q̄ patiū
A tur ſm volūtatē dei. i. ꝓpter iuſticiā
⁊ ꝯſeruationē fidei. Vel/ Scd̄m volū/
tatē dei: hoc dicit: q: de⁹ vult ipos pa/
ti: vt ſic defecati a ſordib⁹/ puri ⁊ mūdi ap
pareāt in conſpectu dei: quia. j. Theſſal.
iiij. a. Hec eſt em̄ volūtas dei ſctificatio
vr̄a. Vel Scd̄m voluntatē dei. i. qui
ꝓpter hoc ⁊ ad hoc finaliter patiunt vt im
pleat volūtas dei que eſt vt ipi ſaluent.
j. Timoth. ij. b. Qui vult oēs hoīes ſal/
uos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire
Vel ſic. Qui patiūt/ ⁊ ſupple viuūt. e ¶ Scd̄m volūtatē
dei. i. ſine culpa. Vñ ⁊ hic dicit. i ¶ In bn̄factis. i. cum be
nefaciāt bn̄ patiunt. Vñ. s. iij. c. Meli⁹ ē em̄ bn̄faciētes ſi ve
lit volūtas dei pati q̄ malefaciētes: Hi inquā/ h ¶ Cōmē/
dēt aīas ſuas: non cuicunq;: ſed/ g ¶ Creatori: qui amat
aīas: Sap. xi. d. Et nūqd ſecure poſſunt ei cōmēdari: Ita/ q:
f ¶ Fideli/ qui totum reſtituet. Vnde. ij. Timoth. j. d. Scio
cui em̄ credidi ⁊ certus ſum/ q: potēs eſt depoſitū meū ſerua
re in illum diem. Quidā libri habēt: Cōmendāt: et ſm hoc
notat ibi vna vtilitas ſic patiēdi pro chriſto: quia qui ſic ſm
volūtatē dei patiunt/ ⁊ deū ſibi ⁊ quodāmodo ſe deo obligāt
⁊ aſtringunt: ſicut dicit/ q aliq̄s q̄ debet alij ſeruire ꝑ aliquod
tēpus cōuentione facta inter eos de mercede ſeruientis: q il/
le ſeruiēs cōmēdauit ſe ei cui ſeruit: ⁊ vterq; obligat ⁊ aſtrin/
git alteri: Sic accipit cōmēdare. j. Reg. j. b. vbi anna ſic lo/
quit de ſamuele filio ſuo: Idcirco ⁊ ego cōmendaui eum dño
cūctis diebus quibus fuerit accōmodat⁹ domino.

S Eniores ⁊c̄. Quarta pars ⁊ vltima ſecūde ¶ Ca. V
partis epl̄e in qua oſtendit qualiter ſe debent habere
circa has cōditiones ꝑlatus ⁊ ſubdit⁹. Et ſpecialiter
inſtruit ſeniores: ⁊ hoc vltimo loco: quia minus debent ipi in
digere inſtructiōe q̄ alij minores. Et ſignificatū ē Ioh. vlt.
c. Vbi domin⁹ dixit petro bis/ paſce agnos: ⁊ ſemel tm̄/ paſce
oues. Per agnos minores: per oues maiores. Diuidit autē
hoc capl̄m in ſex partes. Primo em̄ obſecrando monet ſenio
res. Secūdo minores inuitat ad obedientiā ⁊ ſubiectionem:
ibi: Similit autē adoleſcētes. Tertio oēs tā maiores q̄
minores iuitat ad hūilitatē: ibi: Oēs em̄ inuicē ⁊c̄. Quar
to oēs inuitat ⁊ hortat ad ſobrietatem ⁊ vigilantiā ꝯtra inſidi
as diaboli: qui circūire inſidiando nō ceſſat: ibi: Sobrij ⁊c̄.
Quinto ne ipi deſperarēt q: tātū habēt aduerſariū/ ꝯſolatur
eos: ibi: Scientes ⁊c̄. Sexto ⁊ vltimo oſtēdit ꝑ quem epi/
ſtolā iſtā miſit eis/ q: ꝑ ſiluanū/ hortās eos vt in oſculo pacis
ſeinuicē ſalutent: ibi: Per ſiluanū vobis fidelē ⁊c̄. Di/
cit ergo. k ¶ Seniores. Hec pars p̄ma diuidit in tres. Pri
mo em̄ obſecrat ſeniores/ vt paſcāt gregē ſibi cōmiſſum: oſtē/
dens multis rōnibus q hoc debent facere: ibi: Seniores.
Secūdo oſtendit modū paſcēdi: ibi: Prouidētes ⁊c̄. Ter
tio finē: ibi: Et cū apparuerit ⁊c̄. Monēs itaq; ad paſcē/
dum gregē/ oſtēdit quattuor rōnibus q in hoc debent ei cre/
dere ⁊ obtēperare. Primo ꝓpter modū loquēdi/ q̄ cū poſſet vt
ꝑlatus imparare/ tñ obſecrat: ibi: Obſecro. Secūdo propter
fauorē pſone: ibi: Cōſenior: q: ſenib⁹ ē credēdū. Tertio: q:
ipe chriſtum patientem vidit ⁊ multa pro eo ſuſtinuit: ibi: Et
teſt̄. Quarto: q: tā dilectus a deo fuit q eius gl̄iam ꝑ liba/
uit in trāſfiguratione. Vñ dicit. Qui ⁊ eius ⁊c̄. Continua/
tio. Quia pati nos oportet: ⁊ dignū ē: vt q̄ p̄mi ſūt dignitate/
ſint etiā p̄mi in onere: Ergo ego m ¶ Cōſenior/ officio ⁊ eta
te. Vñ meis monitis credendū eſt: q: Iob. xij. b. In antiq̄s ē
ſapia: ⁊ in multo tpe prudētia. n ¶ Et teſtis paſſionū chri
ſti: ⁊ q: ipm patientē vidi: ⁊ q: multa pro
eo ſuſtinui. Captus em̄ fuit ⁊ ligat⁹ ab he
rode. Act. xij. a. o ¶ Qui et/ pro etiam
ſū/ cōmunicator glorie eius/ quā ꝑ/
libaui in trāſfiguratione ei⁹ Matth. xvij.
a. Et poſt dies ſex aſſumpſit ieſus petrū
⁊ iacobū ⁊ iohannē fratrē eius: ⁊ duxit il/
los in montē excelſum ſeorſum: ⁊ trāſfigu
rat⁹ eſt añ eos. Glorie dico/ p ¶ Que in
futuro reuelāda ē. i. cui⁹ me fore ſpe/
ro participē in futuro. Vel q ¶ Cōmu/
nicator/ in reſurrectione: q: ei apparuit
ipſa die reſurrectionis: Luce. xxiiij. e.
Quia ſurrexit de⁹ vere ⁊ apparuit ſimo/
ni. Vel Cōmunicator/ in aſcēſione: q:
ipm vidit cū alijs apl̄is aſcendentē in ce/
lum. Act. j. b. Vidētib⁹ illis eleuatus eſt.
Ego iquā talis l ¶ Obſecro. i. ꝑ ſacra
vl̄ ꝑ ſacra rogo ⁊ moneo. k ¶ Seniores
q̄ ſt i vob/ Nō dic ſup vos: q: ſic debet
ꝑeſſe ꝑlat⁹ alijs ⁊ vt cordis hūilitate oib⁹ ſubſit. Vñ Aug⁹.
Honore corā vob ꝑlat⁹ ſit: vob timore corā deo ſubſtrat⁹ ſit
pedib⁹ vr̄is: Et dicit Obſecro/ nō ipero: vt formā dei ꝑlat
ne ſint ꝓni ad imperandū: ⁊ maxime ſeniorib⁹ q:. j. Timoth.
v. a. Seniorē ne increpaueris: ſed obſecra vt patrē. Et de quo
obſecrat ſubiūgit: De h. ſ. r ¶ Paſcite/ verbo/ exēplo/ tpali
ſubſidio: Propt h dictū eſt ter petro: Ioh. vlt. c. Paſce pa/
ſce paſce. s ¶ Gregē dei q̄ in vob eſt: ſicut regnū in rege.
Vel in vobis/ i vos. i. quē debet ꝯſiderare: nō tāq; minorē/
ſ; vos cōes exhibere ei. Eccl. xxxij. a. Rectorē te poſuerit noli
extolli: eſto in illis: q̄ſi vn⁹ ex illis: S; q̄dā ſeipos paſcētes gre
gē famelicū relinquūt. Zach. xi. d. O paſtor ⁊ idolū derelin/
quēs gregē: Vñ q̄dā dixit de talib⁹. Cū nō paſcāt/ ſ; paſcant/
nō a paſco deriuari/ ſ; a paſcor paſcēs. Ezech. xxxiiij. a. Ve
paſtorib⁹ iſrl̄ q̄ paſcebāt ſemetipos. t ¶ Prouidētes. Hic
oñdit modū paſcēdi: Tria aūt ꝑficiūt hūc modū. Primū ē vt
etiā ſ; ipi ſint iopes/ nō tñ ꝑdicēt cā iopie vitāde: imo pure ꝓpt
deū: Vñ dic. Prouidētes: Secūdū eſt vt ſi ipi nō ſint in/
opes ne inhiēt ad turpe lucrū: ibi Neq; turpis. Tertiū ē vt
ipi nō appetāt fauorē vl̄ dñiu;: ibi: Neq; vt dñantes: Duo
q̄ remouet a ꝑlat auariciā duplicē: Aut q̄ pōt excuſari cā in/
opie ſub ꝑtextu indigentie/ cū dicit. Nō coacte: Aut q̄ non
habeat excuſatiōis colorē: ſ; ē turpe lucrū/ cū dic. Neq; tur/
pis. Et ſecūdū eſt dñium/ cū dic: Neq; dñantes ⁊c̄. Dic
q̄. Prouidētes: Paſcite dico ꝓuidētes i neceſſarijs: ſi op⁹
ē etiā corpis/ vel aie qd̄ mai⁹ ē: ⁊ h Nō coacte: ꝓpt inopiā
q. d. ⁊ ſi indiget reb⁹ tpalib⁹: tñ ꝓpt illa habēda non ꝑdicetis
vel miſtretis: pabulū v̄bi dei: ſ; ſolo intuitu ſupne mercedis.
Vñ ſequit. v ¶ Sed ſpōtanee ſm deū/ tripl̄r. Primo vt
nihil ꝑdicetis niſi diuinum. Contra illos: q̄ ꝑ queſtu mēda/
cia ꝑdicāt: ⁊ ſic li/ ſm ſumit materialiat. Vel Scd̄m deū:
id ē ſeruādo formā quā de⁹ dedit i paſcēdo ⁊ ꝓuidēdo gregi:
⁊ ſic ſumit li ſm formalit. Vel Scd̄m deū. i. vt deū finē po
nat nihil aliud q̄rētes niſi ipm: ⁊ ſic ſumit li ſm: finalit. Et h
eſt qd̄ dicit apl̄s. j. Cor. ix. c. Si aūt volēs hoc ago mercedē
habeo: ſi aūt inuitus diſpēſatio credita ē mihi: Inuitus dicit
Glo. Vt q̄ neceſſitate hui⁹ vite cogat ⁊ ꝓpter hoc ꝑdicet. Vn
de Aug⁹. de ſermone domini in monte: Si coact⁹ inopia re/
rum que temporali vite ſunt neceſſaria predico euāgeliū/ alij
per me habebunt mercedē: ego aūt nō: quia nō ipm euange/
liū diligo: ſ; ei⁹ ꝑciū in tpalib⁹ ꝯſtitutū qd̄ nefas ē fieri: vt non
tāq; fili⁹ miſtret q̄ſq; euāgeliū: ſ; tāq; ſeru⁹/ cui tradita eſt diſ/
penſatio: vt tanq; alienum erogans nihil inde ipſe capiat p̄t
ter cibaria. Vnde expreſſe eſt hoc contra illos qui hac inten/
tione audiunt theologiam: vt ditentur vel vt pontificentur.

Neq; turpis lucri

a neq̃ turpis lucri grã: ſed vo-
b
c luntarie: neq̃ vt dominantes
d in cleris/ ſed forma facti gre-
e
f gis ex animo: Et cũ apparue-
g rit princeps paſtorꝫ percipie-
h tis immarceſſibilem glorie co-
i ronã. Similiter adoleſcẽtes
k ſubditi eſtote ſeniorib⁹. Om-
l
m nes autẽ inuicem humilitatẽ
n
o inſinuate: quia dñs ſupbis re-
p ſiſtit: humilib⁹ aũt dat grãm.

Ps. a Nec turpis lucri gratia. ſ. puideatis vel p̃dicetis: ſi-
cut faciunt illi q̃ abundãter ſupflua vel ↄgregant vel querunt.
q. d. null⁹ amor queſt⁹ vos cõpellat vel dignitatis appetit⁹:
ſed intrinſecũ ſit principiũ. ſ. honor dei vel vtilitas. Vñ dicit.
Ps. 53. b Sed voluntarie. i. gratis: ſicut faciebat Ps. dicẽs/ Vo-
luntarie ſacrificabo tibi. c Nec vt
dominãtes in cleris: ſed miniſtrãtes
ſicut dñs Matth. xx. d. Sicut fili⁹ hoĩs
nõ venit miniſtrari ſed miniſtrare. Et no-
tãdũ q̃ dicit/ Ut. q. d. nõ dico ſolũ vt nõ
dominãtes: imo etiã vt nõ videamini vel-
le dñari. Hoc p̃ceptũ hodie trãſgrediun-
tur multi p̃latorꝫ: q̃ plus ſe erigũt q̃ poſ-
ſint: vt valde bñ competat eis illud Eſa.
xvj. d. Audiuimus ſuperbiã moab. i. p̃la-
torꝫ vel clericorꝫ carnaliũ. Supb⁹ eſt val-
de: ſupbia ei⁹ ⁊ arrogãtia ei⁹ ⁊ indignatio
ei⁹ pluſ q̃ fortitudo ei⁹. Et Hiere. xlviij.
e. Supbus eſt valde: ſublimitatẽ ⁊ arro-
gantiã ⁊ ſupbiam cordis eius ego ſcio ait
dñs: iactãtiã ⁊ arrogantiã ei⁹: eo q̃ nõ ſit
iux̃ eã virt⁹. Vñ Numeri. xvj. a. Multũ erigimini filij leui. Re-
motiſq̃ ipedimẽtis deẽminat bonũ modũ dicẽs. d Sꝫ for-
ma facti gregis. i. pfectio. et hoc/ e Ex animo. q. d. ex
animo habere debetis vt bñ p̃ſitis gregi: vt. ſ. animus bñ ſit
diſpoſit⁹ ⁊ bñ regat corp⁹. Et ſic/ facti forma. i. trãſformati
ex animo bene regẽte corp⁹. Tria dixit: Nec vt dominã-
tes: in hoc notaẽ virtus humilitatis. Sed forma. in hoc
monet eos ad regulã ⁊ exemplũ exterioris bone ↄuerſatiõis.
Et ex animo: in hoc notaẽ bona interior diſpoſitio ⁊ ſollici-
tudo mẽtis quã habebat apl's: qui dicebat. ij. Cor. xj. f. Pre-
ter illa que extrinſecus ſunt: inſtantia mea quotidiana ſollici-
tudo oĩm eccleſiarũ. Et notandũ q̃ dicit/ Forma: non vtiq̃
ſubſtãtialis/ ſed accidẽtalis: ⁊ talis ſeparata a ſubiecto nihil ẽ:
ſic ergo prelatus ſeparat⁹ a grege ſuo nihil eſt. Job. xviij. c.
Habitẽt in tabernaculo eius ſocij eius qui non eſt. Itẽ For-
ma/ dicit: vt ad eius aſpectũ: alij maiores informenẽ ⁊ conci-
piant fetus ſimiles: ſicut ad virgas iacob concipiebãt oues.
Geñ. xxx. g. Sic fuerũt forma gregis antiq̃ p̃lati auguſtin⁹ et
ceteri cõfeſſores ⁊ martyres: qui nõ cauſa dñandi/ ſed potius
laborandi p̃laturas habuerũt: ẽm q̃ docet apl's. j. Timoth.
iij. a. Si q̃s epiſcopatũ deſiderat bonũ opus deſiderat. De
hoc Greg⁹. loquẽs in paſtorali bene determinat formã pre-
latorꝫ dicens. Notandũ q̃ pro illo tpe hoc diciẽ. Si quis epi-
ſcopatũ ⁊c̃. quo plebib⁹ quiſq̃s p̃erat/ prius ad martyrij tor-
menta ducebaẽ. Tunc ergo laudabile erat ep̃atum q̃rere quã-
do per hũc queq̃ dubiũ non erat ad ſupplicia grauiora perueni-
re. f Et cũ apparuerit. Hic aperit finẽ ⁊ vtilitatẽ. Et cũ
apparuerit pnceps paſtorũ/ chriſt⁹ qui modo eſt deus
abſconditus. Eſa. xlv. c. Hoc erit in die iudicij: qñ reuerteẽ ⁊
ponet cũ ſeruis ſuis rationẽ. Prouerb. vij. c. In die plene lu-
ne reuertetur ⁊c̃. g Percipietis. id ẽ perfecte accipietis.
h Immarceſſibile glorie coronã. i. gloriã interminabi-
lem: que ſignificaẽ p coronã q̃ nec principiũ habet neq̃ finẽ.
Immarceſſibilẽ: q̃ nec vſu nec ſenio minorabiẽ nec defi-
ciet: ſed ſemp in eodẽ ſtatu pmanebit. Nec ſic eſt de glĩa hui⁹
mundi. Vñ Jacobi. j. b. Ita ⁊ diues in itinerib⁹ ſuis marceſ-
ſcet. Vel coronã glorie appellat coronã que erit ſuper gloriã
ſubſtãtialẽ data p̃dicatorib⁹: ⁊ hec eſt aureola: q̃ eñ in ratio-
nabili vi optimum eſt predicare: propter hoc predicatorib⁹
prerogatiua debetur ſuper gloriã ſubſtãtialẽ: Et hec aureola
ſimiliter q̃ in iraſcibili optimum eſt ſuſtinere p chriſto mor-
tem/ ⁊ propter hoc martyres habent aureolam. Item quia
in cõcupiſcibili optimũ eſt ab omni carnis ⁊ mẽtis corrupti-
one alienari: propter hoc virgines habebunt aureolam. i
Similiter adoleſcẽtes. Secunda pars in qua monet mi-
nores ad ſubiectionẽ ⁊ obedientiã. Jam enim ſenioribus in-
ſtructis ad hoc vt ſint forma gregis: nõ reſtat amplius niſi vt
ſubditos moneat informari forma ſibi p̃poſita. Et h̃ eſt qđ di-

cit: Similiẽ. Primo ex animo nõ ficte vel falſo exteri⁹. Vos
adoleſcẽs. k Subditi eſtote ſeniorib⁹/ non rebelles:
quia Prouerb. xxij. a. Adoleſcẽs iuxta viam ſuam etiã cũ ſe-
nuerit non recedet ab ea. Ps. In quo corrigit adoleſcentior Ps. 118.
viam ſuã. Subditi ergo eſtote/ obediẽdo. j. Reg. xv. e.
Melior eſt obediẽtia q̃ victime/ ⁊ auſcul-
tare magis q̃ offerre adipẽ arietum: q̃m
quaſi peccatũ hariolandi eſt repugnare
⁊ quaſi ſcel⁹ idolatrie nolle acquieſcere.
Magnũ eñ eſt inobedientie vitium: vt
dicit beatus Bern. per quã angelus ce-
lum/ homo paradiſum/ ſaul regnũ perdi-
derũt. l Oẽs aũt ⁊c̃. Tertia pars in
qua omnes tam p̃latos q̃ ſubditos inui-
tat ad humilitatem: et hoc facit/ vt dicit B
Glo. ne prelati audientes minores ſibi
debere ſubijci/ putarẽt ſubditis ſuis ⁊ nõ
ſibi iura humilitatis ſeruãda eſſe. In hac
parte ſic procedit. Primo monet oẽs ge- Ar. ↄ enim
neraliter ad humilitatẽ non ſolũ habẽdã:
imo etiã alijs oñdendã ⁊ exhibendã: ibi: Jacobi. 4. b.
Oẽs aũt ⁊c̃. Secũdo oſtendit cauſas tres q̃re ſic eſt faciẽ-
dum. Quarũ prima eſt: quia deus odit ſuperbiã: ibi: Quia
deus. Secunda eſt: quia diligit humilitatem: ibi: Humili-
bus aũt ⁊c̃. Tertiam concludit ex his duabus/ que eſt: quia
deus potẽs eſt ⁊ ſupbos punire ⁊ humiles exaltare: ibi: Hu-
miliamini ⁊c̃. Tertio finem ⁊ vtilitatẽ humilitatis oſtẽdit:
ibi: Ut vos exaltet. Quarto modũ hũiliandi ſe: ibi: Oẽm
ſollicitudinẽ. Et cãm modi: ibi: Qm̃ ipſi ⁊c̃. Eſt aũt tri-
plex hũilitaſ. Quo ad ſe: ⁊ hec attẽdiẽ i pnĩa. Quo ad chriſtũ:
⁊ hec ẽ in p̃ximũ lꝫ minores mũdi apud deũ honore ⁊ reue-
rẽtia. Itẽ q̃ ad inimicos ⁊ pſecutores: ⁊ hec p̃baẽ in patiẽtia.
Vñ dicit Glo. ſup illud. Hũiliami ⁊c̃. Hũilitatẽ dicim⁹/ vel
qñ aliq̃s p abluendis pctĩs incipit ſalubriter atteri/ vel quãdo
ſpõtanea mẽtis deuotiõe/ pfectiores deo p̃ximis humiliaẽ/
vel qñ ↄ pſecutores v̄tute patientie inuictus animus armaẽ.
Dicit g̃. Oẽs aũt. Cõtinuatio. Nõ ſolũ p̃latos ad p̃uiden-
tiã gregis moneo/ vel ſubditos ad ſubiectionẽ vel obedientiã
p̃latis. m Autẽ. i. ſed. l Oẽs/ vos maiores ⁊ minores
n Inſinuate inuicẽ hũilitatẽ. i. manifeſtate ⁊ oſtẽdite
vt ſitis ſp parati vn⁹ alij hũiliẽ ſubuenire. Et h̃ notaẽ p verbũ
inſinuãdi: qđ eñ in ſinu ẽ/ p̃mptũ ⁊ paratũ eſt. Aliud etiã no-
taẽ: vt. ſ. hũilitas ſit cũ charitate: q̃ qđ i ſinu ẽ calidũ ẽ. q. d.
charitatis calore hũilitatẽ extrahẽtes bone ↄuerſationis exẽ-
plũ alijs p̃pinare. Hic eſt ſinus. ſ. charitas in q̃ man⁹ moyſi re-
tracta ſecundo a lepra ſanata eſt: q̃. ꝫ. iiij. b. Charitas operit
multitudinẽ pctõꝝ. Exo. iiij. b. Sed q̃d eſt q̃ primũ manũ in
ſinu poſitã p̃tulit leproſã: Hoc ẽ q̃ cũ hõ p̃mo habẽs gratiã
opa q̃ fecit p̃us ↄſiderat leproſa ea inuenit ⁊ q̃ſi oĩno deficien-
tia: ſꝫ cũ fact⁹ pfectior opa ſua facta in grã ad ſinũ reducit cha-
ritatis/ mũda inuenit ea a lepra pctĩ. Vel p̃mo mittit manũ
in ſinũ qui deũ ſe dicit diligere: ⁊ reuera multa bona p̃pter de-
um facit/ ⁊ tñ odit p̃ximum. Et p̃pter hoc manus eius: id eſt
opera ſunt leproſa: ſed tamen ſecũdo manum mittit in ſinum
vt cõpleat ſecũdũ mandatũ charitatis. ſ. vt cum deo diligat
p̃ximum: tũc ſine lepra fiunt opera que facit. Et p̃pter hoc di-
cit: Inſinuate/ q̃ſi in humili ↄuerſatione pmanẽtes ⁊ chari-
tatẽ in vobis ad deũ tenete: ⁊ exteri⁹ p̃ximo oſtẽdite. Vel ſi ẽ
ibi Eñ: tũc cõtinuaẽ ſic. Quaſi volo p̃latos p̃uidere gregi: ⁊
ſbditos obedire p̃lat. : ⁊ ſic vtrobiq̃ erit hũilitas. Eñ. i. q̃:
Oẽs ⁊c̃. Subiũgit cauſas q̃re debẽt humiliari. Prima eſt.
o Quia dñs ſupbis reſiſtit: Odit eñ ſuperbiã. Eccl.
x. a. Odibilis deo ⁊ homib⁹ ſuperbia. p Humilib⁹ autẽ
dat gratiam. Hec eſt ſecũda cauſa: q̃ diligit humiles. Vñ
⁊ humilitatem docuit: Matth. xj. d. Diſcite a me quia mitis
ſum et humilis corde. Humiles autem vocat hic Glo. peni-
tẽtes. Idẽ legitur Jacobi. iiij. b. Deus ſupbis reſiſtit ⁊c̃. Et
ibi expoſitũ fuit. Sũptũ aũt ẽ hoc de Prouer. xxix. d. Sup-
bũ ſequiẽ hũilitas: humilẽ aũt ſpũ ſuſcipiet glĩa. Et q̃ ita ẽ: g̃

a Humiliamini igiť ſub poten/
b c ti manu dei: vt vos exaltet in
d tpe viſitationis/ omnē ſolli/
e citudinē veſtrā ꝓijciētes in
f g eum: quoniā ipſi cura eſt de
h i vobis. Sobrij eſtote ⁊ vigilā
k te: q2 aduerſarius veſter dia
l bol⁹ tanq̃ leo rugiēs circum/
m n it: q̄rens quē deuoret. Cui rē
o ſiſtite fortes i fide: ſciētes ean
dem paſſionē ei que in m un/
p do eſt veſtre fraternitati fieri.
q Deus aūt ois gratie q̄ voca/
r s uit nos in eternā ſuā gloriam
t v in chriſto ieſu modicum paſ/

¶ a Humiliamini igiť ſub potēti manu dei. Et eſt hec tertia cauſa q̄re debēt humiliari: q2 humilib⁹ pōt de⁹ retri/buere: ⁊ ſupbos punire. Vñ dicit/ in q̄. Man⁹ eni ⁊ munera diſtribuit amicis: ⁊ inimicos ꝑcutit. q.d. Humiliamini/ vt manū dei apertā inueniatis ad largiēdū/ ⁊ clauſam ad ferien/dum quā ſupbi inueniēt clauſā ad dandū ⁊ apertā ad puniendū. Deuť. xxxij. f. Et vindictā retribuet in hoſtes eoꝝ: ⁊ ꝓpiti⁹ erit terre ꝓpli ſui. Et dicit. b Dei/ vt ꝑ hoc omēs inſtruat: vt quicq̄d faciunt ſibi ſubijcere retorqueāt ad deū ꝑ ſincerā intē/tionem. Sz quis finis iſtoꝝ vel vtilitas: Hec. ſ. c Ut vos exaltet de⁹ i tpe viſitatiōis. i. in die iudicij: q̄n in virga viſitabit iniq̄tates maloꝝ: ⁊ pacē viſitati/onē bonoꝝ: ſic ipe ꝓmittit. Eſa. lx. d. De hoc. ꝫ. ij. c. Glorificēt deū in tpe viſitatio/nis. d Omē ſollicitudinē. Hic de/terminat modū humiliādi ſe: ⁊ eſt quarta particula hui⁹ partis. Dico/ humiliami/ni vos: dico e Proijcientes. i. ꝓcul a vobis abijciētes/ vt nihil a vobis putetis facere/ ſz totū a deo. Quid eni habes qđ nō accepiſti: ⁊ quid ǵ gloriaris ac ſi nō ac/ceperis. j. Coř. iiij. b. Omē ſollicitu/dinē. i. finē ſollicitudinis vel executionē. Et in hoc notat q̄ ꝑmo debet hō facere q̄ in ſe eſt ꝑparādo ſe ad gratiā dei: aliter eſſet temptare deū. Proijcientes dico f In eum. i. deū qui fidelis eſt. Vñ Aug⁹. Proijce te i eū: nō eni tā crudeľ eſt vt te abijciat ⁊ te cadere ꝑmittat. Et Pš. Jacta cogitatū tuū in dño. Sollicitudinē dicit. Triplex ē aūt ſollicitudo. Prouidētie ſpūalis q̄ ad aiam: De q̄. j. Coꝛ. vij. f. Qui ſine vxore eſt ſollicitus eſt que ſunt dñi: quō place/ant deo. Prouidētie tpalis q̄ ad corp⁹. De qua. j. Coř. vij. f. Volo vos ſine ſollicitudine eſſe: non q2 mala ſit: ſed quia īpediat a maiori bono. ſ. a cōtēplatiōe eternoꝝ. Tertia auari/cie vel curioſitatis. Matth. vj. d. Dico vobis ne ſolliciti ſitis aie veſtre quid māducetis: neq̄ corpi q̄d induamini. Et Pro/uerb. x. d. Expectatio iuſtoꝝ leticia: ſpes aūt impioꝝ peribit. Prima ꝑcipiť: ſecūda ꝑmittiť: tertia ꝓhibeť. De duab⁹ hic loquiť. Vñ dicit Glo. Sollicitudinē/ aie ⁊ corpis. Et dič In eum/ vt. ſ. ei firmiter adhęream⁹. Vñ Glo. Tanq̄ anco/ram in mari. Pš. Mihi aūt adherere deo bonū eſt. Et q̄re: Quia. j. Coř. vj. d. qui adheret deo vn⁹ ſpūs eſt. Et ſubiū/git cauſā modi: dicēs/ g Quoniā ipi cura ē de vobis. Sap. vj. b. Puſillū ⁊ magnū ipe fecit: ⁊ equaliter eſt illi cura de oibus. h Sobrij ⁊c̄. Quarta pars capituli in qua om/nes hortanť ad ſobrietatē vt ſic poſſint vigilare ꝯtra inſidias diaboli: qui inſidiando nō ceſſat circuire. Cōtinuatio. Nō ſo/lum vobis ē neceſſaria humilitas/ vel ſpes in deū: immo eti/am ſobrietas: quo ad repreſſionē malorum deſiderioꝝ ⁊ mo/tuū corpis: ⁊ vigilantia vel circūſpectio q̄ ad recuſationē inſi/diarū diaboli. Ergo Sobrij eſtote/ cōpeſcēdo carnis deſi/deria q̄ militāt aduerſus aiam. ꝫ. ij. b. Eſt aūt ſobrietas ꝟtus ſpecialiter ſumpta/ mot⁹ gule refrenās. De qua Eccľ. xxxj. d. Sanitas eſt aie ⁊ corpori ſobrius potus. Et Eccľ. xxxvij. d. In multis eſcis eſt infirmitas: et auiditas appropinq̄bit vſq̄ ad cholerā: ꝓpter crapulā multi obierunt. Qui aūt abſtinens eſt adijciet vitā: Sed quia ſobrietas cauſa eſt vigilātie: ſm̄ q̄ dicit Dañ. vj. e. Cibiq̄ non ſunt allati corā eo. i. corā rege: inſup ⁊ ſomnus receſſit ab eo. Propter hoc ſubiungit. i Et vigilate/ ne vos occupet dormiētes. Vñ Marci. xiij. d. Vi/dete vigilate ⁊ orate. Ita legiť. ij. Reg. iiij. b. q̄ iſboſeth dor/miēs ſup ſtratū ſuū meridie: interfect⁹ eſt a duob⁹ filijs rēmō berothite: recha b ⁊ baana. Et q̄re vigilandū ſit ſubiungit. k Quia aduerſari⁹ vr̄ diabol⁹ tanq̄ leo rugiēs: vt ſic deterreat mētes fideliū ne vox veritatis audiať. l Circu/it. i. circū viam ⁊ nō intrat in viā. m Q̄uerēs quē deuo/ret. Vñ Job. j. b. Circuiui terrā. Job. xviij. b. Abſcōdita ē in terra pedica eius: ⁊ decipula ei⁹ iuxta ſemitā. Vñ ſi ſim⁹ in via nō poſſum⁹ timere eū: q2 ſicut ipe viā circuit: ſic miſcdia dñi circūdabit nos. Dicit hic Glo. notabiľ. Circuit tanq̄ ho/ſtis clauſos obſidens muros: an ſit aliqua pars muroꝝ min⁹ ſtabilis cui⁹ aditu ad interiora penetreť: offert oculis formas illicitas ⁊ faciles volūtates/ vt viſu deſtruet caſtitatē: aures ꝑ canora tēptat vt molliat chriſtianū rigorē: linguā cōuitio ꝓ/uocat: manū iniurijs laceſſentib⁹ ad ce/dem inſtigat: honores terrenos ꝓmittit vt celeſtes adimat: ⁊ cū latēter nō pōt fal/lere aptos addit terrores. In pace ſubdol⁹ in ꝑſecutiōe violētus: ꝯ quē anim⁹ tantū debet eē parat⁹ ad reſiſtēdū/ quātū ille pa/ratus ē ad īpugnādū. Et ꝓpť h̄ ſequiť. n Cui reſiſtite fortes i fide. Hec ē eni victoria q̄ vicit mūdū fides nr̄a. j. Joh. v. a. Vñ Jacobi. iiij. b. Reſiſtite aūt dia/bolo ⁊ fugiet a vob. Notandū autē eſt q̄ q2 diabolus cōpať leoni/ ſupbus eſt. Job xlj. d. Omē ſublime videt. Ipe ē rex ſup oēs filios ſupbie. Hiere. xlviij. e. Supb⁹ ē valde. Q2 crudeľ ē. Hiere. vj. f. Crudeľ ē et nō miſerebiť: Q2 fortis. Job. xlj. d. Nō eſt ptās ſup terrā q̄ cōpeť ei: q̄ factus eſt vt nullū timeat. o Scientes ⁊c̄. Hec ē q̄nta pars capituli/ vbi ꝯſolať eoſ: q2 de tāto aduerſario ꝑmiſit. Dat eiſ aūt duplicē ꝯſolationē. Prima eſt: q2 nō ipſi ſoli patiunť: ſed oēs q̄ fuerūt ab initio mūdi: ibi: Scientes ⁊c̄. Secūda eſt: q2 ipi bonū habēt adiutorē: ibi: q Deus aūt ois gr̄e ⁊c̄. Cōtinuatio. Dico reſiſtite: Sciētes eādē paſſionē. i. eaſdē inſultationes diaboli. p Fieri fraterni/tati veſtre q̄ eſt in mūdo. i. fratrib⁹ vr̄is q̄ ꝑ mundū ſunt diſꝑſi vt tandē ꝯgregenť in horreū paradiſi. Vñ ⁊ maiorē fi/duciā ꝯcipe debetis/ ⁊ libentius ſuſtinere. Vñ Tob. dictū eſt: Q2 accept⁹ eras deo: neceſſe fuit vt tēptatio ꝓbaret te: Tob. xij. c. Deus aūt. Secūda ꝯſolatio eſt: q2 de⁹ q̄ vocauit eos ꝑficiet ⁊ ꝯfirmabit: Vñ nō debēt deſperare q̄ tātū habēt adiu/torē. Cōtinuatio. Quia nolite timere aduerſariū/ vel in tēpta/tione deficere: q2 nō ſolū habetis oēs iuſtos ſocioſ paſſionū. r Aūt. i. ſed. De⁹ ois gr̄e/ datoꝛ. ſ. triplicis: naturaľ/ acq̄ſi/te ⁊ infuſe: Naturalis/ ſicut viſus potētiaꝝ aie: acq̄ſite/ ſic ſūt ſciētie: infuſe ſicut ſunt ꝟtutes. Vel Ois. ſ. naturaliū: vt ſunt memoria/ intelligētia/ volūtas/ ratio/ ingeniū/ ⁊ hmōi dicun/tur gratiſ date gr̄e: nō gratūfaciētes/ vt pulchritudo corpiſ: ve/nuſta mēbroꝝ diſpoſitio: gr̄a ſtudēdi/ vel legēdi/ vel miracula faciēdi: et hmōi ſine quib⁹ eſt ſalus/ aut gr̄e gratūfaciētes: vt ſūt ꝟtutes. Vel Ois gr̄e. ſ. incipiētis/ ꝯcomitātis/ ⁊ ꝯſūmā/tis. Vel Ois gr̄e. ſ. bonoꝝ tpaliū/ naturaliū ⁊ ſupnorū ſiue ſupceleſtiū. Vel Ois gr̄e. ſ. bonorū corpis: ſic eſt ſanitas et hmōi/ bonoꝝ aie: ſicut eſt ꝟtus/ ⁊ bonoꝝ vtriuſq̄ ſic eſt bti/tudo in q̄ vtrāq̄. ſ. ſtolā dabit. Vel Ois gr̄e. i. ꝑfecte ⁊ hic i via: ⁊ ſic ſolū intelligiť de ꝟtutib⁹ infuſis ſiue q̄ faciūt gratū. Vñ dicit Glo. Interliñ. fidei: ſpei ⁊ aliaꝝ. Itē ꝑfecte. i. in pa/tria: vbi euacuabiť qđ ex pte eſt/ cū venerit qđ perfectū eſt. j. Coř. xiij. c. Et dicit/ ois/ in ſingulari: q2 ad vnū finaliť dať gr̄a. ſ. ad deū habēdū. Vel dicit Ois: q2 forſitā vna eſt gr̄a ois virtus diuerſos habēs effectus: inter q̄s diſtribuit li/ ois De⁹ dicit inquā. s Qui vocauit nos: ꝑ ſcripturas: per ꝑdicationē: ꝑ filij ꝓprij miſſionē: ꝑ inſpirationē: ꝑ bñficia: per flagella: ꝑ cōminatiōes: ꝑ ꝓmiſſiōeſ. Et ad q̄d: t In etnā ſuā gliam. i. vt ſue glie q̄ eterna ē ſitis ꝑticipes: Ita tñ ſi ꝑ/manetis/ v In chriſto ieſu. i. in fide ei⁹. Vel In chri/ſto ieſu. i. ꝑ chriſtū ieſū/ q̄ veniēs euāgelizauit nob. Vocauit dico nō tales q̄les fuiſtis ꝑus vel q̄les ſunt amatores mundi huius q̄ ſequunť ꝯcupiſcentias: ſed. x Paſſos/ et hoc/ mo/dicū: ⁊ ſm̄ tēpus ⁊ ſm̄ qualitatē paſſionis: ⁊ ſm̄ quantitatē in cōparatione ꝑmij qđ inde eſtis recepturi. ij. Coř. iiij. d. Id qđ in ꝑſenti momentaneū eſt et leue tribulationis noſtre ſup modū in ſublimitate eternū glorie pondus operať in no/bis. Eſa. liiij. c. Ad punctum in modico dereliqui te: ⁊ in miſe/rationib⁹ magnis ꝯgregabo te: in momēto indignationis ab/ſcōdi faciē meā parūper a te: ⁊ in miſericordia ſempiterna mi/

Jacobi. 4. c.
ſ. q. 1. c. nulli
Luce. 12. c.
B
Pš. 14.
Triplex ſolli/citudo
Pš. 72.

ſertus ſum tui

ſ ſerꝰſū tui. a Ipſe.ſ.q vocauit/ b Perficiet. rōnē plena cognitiōe. c Cōfirmabit/volūtatē q̄ mō ē fluida/oīmoda pace. d Solidabitq;/memoriā: ꝯtinua τ īfallibili rex derē tione: Et h̄ eſt qđ dic̄ btūs Bern̄. Nō rō iactat opinionibꝰ τ obſcuritatibꝰ/volūtas fluctuat ꝑturbatiōibꝰ/memoria ꝑtur/ bat obliuionibꝰ. Sȝ

q replet i bonis deſi derū aiē/futurꝰ ē rō/ ni plenitudo luc̄/vo
B lūtati mltitudo pac̄ memoriē ꝯtinuatio eternitat̄. Vl' Per ficiet/rōnabilē: viſi one ſui a ꝑte. Cōfir mabit/ꝯcupiſcibi/ lē: dilectione ꝑfecta τ integra τ vera. So lidabitq;/iraſcibi/ lē:iterminabili † cō/ firmatiōe. Vl'/Per ficiet/ꝯtra mundū. Cōfirmabit/ ꝯtra carnē. Solidabit/ ꝯ diabolū. Vl' Per ficiet/ꝯtra ꝯcupiſcē tiā oculorū. Cōfir/ mabit/ꝯ cōcupiſcē/

a b ſos/ipſe ꝑficiet/cōfirmabit/ſo
c d lidabitq;. Ipſi gloria τ impe
e f rium i ſecula ſeculoꝝ: amen.
g h Per ſiluanū fide ē fratrem
i k vobis vt arbitror breuit̄ ſcri/
l m pſi: obſecrās τ cōteſtās hāc
n eſſe verā gratiā dei in qua ſta
o tis. Salutat vos eccleſia que
p q ēſt i babylone coelecta: τ mār
r s cus filiꝰ meꝰ. Salutate inuicē
t v in oſculo ſctō. Gratia vobis
x y omnibus qui eſtis in chriſto ie
ſu: amen. Explicit epi/
ſtola beati Petri apl̄i pma.
Incipit argumētum in epi/
ſtolam ſecundam.

tiā carnis. Solidabit/ ꝯ ſupbiā vitē. Vn̄.j.Coꝛ.x.c. Fidel' eſt deꝰ q nō patiet̄ vos tēptari ſup id q poteſtis/ſed faciet etiā cū tēptatiōe ꝓuētū vt poſſitis ſuſtinere. Vel ſcdm Glo. Per ficiet/virtutibꝰ q̄s iā habetis/ alias neceſſarias ſupaddēdo. Cōfirmabit/in tribulatiōibꝰ patiētiā dādo. Solidabit/ti morē diſſoluētē.ſ. humanū vel mundanū auferēdo: et charita tē q̄ reducit i vnitatē eccleſie ꝯferēdo.j. Joh.iiij.d. Perfecta charitas foras mittit timorē. e Ipſi glia/ſit a nob quā ip in ſe habuit. f Et iperiū/in nobis. g In ſecula ſecu loꝝ.i. tales ſitis vt ipm celeſti patria i eternū laudādo glīfice tis/q vobis grām ꝯtulit in pn̄ti vita: vt in vobis ſit glīoſus q ineffabil' eſt in maieſtate ſua. h Amē/cōfirmatio eſt p̄dicto/ rum. i Per ſiluanum. Sexta pars eſt capl̄i: vbi oñdit ꝑ quē eis hāc epl̄am miſit: q2 ꝑ illū q ſibi erat neceſſariꝰ τ vtilis: in q ſe eos multū diligere oñdit. Dicit ḡ. Per ſiluanū fide lem/mihi τ neceſſariū. k Fratrē vob vt arbitror breui/ ter ſcpſi: quaſi iudicio meo pluribus indigentis. Scripſi in/ quā l Obſecrans/nō imperās. m Et ꝯteſtās.i. ꝓbās auctoritate ſcripturarū. n Hāc eſſe verā grām in q ſta tis: Hic commendat eos a fide τ operibus: tunc enim ve/ ra eſt grā qn̄ fidē ſequunt̄ opa. Vel obſecrās/vos.ſ. vt facia tis: hāc gratiā eſſe verā in vobis: nō cadēdo ab ea: ſed ſemper in melius ꝓficiēdo. o Salutat: Hic vltimo ſaluta/ tionē ſubiūgit/monēs eos ad oſculū pacis dicens: Salutat vos eccleſia.i. ꝯgregatio fideliū. p Que eſt in baby/ lone coelecta/a deo ad grām fidei. Babylonē vocat romā ꝓpt̄ cultū idolatrie. Et hoc dicit: q2 ſicut ppl's paruus nume/ ro τ captiuus ꝓpter deſideriū terre ploꝛabat ſup filiā babylo nis: ſic eccleſia adhuc parua et rudis rome fulgebat. Et ꝑ hoc patet q de roma miſit hāc epl̄am. q Et marcus/euange/ liſta.ſ. r Filius meꝰ: q2 ipm ꝯuertit τ baptiçauit: τ in fide inſtruxit. Poſita ſalutatione coꝝ/monet ad mutuā ſalutatio nē dicēs: s Salutate/vos/inuicē/in ſignū cōmunis fidei. Et modū ſubiūgit cū dicit/ t In oſculo ſctō. Glo. pacifi co: colūbino: nō ficto: nō fdolo: nō venenoſo. Prouer.xxvij. a. Meliora ſt vulnera diligēt': q̄ fraudulēta oſcula audictis. Et ſic i exteriori oſculo labia ꝯiūgūt̄: ſic debēt in ſpūali ꝯiūgi volūtates. v Grā. Hic ſuā pꝰ alias ponit ſalutationē termi/ nās in grā/ſic a grā incepit: vt ad locū vn̄ exeūt flumia reuer/ tant̄. Eccē.j.b. Dic ḡ: Grā vob oibꝰ.i. remiſſio pctōꝝ eſt: vel ſic: Et q2 dixerat oibꝰ: q2 vobis.ſ. x Qui eſtis/pmanē tes fide τ opatiōe. y In chriſto ieſu amē. Hic eſt modꝰ ſalutādi τ petro τ paulo: Et h̄ q2 vterq; erat miniſter grē gene/ ralis. Ro.xvj.d. Grā dn̄i nr̄i ieſu chriſti cū oibꝰ vob amē.

Simon petrus τc̄. Primitiua (Expo. Ca. I. eccl'ia a duobꝰ paſſa fuit. Primo a ꝑſecutoribꝰ vel tyrānis. Secūdo a falſis fratribꝰ vl' hereticis. Pe trus igit̄ doctor eccl'ie et inſtructor. In pma epl'a muniuit eccleſiam contra ꝑſecutores vel tyrannos. Vnde τ in illa inuitauit ad pati entiā: in hac ſcda mu nit eccl'iam ꝯ here/ ſes: vn̄ et inuitat ad ſapiam. In ꝑſecuto ribꝰ em̄ neceſſaria eſt patientia: ſ ꝯ hereti cos neceſſaria eſt ſa/ piētia. Hē ſunt due ale date mulieri.i. ec cleſie. Apocal'.xij.d. Et date ſunt mulieri ale due aqle magne vt volaret in deſertū
i locū ſuū: vbi alitur A
ꝑ tpˢ τ tpa τ dimidi um tpis a facie ſerpē tis. Diuidit̄ aūt hec epl'a in tres ꝑtes/ſm q ꝯtinet tria capitu/ la. In pma hortat̄ τ monet ad ꝯſtantiā fi

Simon petrus ꝑ fidem huic mūdo ſapientes mortuos eē declarat: eiſdēq; pietatis quāta ſit ma/ gnitudo luce ipſa clarius ma nifeſtat.

Explicit argumentum.

Incipit epiſtola ſecūda beati Petri apl̄i. Ca. I

Simon pe
3 trus/ſeruꝰ τ apo
ſtolus ieſu chri/
a ſti: his qui coe/
b qualem nobiſcū
ſortiti ſūt fidem

dei: τ hoc in pmo capl'o. In ſecūda oñdit q̄re debēt eſſe con/ ſtātes in fide: q2.ſ. multi veniēt heretici q eos auertēt a fide ni ſi fuerint cōſtantes: ibi: Fuerunt vero τc̄.j.ij.a. In tertia ꝑte/vt ipſi cōſtātiores ſint τ fortiores ad reſiſtendum hereti/ cis/iudicium futurū oñdit: τ errores hereticoꝝ cāmq; dece/ ptiones eoꝝ aperit: et ideo hāc epl'am a ſe ſcriptā oñdit: ibi: Hāc ecce vob chariſſimi τc̄.j.iij. Prima pars.ſ. pmū capl'm diuidit̄ in tres ꝑtes: q2 p̄ ſalutationē p̄mittit: Secūdo q̄ ſunt neceſſaria ad hoc q ipſi ſint ꝯſtantes in fide oñdit/ ibi: Gratia vobis τc̄. ſm quoſdā: vel ſm alios τ melius: ibi: Quō oīa τc̄. In tertia monet eos ad ꝯſtantiā cū a ꝑte ſui: cū auctoritate chriſti: ibi: Juſtū aūt arbitror τc̄. Dicit ḡ.
3 Simon petrus. Sȝ qrit̄ hic q̄re in pma epl'a nō appoſu it hoc nomē ſimon: ſed tm̄ dixit petrus. Item q̄re non appoſu it hoc nomē ſeruus: hic aūt apponit: Solutio. In pma epl'a tm̄mō poſuit hoc nomē petrus: q2 tūc inuitabat eos ad pati/ entiā.q.d. ego firmꝰ ſum ad ſuſtinendā ꝑſecutionē τ exptus: τ ſic volo vos eſſe: Petrus em̄ interp̄tat̄ agnoſcēs.q.d. exp/ to credite: Nec poſuit ibi nomē ſeruitutis ad innuēdū q ꝑſe/ cutiones non debent ſeruiliter ſuſtineri: quia dignitates ſūt. Act'.v.g. Et illi ibāt gaudētes a conſpectu conſilij qm̄ digni habiti ſunt pro nomine ieſu contumeliā pati. In hac autem epiſtola: quia inuitat ad ſapientiam: premittit nomen hu/ mile.ſ. ſimon: τ nomen dominij.ſ. petrus: vt per hoc notet̄ q in obedientia τ conſtantia fidei eſt firmiter ꝑmanendū. Di cit itaq;: Simō petrꝰ/ ſeruus τ apl's ieſu chriſti. Cō/ mendat̄ autē ꝑſona ſcribentis ab obediētia/cū dicit. Simō: q2 iterp̄tat̄ obediēs. Itē a ſtabilitate τ veritatis cognitiōe/cū dicit Petrꝰ. Ab humilitate/ cū dicit: Seruus. Ab officio/ cū dicit: Apl's. Ab auctoritate et dignitate/ cū dicit: Jeſu chriſtri: q ē deꝰ rex nr̄ an̄ ſcl'a τc̄. vt dic̄ Pſ. a His q coe/ Pſ.73.
q̄lē: Hoc dicit q2 oēs fideles vnū ſūt i fide qđ nō erāt ꝓſely/ ti cum iudeis in lege. Gal'.iij.d. Non eſt iudeus neq; grecus: nō eſt ſeruꝰ neq; liber: nō ē maſculꝰ neq; femina: oēs em̄ vos vnū eſtis in chriſto. b Nobiſcū ſortiti ſūt fidē.i. diuina electiōe adepti. Et dicit/ſortiti: q2 ſine ꝑſonarū acceptiōe fi/ dē receperūt: ſicut ſors perſonā nō accipit. Hic cōmēdat eos q̄bus ſcribit a fide quā receperāt τ ope exercebāt. Sȝ querit̄ hic: quare mutat ꝑſonā: q2 prius ſingulariter τ in tertia ꝑſona locutus eſt/dicens: Simon τc̄. mō loquitur pluraliter: et in ſecunda/cum dicit: Nobiſcum. Solutio iā patet: q2 prius cōmēdabat ſe a ꝯſtantia: in q erat vnꝰ τ ſingularis: ſed modo comēdat illos a gratia fidei in qua ipſe cōmunis eſt illis. Vn̄ cū illis cōnumerat ſe dicēs. Nobiſcū τc̄. Sortiti ſunt dico.